

**PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
WE WRZEŚNI**

**Ocena Stanu Sanitarnego i Sytuacji
Epidemiologicznej Powiatu Wrzesińskiego
za rok 2025**

Września, marzec 2026 r.

Spis treści:

I.	Wstęp	str. 3
II.	Ocena stanu sanitarnego w zakresie Higieny Komunalnej	str. 4
III.	Ocena stanu sanitarnego w zakresie Epidemiologii.....	str. 25
IV.	Ocena stanu sanitarnego w zakresie Higieny Żywności i Żywienia	str. 44
V.	Ocena stanu sanitarnego w zakresie Higieny pracy	str. 63
VI.	Ocena stanu sanitarnego w zakresie Higieny Dzieci, Młodzieży i Promocji Zdrowia.....	str. 73
VII.	Ocena stanu sanitarnego w zakresie Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego	str. 112
VIII.	Zakończenie	str. 117

I. WSTĘP

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Wrześni sprawuje nadzór nad następującymi miastami i gminami: Września, Nekla, Pyzdry, Miłośław i Kołaczkowo.

W roku 2025 zgodnie z głównym celem działalności: „działanie na rzecz zapobiegania powstawaniu chorób, szczególnie chorób zakaźnych i zawodowych poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego w zakresie zdrowia publicznego w oparciu o analizę ryzyka zagrożenia zdrowia i życia, a także promowanie zdrowego stylu życia, nadzór nad bezpieczeństwem zdrowotnym wody oraz chemikaliami” prowadzono nadzór sanitarny nad warunkami:

- zdrowotnymi żywności i żywienia;
- higieny środowiska;
- higieny pacy;
- higieny w szkołach i innych placówkach oświatowo - wychowawczych.

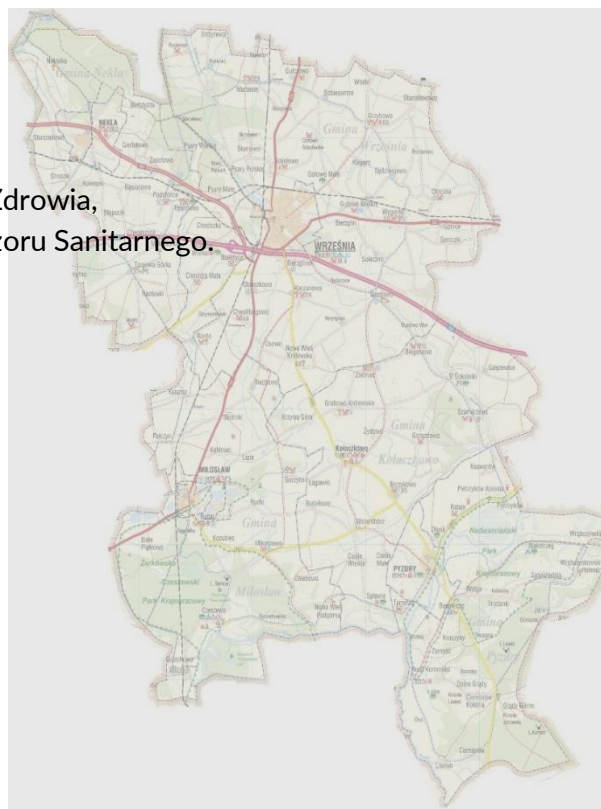
Celem sprawowanego nadzoru była ochrona zdrowia ludzkiego przed wpływem czynników szkodliwych.

Wykonywanie zadań odbywało się poprzez:

- sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego;
- prowadzenie działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób, zwłaszcza zakaźnych;
- inicjowanie, organizowanie, koordynowanie i prowadzenie działalności oświatowo-zdrowotnej w celu kształtowania postaw i zachowań prozdrowotnych.

Powyższe zadania realizowane były przez poszczególne komórki organizacyjne stacji i samodzielne stanowiska pracy:

- Sekcję Higieny Żywności i Żywienia,
- Sekcję Higieny Komunalnej,
- Sekcję Higieny Pracy,
- Sekcję Epidemiologii,
- Sekcję Higienę Dzieci, Młodzieży i Promocji Zdrowia,
- Stanowisko Pracy ds. Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego.

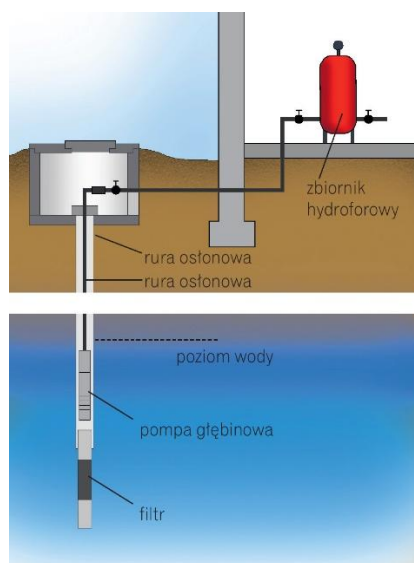
II. OCENA STANU SANITARNEGO W ZAKRESIE HIGIENY KOMUNALNEJ

1.1. Nadzór nad jakością wody przeznaczoną do spożycia przez ludzi

Woda ma kluczowe znaczenie dla procesów życiowych każdego człowieka, dlatego najważniejszym aspektem w kontekście spożywania wody jest ten związany z jej bezpieczeństwem zdrowotnym.

Państwowa Inspekcja Sanitarna sprawuje nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na podstawie art. 4 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 416) oraz w oparciu o ustawę z dnia 7 marca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2024 r. poz. 757), a także o rozporządzenie Ministra Zdrowia z 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294). Jednostkami odpowiedzialnymi za jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi są producenci wody.

Wszystkie wodociągi na terenie powiatu wrzesińskiego zasilane są z ujęć podziemnych, głębinowych. Woda eksploatowana jest głównie z pokładów trzeciorzędowych.

Schemat studni głębinowej.

Źródło: <https://budujemydom.pl/instalacje/woda-i-kanalizacja/a/20067-wlasna-studnia-formalnosci-i-rodzaje>

Wody podziemne charakteryzują się czystością mikrobiologiczną i stałym składem fizykochemicznym, zawierają często podwyższone, przekraczające normy, stężenia substancji mineralnych i/lub organicznych pochodzenia naturalnego m.in. **żelaza i manganu, niekiedy również azotu amonowego, substancji organicznych (wpływających na barwę), siarkowodoru i siarczanów (VI).**

Aby woda nadawała się do spożycia musi zostać odpowiednio uzdatniona. Proces ten obejmuje eliminację zanieczyszczeń chemicznych, fizycznych oraz biologicznych. Uzdatnianie wód

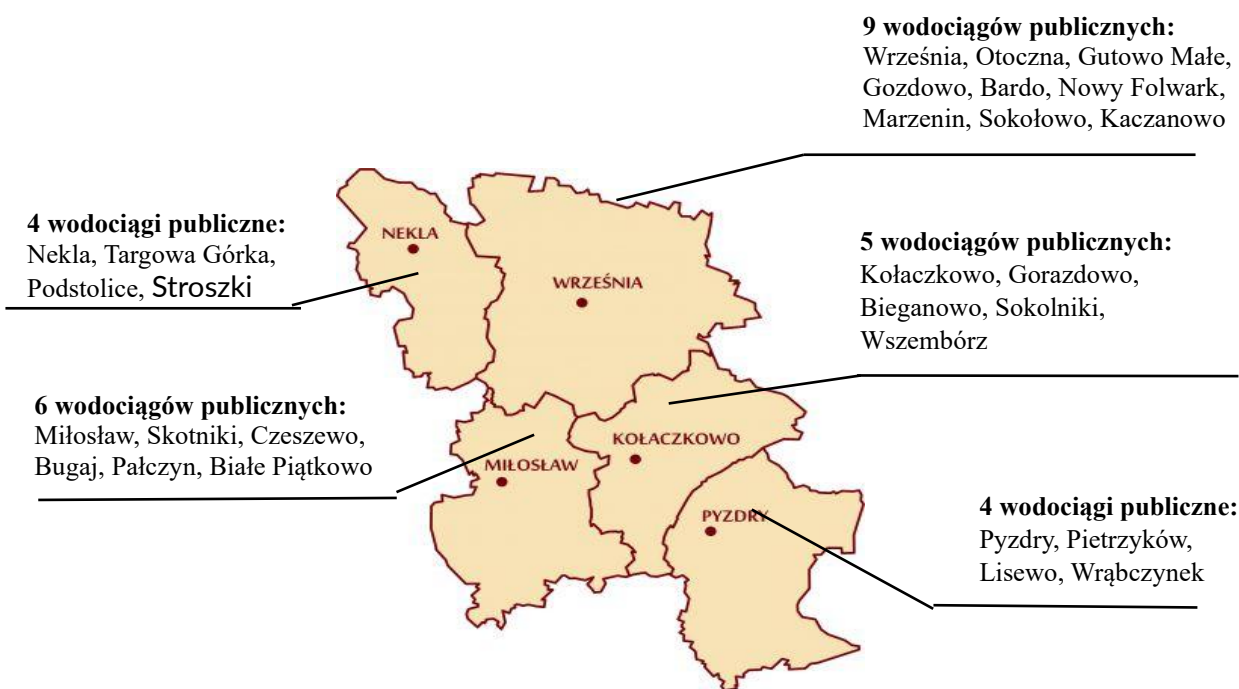
głębinowych oparte jest na metodach napowietrzania i filtracji. Dobór złoża filtracyjnego zależy od specyficznych wymagań jakości wody oraz technologii uzdatniania. W końcowym etapie uzdatniania woda poddawana jest dezynfekcji. We wszystkich wodociągach publicznych na terenie powiatu wrzesińskiego woda dezynfekowana jest przy użyciu stabilizowanego podchlorynu sodu.

Źródło: <https://filtrdodomu.pl/woda/akcesoria>

W ubiegłym roku pod nadzorem Inspekcji Sanitarnej we Wrześni były:

- 4 wodociągi publiczne zlokalizowane w miastach: Września, Miłosław, Nekla, Pyzdry,
- 24 wodociągi publiczne wiejskie,
- 3 wodociągi lokalne, które nie zaopatrują w wodę stałych mieszkańców (wodociąg lokalny GREYS Polonia w Zasutowie wykorzystujący wodę pochodzącą z indywidualnego ujęcia w ramach działalności gospodarczej, w budynku użyteczności publicznej; wodociąg lokalny miejski Spółdzielni Mleczarskiej Września, który korzysta z własnego ujęcia wody działający na rynku spożywczym oraz wodociąg zakładowy Browaru Fortuna, który działa na rynku spożywczym i wykorzystuje wodę z indywidualnego ujęcia do celów produkcyjnych).

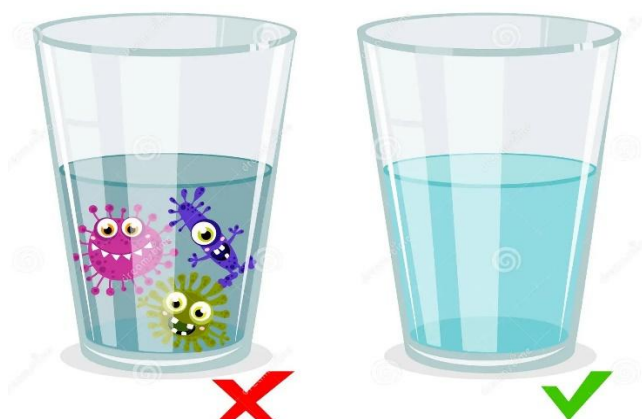
Liczba urządzeń zbiorowego zaopatrzenia w wodę na terenie powiatu wrzesińskiego w roku 2025

Wielkość produkcji wody w nadzorowanych wodociągach publicznych, zaopatrujących stałych mieszkańców w 2025 r. wynosiła **12615,5 m³/d**, zaopatrując łącznie **77,659** osób w powiecie wrzesińskim.

Woda jest zdatna do użycia, jeżeli jest wolna od mikroorganizmów chorobotwórczych i pasożytów w liczbie stanowiącej potencjalne zagrożenie dla zdrowia ludzkiego, wszelkich substancji w stężeniach stanowiących potencjalne zagrożenie dla zdrowia ludzkiego oraz nie wykazuje agresywnych właściwości korozyjnych spełniając wymagania mikrobiologiczne i chemiczne.

Powszechnie obowiązujące akty prawa wskazują parametry (substancje), które mają znaczenie dla bezpieczeństwa zdrowotnego konsumentów, a także bezpieczne wartości dla tych parametrów (tzw. wartości parametryczne).

Woda przeznaczona do spożycia przez ludzi jest często uznawana za najlepiej przebadany artykuł spożywczy w Polsce. Odpowiednio uzdatniona i poddana kontroli jakość wody jest bezpieczna i korzystna dla zdrowia człowieka.

Źródło: <https://www.dreamstime.com/stock-illustration-glass-clean-dirty-water-infection-illustration-cartoon-fun-children-characters-vector-image78619213>

Przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne oraz podmioty wykorzystujące wodę pochodzącą z indywidualnego ujęcia w ramach działalności gospodarczej są zobowiązane do prowadzenia regularnej kontroli wewnętrznej jakości produkowanej wody, która obejmuje m.in. prowadzenie badań jakości wody w zakresie i z częstotliwością określoną w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Po wystąpieniu okoliczności mogących spowodować pogorszenie jakości wody, przedsiębiorstwa podejmują działania naprawcze, ustalają harmonogram ich realizacji oraz informują właściwego państwowego powiatowego inspektora sanitarnego oraz wójta (burmistrza, prezydenta miasta) o podjętych i zaplanowanych działaniach.

W 2025 r. w ramach monitoringu jakości wody prowadzonego przez inspekcję sanitarną pobrano:

- **139** prób w zakresie monitoringu gr. A,
- **33** próby w zakresie monitoringu gr. B,
- **98** próby w zakresie nadzoru sanitarnego.

W ramach kontroli wewnętrznej przedsiębiorstwa wodociągowe pobrały:

- **143** prób do badań w zakresie monitoringu gr. A,
- **34** próby do badań w zakresie monitoringu gr. B,
- **288** prób w zakresie nadzoru sanitarnego.

Badania wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi mogą wykonywać laboratoria Państwowej Inspekcji Sanitarnej lub inne laboratoria o udokumentowanym systemie jakości prowadzonych badań wody, zatwierdzonym przez Państwową Inspekcję Sanitarną.

W 2025 r. skontrolowano wszystkie wodociągi w zakresie sanitarno-technicznym. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Tabela 1. Wykaz producentów wody zaopatrujących stałych mieszkańców na terenie gmin powiatu wrzesińskiego, wielkość produkcji wody, liczba ludności zaopatrywanej w wodę oraz jakość dostarczanej wody

L.p.	Nazwa gminy	Producent wody	L.p.	Nazwa wodociągu	Produkcja wody (m3/d)	Liczba ludności zaopatrywanej w wodę (tys.)	Ocena jakości wody za 2025 r.
1.	Gmina Września	Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. ul. Miłosławska 8, 62-300 Września	1.	Wodociąg publiczny Września	5074,0	32,078	przydatna do spożycia przez ludzi
			2.	Wodociąg publiczny Kaczanowo	534,7	4,079	warunkowo przydatna do spożycia przez ludzi
			3.	Wodociąg publiczny Otoczna	421,4	2,900	przydatna do spożycia przez ludzi
			4.	Wodociąg publiczny Nowy Folwark	489,4	2,528	przydatna do spożycia przez ludzi
			5.	Wodociąg publiczny Sokołowo	135,9	1,465	przydatna do spożycia przez ludzi
			6.	Wodociąg publiczny Gozdowo	264,8	1,840	przydatna do spożycia przez ludzi
			7.	Wodociąg publiczny Bardo	165,7	1,607	przydatna do spożycia przez ludzi
			8.	Wodociąg publiczny Gutowo Małe	106,0	0,719	przydatna do spożycia przez ludzi
			9.	Wodociąg publiczny Marzenin	177,0	1,424	przydatna do spożycia przez ludzi
2.	Gmina Nekla	Urząd Miasta i Gminy Nekla ul. Dworcowa 10 62-330 Nekla	1.	Wodociąg publiczny Nekla	764,0	5,065	przydatna do spożycia przez ludzi
			2.	Wodociąg publiczny Targowa Górka	167,0	1,130	przydatna do spożycia przez ludzi
			3.	Wodociąg publiczny Podstolice	173,0	0,950	przydatna do spożycia przez ludzi
			4.	Wodociąg publiczny Stroszki	70,0	0,466	przydatna do spożycia przez ludzi
3.	Gmina Miłosław	Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. ul. Mostowa 18, 62-320 Miłosław	1.	Wodociąg publiczny Miłosław	641,4	3,746	przydatna do spożycia przez ludzi
			2.	Wodociąg publiczny Czeszewo	443,2	3,394	przydatna do spożycia przez ludzi

			3.	Wodociąg publiczny Bugaj	176,1	1,078	przydatna do spożycia przez ludzi
			4.	Wodociąg publiczny Białe Piątkowo	176,7	0,295	przydatna do spożycia przez ludzi
			5.	Wodociąg publiczny Pałczyn	74,9	0,455	przydatna do spożycia przez ludzi
			6.	Wodociąg publiczny Skotniki	66,8	0,296	przydatna do spożycia przez ludzi
4.	Gmina Pызdry	Zakład Gospodarki Komunalnej Mieszkaniowej i Usług Wodno-Kanalizacyjnych ul. Magistracka 1 62-310 Pызdry	1.	Wodociąg publiczny Pызdry	324,5	2,577	przydatna do spożycia przez ludzi
			2.	Wodociąg publiczny Pietrzyków	398,8	1,539	przydatna do spożycia przez ludzi
			3.	Wodociąg publiczny Lisewo	260,0	1,599	przydatna do spożycia przez ludzi
			4.	Wodociąg publiczny Wrąbczynek	151,5	0,850	przydatna do spożycia przez ludzi
5.	Gmina Kołaczkowo	Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej ul. Wrzesińska 41 62-306 Kołaczkowo	1.	Wodociąg publiczny Kołaczkowo	280,8	1,433	przydatna do spożycia przez ludzi
			2.	Wodociąg publiczny Sokolniki	365,7	1,009	przydatna do spożycia przez ludzi
			3.	Wodociąg publiczny Wszembórz	235,4	1,349	przydatna do spożycia przez ludzi
			4.	Wodociąg publiczny Bieganowo	173,0	0,978	przydatna do spożycia przez ludzi
			5.	Wodociąg publiczny Gorazdowo	303,8	0,810	przydatna do spożycia przez ludzi

1.2. Jakość wody przeznaczanej do spożycia przez ludzi

W ciągu roku 2025, spośród wodociągów realizujących obowiązek zbiorowego zaopatrzenia w wodę mieszkańców, wodę spełniającą wymogi sanitarne, określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczanej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294) dostarczało 27 wodociągów z 28 wodociągów publicznych.

W 2025 r. nie odnotowano żadnych skarg na jakość wody od mieszkańców powiatu wrzesińskiego.

Źródło: istockphoto.

Wodociąg zlokalizowany w miejscowości Kaczanowo borykał się z ponadnormatywną wartością związków **manganu** w wodzie. Dla wodociągu obowiązuje decyzja Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego we Wrześni o warunkowej przydatności wody do spożycia ze względu na ponadnormatywne stężenia manganu. Przedsiębiorca wodociągowy zobowiązany jest poprawić jakość wody do dnia 30.06.2026 r. Przedsiębiorstwo wodociągowe w 2025 r. przeprowadziło Audyt techniczno-technologiczny Stacji Uzdatniania Wody, zgodnie z którym niemożliwe jest spełnienie wymagań określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w zakresie manganu bez konieczności przeprowadzenia modernizacji stacji uzdatniania wody. W 2025 r. zawartość manganu w wodzie osiągała wartości w zakresie 51-106 µg/l.

W 2025 r. w **dzięciu wodociągach** wystąpiły czasowe problemy z utrzymaniem właściwych parametrów fizykochemicznych wody tj.: **mętność, mangan, żelazo**. Każdorazowo Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Wrześni wzywał przedsiębiorstwa wodociągowe do ustalenia przyczyny niezgodności, podjęcia działań naprawczych i przedstawienia wyników badań wody obrazujących obszar zaopatrzenia w wodę oraz informował konsumentów o pogorszeniu jakości wody przez komunikaty. W jednym wodociągu (SUW Sokołowo) nie udało się przywrócić odpowiedniej jakości fizykochemicznej wody, w związku z czym w dniu 20 listopada 2025 r. strona poinformowała o zamknięciu wodociągu i przełączeniu zasilania sieci na Stację Uzdatniania Wody we Wrześni. Na stan 31 grudnia 2025 wodociąg pozostawał zamknięty.

W minionym roku w **jednym wodociągu** w ograniczonym obszarze sieci wystąpił incydent zanieczyszczenia mikrobiologicznego wody pojedynczymi **bakteriami grypy coli**. Współpraca organów inspekcji sanitarnej z administratorem wodociągu pozwoliła szybko i skutecznie przywrócić dobrą jakość mikrobiologiczną wody do spożycia. Właściciel wodociągu przeprowadził

płukanie sieci i zintensyfikował dezynfekcję wody, co doprowadziło do uzyskania jakości mikrobiologicznej wody zgodnej z obowiązującymi wymaganiami.

Na przełomie lipca i sierpnia 2025 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Wrześni stwierdził **brak przydatności do spożycia wody z wodociągu publicznego w Marzeninie** z uwagi na zanieczyszczenie wody **bakteriami grupy coli i enterokokami** oraz wydał komunikat o braku przydatności wody do spożycia dla wszystkich miejscowości zaopatrywanych przez ten wodociąg.

Źródło: <https://www.istockphoto.com/pl/search/2/image?family=creative&phrase=zakaz%20picia%20wody>

Właściciel wodociągu zobligowany został do wprowadzenia zakazu spożywania wody do czasu uzyskania pozytywnych wyników badań stwierdzających jej przydatność do spożycia. Podjęte przez stronę działania naprawcze przyniosły poprawę jakości wody w ograniczonym obszarze, dlatego Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Wrześni w dniu 28 lipca 2025 r. zmienił komunikat i poinformował konsumentów o braku przydatności wody do spożycia w miejscowości Radomice oraz o konieczności stosowania wody po przegotowaniu dla pozostałych miejscowości zaopatrywanych przez przedmiotowy wodociąg.

Poprawę jakości wody wykazały badania przeprowadzone przez stronę w dniu 31 lipca 2025 r. w związku z czym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Wrześni wydał komunikat o poprawie jakości mikrobiologicznej wody.

Zanieczyszczenie sieci trwało 14 dni. W tym czasie zastępcze źródło wody pitnej stanowiła cysterna z wodą i woda butelkowana.

2. Stan sanitarny podmiotów wykonujących działalność leczniczą

Źródło. iStock (istockphoto.com)

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego we Wrześni w 2025 r. znajdowało się **159 podmiotów wykonujących działalność leczniczą**:

- 2 placówki lecznictwa zamkniętego (w tym szpital jednodniowy),
- 157 placówek lecznictwa otwartego (w tym 46 stacjonarnych i całodobowych świadczeń zdrowotnych 111 praktyk zawodowych).

Kontrolą objęto 30 obiektów, przeprowadzono 45 kontroli.

Kontrole obejmowały m.in. następujące zagadnienia:

- ocenę wdrożenia przestrzegania procedur higienicznych i sanitarnych,
- sposób i częstotliwość przeprowadzania oraz dokumentowania kontroli wewnętrznej w obszarze realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych,
- obieg i gospodarowania odpadami,
- postępowanie z bielizną czystą i brudną,
- bieżący stan sanitarno-higieniczny i techniczny pomieszczeń i urządzeń,
- przestrzeganie zapisów ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.

2.1. Placówki lecznictwa zamkniętego

W 2025 roku kontrolą objęto dwa obiekty - Szpital Powiatowy oraz Szpital jednego dnia, łącznie przeprowadzono 11 kontroli.

Źródło: iStock (istockphoto.com)

Szpital Powiatowy – pomieszczenia i urządzenia placówki odpowiadają odpowiednio do rodzaju wykonywanej działalności leczniczej oraz zakresu udzielanych świadczeń zdrowotnych wymaganiom określonym rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz.U. z 2022 r. poz. 402).

Inwestycje zrealizowane w minionym roku wynikały z decyzji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego wydanej w 2025 r. po kontroli kompleksowej przeprowadzonej w 2024 r. Nakazano doprowadzenie do właściwego stanu technicznego wybranych elementów wyposażenia, co zrealizowano poprzez zakup nowych łóżek i szafki oraz renowację biurka.

W trakcie kontroli w 2025 r. nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno-porządkowego, jednak odnotowano usterki sanitarno-techniczne, obejmujące m.in. uszkodzenia mebli, ubytki i spękania powierzchni (ścian, sufitów, drzwi), uszkodzenia płytek, zacieki na suficie, a także drobne uszkodzenia wyposażenia i instalacji.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Wrześni wszczął postępowanie administracyjne w celu ich usunięcia.

Placówka na bieżąco prowadzi prace remontowe mające na celu poprawę stanu sanitarnego pomieszczeń i urządzeń, m.in. w ramach, których przeniesiono laboratorium do wyremontowanych pomieszczeń na parterze starego budynku szpitala.

Podstawowym źródłem zaopatrzenia w wodę jest wodociąg publiczny we Wrześni, przy jednoczesnym zabezpieczeniu rezerwowym w postaci zbiornika o pojemności 100 m³, zapewniającego co najmniej 12-godzinny zapas wody. Prowadzona jest wewnętrzna kontrola jakości wody w zakresie bakteriologicznym. Jakość wody nie była kwestionowana, a przerwy w jej dostawie nie występowały.

Szpital jednodniowy – przeprowadzona kontrola kompleksowa wykazała, że pomieszczenia i urządzenia placówki odpowiadają odpowiednio do rodzaju wykonywanej działalności leczniczej oraz zakresu udzielanych świadczeń zdrowotnych wymaganiom określonym rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz.U. z 2022 r. poz. 402).

Podczas przeprowadzonej kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno-porządkowego, natomiast stwierdzono nieprawidłowości w stanie sanitarno-technicznym, m.in:

Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno-porządkowego.

Odnotowano natomiast usterki sanitarno-techniczne, obejmujące m.in.

- uszkodzenia mebli i tapicerki, ubytki ścian i tynku, odpryski farby, pęknięcia sufitów, uszkodzone panele i szkło balustrad

oraz

- brak brudownika w zespole pomieszczeń pielęgnacyjnych oddziału zabiegowego,
- brak pomieszczenia porządkowego w oddziale bloku operacyjnego,
- brak pomieszczenia porządkowego umożliwiającego dodatkowo mycie i dezynfekcję środków transportu.

W związku z stwierdzonymi nieprawidłowościami Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Wrześni wszczął postępowanie administracyjne. Strona przed wydaniem decyzji administracyjnej na bieżąco informowała o usunięciu ww. nieprawidłowości. W wyniku prowadzonych kontroli sprawdzających potwierdzono realizację niezgodności, wobec czego wydanie decyzji administracyjnej stało się bezprzedmiotowe, zatem postępowanie zostało umorzone decyzją z dnia 15 września 2025 r. Postępowanie administracyjne było trzykrotnie przedłużane.

W 2025 roku w placówkach lecznictwa zamkniętego wykonano badania wody ciepłej z wewnętrznej instalacji w kierunku bakterii z rodzaju *Legionella* sp.

Źródło: *legioella grafika istock*

Szpital Powiatowy: w ramach urzędowej kontroli przeprowadzonej w marcu 2025 r. w placówce medycznej zostały pobrane próby wody z sieci instalacji wewnętrznej budynku szpitala. Przeprowadzona analiza wody wykazała w jednej próbie spośród czterech pobranych obecność bakterii z rodzaju Legionella w ilości 300 jtk/100 ml – skażenie średnie.

W związku z powyższym w dniu 21 marca 2025 r. wystosowano pismo z art. 30 o PIS wzywające do podjęcia działań naprawczych, mających na celu doprowadzenie jakości wody ciepłej w wewnętrznej instalacji wodociągowej do prawidłowych wymagań mikrobiologicznych, określonych w załączniku nr 5A rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Ponowna kontrola przeprowadzona w ramach wewnętrznej jakości wody przeprowadzonej przez podmiot jakoś wody ciepłej w obiekcie nie była kwestionowana.

Szpital jednodniowy: kontrola przeprowadzona w ramach wewnętrznej jakości wody przeprowadzonej przez podmiot, jakoś wody ciepłej w obiekcie nie była kwestionowana.

Bezpieczna liczba mikroorganizmów Legionelli nie zagrażająca bezpieczeństwu zdrowotnemu, przy której nie ma konieczności podejmowania działań naprawczych w systemie instalacji wody ciepłej, określona w ww. rozporządzeniu wynosi <100 jtk w 100 ml, natomiast w przypadku oddziałów, w których przebywają pacjenci o obniżonej odporności <50 jtk/1000ml.

2.2. Placówki lecznictwa otwartego

Źródło: iStock (istockphoto.com)

W 2025 r. na terenie powiatu wrzesińskiego pod nadzorem PSSE we Wrześni znajdowało się 157 podmiotów leczniczych (2024 r. – 158), w tym:

- 46 podmiotów leczniczych udzielających ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych – poradnie, przychodnie, ośrodki zdrowia, laboratoria diagnostyczne, zakłady rehabilitacji leczniczej i inne gdzie indziej niezakwalifikowane (2024 r. – 46),
- 111 podmiotów leczniczych prowadzących działalność leczniczą wykonywaną przez praktykę zawodową – indywidualne praktyki lekarskie, w tym praktyki lekarzy dentystów, indywidualne

specjalistyczne praktyki lekarskie, indywidualne praktyki pielęgniarek, grupowe praktyki pielęgniarek (2024 r. - 112).

W 2025 roku skontrolowano 20 placówek, przeprowadzając łącznie 23 kontrole. W skontrolowanych podmiotach stwierdzono, że placówki odpowiadają odpowiednio do rodzaju wykonywanej działalności leczniczej oraz zakresu udzielanych świadczeń zdrowotnych, wymaganiom określonym rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą.

Skontrolowane obiekty oceniono jako dobre pod względem stanu sanitarno-technicznego.

Jedynie w trzech podmiotach: w jednej placówce Przychodni Lekarza Rodzinnego, w jednej placówce Przychodni Lekarza Rodzinnego która jest komórką organizacyjną Szpitala Powiatowego oraz w centrum stomatologicznym stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno-technicznego. Nieprawidłowości obejmowały m.in.

- **przychodnia lekarza rodzinnego:** ubytki tynku i dziury w suficie gabinetu diagnostyczno-zabiegowego, pęknięcia i zarysowania ścian przy wentylacji grawitacyjnej, uszkodzenia powłoki obciowej drzwi wejściowych do gabinetu lekarskiego.
- **centrum stomatologiczne:** nierówne lub uszkodzone powierzchnie ścian i narożników w korytarzach i przy wejściach do gabinetów, wymagające zapewnienia gładkich powierzchni umożliwiających mycie i dezynfekcję.

W związku z powyższym zostały wydane decyzje administracyjne z terminami wykonania zarówno dla przychodni lekarza rodzinnego jak i centrum stomatologicznego do dnia 30.11.2025 r. Przeprowadzone kontrole sprawdzające potwierdziły usunięcie wcześniej stwierdzonych niezgodności, w tym w przychodni lekarza rodzinnego – przetarcia i ubytki boazerii na korytarzu, łuszczącą się farbę na futrynach drzwiowych, ubytki i pęknięcia kasetonów sufitowych, zużyty silikon przy zlewie oraz uszkodzenia drzwi sanitarnych i listew przypodłogowych.

Strona przed wydaniem decyzji administracyjnej pisemnie poinformowała, że wykonała ww. nieprawidłowości. W wyniku kontroli sprawdzającej potwierdzono realizację niezgodności, wobec czego wydanie decyzji administracyjnej stało się bezprzedmiotowe, zatem postępowanie zostało umorzone.

W 2025 roku żaden ze skontrolowanych obiektów w omawianej grupie nie otrzymał oceny negatywnej.

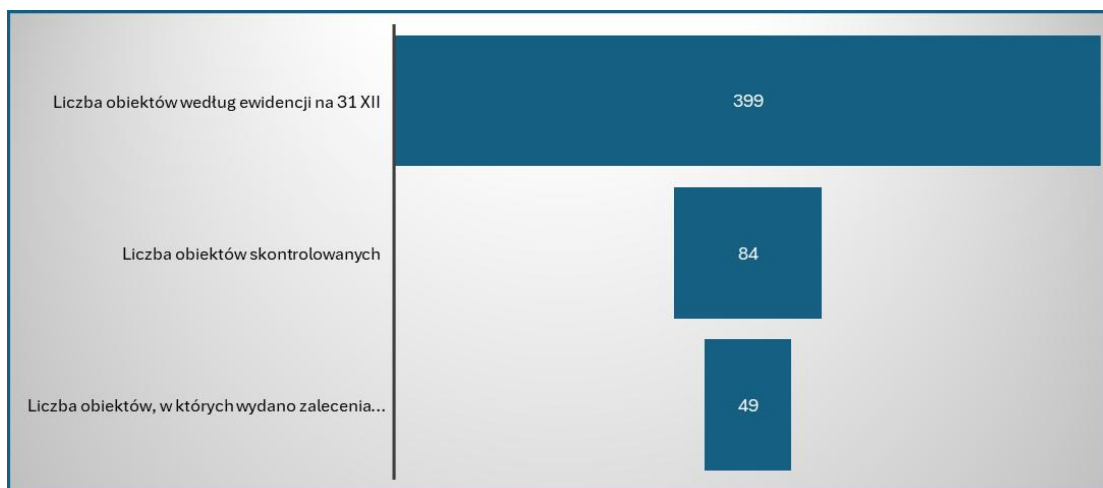
W trakcie wykonywania czynności kontrolnych w podmiotach leczniczych przeprowadzono działania edukacyjne w zakresie m.in. prawidłowej gospodarki z odpadami medycznymi, zagrożeń zdrowotnych związanych z występowaniem bakterii z rodzaju Legionella oraz możliwych do podjęcia działań prewencyjnych, ograniczających ryzyko zachorowań na legionellozę.

Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego we Wrześni w 2025 r. znajdowało się **399** obiektów użyteczności publicznej, z czego skontrolowano **84**. Podczas kontroli nieprawidłowości nie stwierdzono, natomiast w **49** przypadkach wydano zalecenia pokontrolne. Nadzorem objęto zróżnicowaną grupę obiektów użyteczności publicznej, obejmującą zakłady branży beauty, obiekty noclegowe, jednostki pomocy społecznej, stacje paliw, zakłady pogrzebowe, pływalnie, obiekty sportowe.

Tabela 2. Nadzór nad obiektami użyteczności publicznej w 2025 roku

Typ zakładu	Liczba obiektów według ewidencji na 31 XII	Liczba obiektów skontrolowanych	Liczba obiektów, w których wydano zalecenia pokontrolne
Salony kosmetyczne wykonujące zabiegi z naruszeniem ciągłości tkanek	37	10	8
Salony kosmetyczne bez przerywania ciągłości tkanek	89	28	20
Salony fryzjerskie oraz barberskie	110	15	14
Solaria	14	2	2
Salony odnowy biologicznej	13	0	0
Salony tatuażu	7	1	0
Mobilne usługi z branży beauty	1	1	1
Hotele	13	4	1
Pensjonaty	1	1	0
Inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie	14	3	0
Kempingi i pola biwakowe	1	1	1
Schroniska i schroniska młodzieżowe	1	0	0
Agroturystyka	4	0	0
Domy pomocy społecznej	1	1	1
Schroniska dla bezdomnych	1	0	0
Inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej	2	0	0
Pływalnie kryte całoroczne	2	2	0
Pływalnie odkryte sezonowe	3	3	0
Miejsca Obsługi Podróżnych (MOP)	4	4	0
Dworce kolejowe	2	2	0
Zakłady przedpogrzebowe	5	1	0
Tereny rekreacyjne	3	0	0
Cmentarze komunalne	2	0	0
Cmentarze wyznaniowe	21	0	0
Ustępy publiczne	3	0	0
Inne obiekty użyteczności publicznej	45	5	1
SUMA	399	84	49

Wykres 1. Nadzór nad obiektami użyteczności publicznej w 2025 roku

3.1. Zakłady branży beauty

Wśród obiektów z branży beauty najliczniejszą grupę stanowiły salony fryzjerskie oraz barberskie – 110 obiektów. Skontrolowano 15 z nich, a w 14 wydano zalecenia pokontrolne. Kolejną liczną grupą były salony kosmetyczne bez przerywania ciągłości tkanek – 89 obiektów (28 kontroli, w 20 wydano zalecenia pokontrolne). Salony kosmetyczne wykonujące zabiegi z naruszeniem ciągłości tkanek stanowiły 37 obiektów (10 kontroli, w 8 wydano zalecenia pokontrolne). Mniej liczne były solaria (14), salony odnowy biologicznej (13), salony tatuażu (7) oraz mobilne usługi z branży beauty (1).

Tabela 3. Nadzór nad obiektami branży beauty w 2025 roku

Typ zakładu	Liczba zakładów w ewidencji	Liczba zakładów skontrolowanych	% skontrolowanych obiektów
Salony kosmetyczne wykonujące zabiegi z naruszeniem ciągłości tkanek	37	10	27,0
Salony kosmetyczne bez przerywania ciągłości tkanek	89	28	31,4
Salony fryzjerskie oraz barberskie	110	15	13,6
Solaria	14	2	14,2
Salony odnowy biologicznej	13	0	0
Salony tatuażu	7	1	14,2
Mobilne usługi z branży beauty	1	1	100,0
Razem	271	57	21,0

W 2025 roku podczas prowadzonych planowanych kontroli w ww. obiektach stwierdzono ogólny dobry stan sanitarno-porządkowy i techniczny.

Nieprawidłowości w zakresie utrzymania należytej czystości podczas świadczenia usług stwierdzono w jednym zakładzie kosmetycznym tj.

- niewłaściwy stan sanitarny pomieszczenia i wyposażenia zakładu - kurz i brud na półkach, podłodze, lampach, meblach, blatach roboczych, kosmetykach, elementach dekoracyjnych

i innych przedmiotach stanowiących wyposażenie pomieszczenia, pajęczyny na ścianach, lampach,

- niewłaściwy stan sanitarny narzędzi i przyborów kosmetycznych.

W związku z powyższym nałożono **1** mandat karny w wysokości **200 zł**.

W jednym obiekcie kosmetycznym stwierdzono brak wdrożenia i stosowania opracowanej procedury dotyczącej gospodarki odpadami niebezpiecznymi w miejscu ich powstawania.

W **45** obiektach wydano zalecenia pokontrolne. Wystosowano **25** zawiadomień w trybie art. 30 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Zalecenia dotyczyły m.in.:

- wykonywania okresowych przeglądów przewodów wentylacyjnych,
- prowadzenia kontroli wewnętrznej procesów sterylizacji,
- dokonywania zapisu dat otwarcia kosmetyków, dla których termin przydatności do użycia określono liczbą miesięcy lub lat od pierwszego otwarcia opakowania,
- dokumentowania dowodów zakupu środków do dezynfekcji,
- zapewnienia urządzeń chłodniczych do gromadzenia odpadów niebezpiecznych,
- zapewnienia zapasu pojemników oraz worków jednorazowego użycia, przeznaczonych na odpady niebezpieczne,
- prowadzenia rejestru monitoringu temperatury w lodówce do przechowywania odpadów oraz rejestru mycia i dezynfekcji urządzenia chłodniczego,
- uszczegółowienia procedur opracowanych w zakładach branży beauty,
- określenia terminu ważności pakietów sterylizacyjnych, uwzględniając rodzaj zastosowanego opakowania, sposób pakowania, metodę sterylizacji oraz warunki przechowywania narzędzi,
- wymiany krzeseł pokrytych obiciem materiałowym (welurowym) na modele o powierzchni łatwej do dezynfekcji lub zastosowanie specjalnych pokrowców higienicznych, umożliwiających skuteczne utrzymanie czystości i bezpieczeństwa sanitarnego.

W 2025 roku wpłynęły do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego we Wrześni **2** interwencje dotyczące nieprzestrzegania zasad higieny podczas wykonywania zabiegów medycyny estetycznej i tatuażu. Podczas przeprowadzonych kontroli zarzuty nie potwierdziły się.

Źródło: iStock (istockphoto.com)

3.2. Obiekty, w których świadczone są usługi noclegowe

Pod nadzorem znajduje się **13** hoteli, **1** pensjonat, **1** kemping, **1** schronisko młodzieżowe, **4** gospodarstwa agroturystyczne oraz **14** innych obiektów, w których świadczone są usługi hotelarskie.

Kontrolą objęto **9** obiektów, w których przeprowadzono **9** kontroli.

Stwierdzono ogólny stan sanitarno - porządkowy i techniczny obiektów oceniony został jako dobry.

W dwóch obiektach (1 kemping, 1 hotel) wydano zalecenia pokontrolne dotyczące:

- doprowadzenia do odpowiedniego stanu sanitarnego sufitu w łazience przynależnej do pokoju noclegowego,
- doprowadzenia do odpowiedniego stanu sanitarnego silikonu uszczelniającego wzdłuż krawędzi brodzika w kabine prysznicowej ogólnodostępnej,
- doprowadzenia do odpowiedniego stanu sanitarnego drzwi do kabiny ustępowej w toaletach ogólnodostępnych.
- uzupełnienia braku obudowy gniazda elektrycznego w pokoju hotelowym,
- wykonywania badań ciepłej wody użytkowej pod kątem występowania bakterii *Legionella sp.* w sposób określony w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi

W 2025 roku wpłynęła 1 interwencja dotycząca nieprzestrzegania zasad korzystania z sauny i jacuzzi w obiekcie świadczącym usługi noclegowe – interwencję uznano za niezasadną.

Źródło: iStock (istockphoto.com)

3.4. Domy pomocy społecznej i inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej

Na terenie powiatu wrzesińskiego znajduje się **1** Dom Pomocy Społecznej we Wrześni, **1** schronisko dla bezdomnych oraz **2** inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej (Środowiskowe Domy Samopomocy).

W 2025 roku przeprowadzono kontrolę w Domu Pomocy Społecznej we Wrześni. Podczas wizytacji nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń, czystość w obiekcie była zachowana.

Wydawano natomiast zalecenia pokontrolne dotyczące doprowadzenia do odpowiedniego stanu sanitarnego ściany w gabinecie rehabilitacji oraz ościeżnicę drzwi prowadzącą do łazienki.

W ramach kontroli wewnętrznej przeprowadzono badania wody ciepłej z wewnętrznej instalacji w kierunku bakterii *Legionella sp.*, które nie wykazały obecności bakterii.

Źródło: iStock (istockphoto.com)

3.5. Pływalnie (kryte i odkryte)

Pod nadzorem tutejszej stacji znajdują się 3 baseny odkryte prowadzące działalność sezonową w okresie letnim oraz 2 pływalnie kryte całoroczne, w tym jedna pływalnia hotelowa.

Prowadzony jest stały nadzór sanitarny wraz z monitoringiem jakości wody.

W 2025 r. przeprowadzono 4 kontrole sanitarne w 4 obiektach w zakresie oceny stanu sanitarno-technicznego, sprzętu i wyposażenia; zagadnień procesu uzdatniania i dezynfekcji wody basenowej; oceny realizacji obowiązku prowadzenia kontroli wewnętrznej zgodnie z zapisami rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach; postępowania z odpadami komunalnymi.

Kontrole sanitarne nie wykazały nieprawidłowości. Stan sanitarno - porządkowy i techniczny obiektów oceniony został jako dobry.

Podczas kontroli stwierdzono, że zarządzający zgodnie z ww. rozporządzeniem:

- dokonuje bieżącej obserwacji oraz dokumentuje spostrzeżenia
- rejestruje wyniki pomiarów (pH, potencjał redox, stężenie chloru wolnego i związanego, temperatura) co najmniej co 4 godziny,
- prowadzi badania jakości wody zgodnie z harmonogramem ustalonym z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym we Wrześni i informują na bieżąco o wynikach.

Nadzór nad jakością wody:

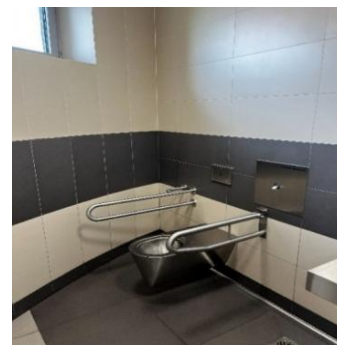
- w ramach kontroli urzędowej przeprowadzono 11 kontroli poborowych, podczas których pobrano próby wody z niecek basenowych, systemu cyrkulacji oraz z instalacji wody ciepłej; badania obejmowały oznaczenie: ogólnej liczby mikroorganizmów w 36°C, *Pseudomonas aeruginosa*, *E. coli*, mętności, azotanów, utlenialności, chloroformu, THM oraz *Legionella sp.*
- nie odnotowano okresów unieruchomienia niecek basenowych
- wydano 27 ocen potwierdzających przydatność wody do kąpieli na podstawie wyników badań przeprowadzonych w ramach nadzoru sanitarnego oraz kontroli wewnętrznej
- wydano 6 pism dotyczących:
 - doprowadzenia jakości ciepłej wody w zewnętrznej instalacji wodociągowej basenu do obowiązujących wymagań mikrobiologicznych w zakresie bakterii z rodzaju *Legionella sp.*,
 - doprowadzenia jakości wody w nieckach basenowych oraz w systemie cyrkulacji do obowiązujących wymagań w zakresie parametrów: ogólna liczba mikroorganizmów w 36°C oraz chloroform.

Zarządcy pływalni przedłożyli wyniki badań kontrolnych wody, które potwierdziły skuteczność podjętych działań naprawczych. Zarządca jednego basenu sezonowego nie przedstawił wyników badań, ponieważ w okresie zobowiązania do realizacji działań naprawczych obiekt kończył działalność sezonową. W związku z powyższym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Wrzesni poinformował właściciela, że przed ponownym uruchomieniem obiektu w sezonie letnim 2026 r. należy przeprowadzić badanie ciepłej wody w kierunku bakterii z rodzaju *Legionella sp.*, w celu zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego użytkowników basenu.

3.6. Miejsca Obsługi Podróżnych

Na terenie powiatu wrzesińskiego, przy autostradzie A2, znajdują się 4 Miejsca Obsługi Podróżnych w miejscowości Chwałszyce, Targowa Górka, Sołeczno i Gozdowo, które poddano kontroli w 2025 r. Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

Obiekty przystosowane są do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, wyposażone w bieżącą ciepłą i zimną wodę oraz podstawowe środki higieny. Pomieszczenia wentylowane są w sposób ciągły. Ich stan techniczny oceniono jako dobry. Teren MOP-ów zagospodarowany jest zielenią, utrzymany w należytej czystości.

Zdjęcie 1. Miejsce Obsługi Podróżnych w Targowej Górce

3.7. Dworce kolejowe

W 2025 roku przeprowadzono kontrolę Dworca PKP we Wrześni oraz Dworca PKP w Nekli. Na dworcu we Wrześni podróżnym udostępniane jest pomieszczenie WC, natomiast w Nekli toaleta jest wyłączona z użycia.

Podczas przeprowadzonych kontroli stwierdzono ogólny stan sanitarno-porządkowy i techniczny obiektów jako dobry. Hol główny, toaleta oraz teren wokół obiektów utrzymane były w dobrym stanie sanitarnym. W pomieszczeniu WC Dworca PKP we Wrześni zapewnione były podstawowe środki higieny.

Źródło: iStock (istockphoto.com)

3.8. Zakłady pogrzebowe

W ewidencji znajduje się 5 obiektów tej grupy. W 2025 r. przeprowadzono 1 kontrolę w zakładzie pogrzebowym świadczącym usługi pogrzebowe w zakresie transportu zwłok lub szczątków ludzkich, kompleksowej obsługi pogrzebów, sprzedaży trumien, urn kremacyjnych i innych utensylii oraz ekshumacji zwłok. Podczas kontroli skontrolowano 3 samochody przeznaczone do przewozu zwłok i szczątków ludzkich. Kontrole nie wykazały nieprawidłowości.

Źródło: iStock (istockphoto.com)

W 2025 roku, poza działaniami kontrolnymi, zaopiniowano oraz wydano zgody dotyczące:

- 9 postanowień w sprawie przywozu zwłok lub urny ze szczątkami powstałymi w wyniku spopielenia zwłok z zagranicy,
- 2 zezwoleń na wywóz urny ze szczątkami powstałymi w wyniku spopielenia zwłok za granicę,

- 45 decyzji zezwalających na przeprowadzenie ekshumacji zwłok lub szczątków ludzkich.

3.9. Inne obiekty użyteczności publicznej

W ewidencji na dzień 31.12.2025 r. było 45 obiektów, skontrolowano 5 z nich. Do tej grupy zaliczane są obiekty, które wyszczególniono w poniższej tabeli:

Tabela 4. Inne obiekty użyteczności publicznej

Obiekty	Liczba obiektów wg. ewidencji	Liczba obiektów skontrolowanych	Liczba obiektów, w których wydano zalecenia pokontrolne
Firmy Transportowe	3	0	0
Stacje paliw	14	4	0
Obiekty sportowe	7	1	1 (zalecenia)
Muzea	1	0	0
Ośrodki kultury	4	0	0
Biblioteki	3	0	0
Salon zabaw	4	0	0
Perony PKP	7	0	0
Przystanek PKS	1	0	0
Firmy sprzątające	1	0	0
Razem	45	5	1

Obiekty sportowe

W 2025 roku pod nadzorem znajdowało się 7 obiektów sportowych, przeprowadzono 1 kontrolę. W obiekcie wydano zalecenia pokontrolne dotyczące doprowadzenia do prawidłowego stanu sanitarno-higienicznego i technicznego kasetonów sufitowych oraz wykładziny podłogowej.

Stacje paliw

Pod nadzorem znajdowało się 14 stacji paliw. W roku 2025 przeprowadzono 4 kontrole w 4 obiektach.

We wszystkich skontrolowanych stacjach oceniono stan sanitarno-porządkowy ogólnodostępnych toalet, który określono jako dobry. Stan sanitarno-techniczny obiektów nie budził zastrzeżeń, teren stacji utrzymany był w należytej czystości.

Źródło: iStock (istockphoto.com)

4. Interwencje

W związku ze złożonymi interwencjami Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Wrześni podejmował odpowiednie czynności w zakresie swoich kompetencji, przeprowadzając 5 kontroli sanitarnych. Przeprowadzone kontrole nie wykazały zagrożenia dla zdrowia i życia ludzkiego, w związku z czym nie było podstaw do wszczęcia postępowania administracyjnego. Interwencje dotyczyły:

- nieprawidłowego stanu sanitarno-higienicznego w pomieszczeniach budynku socjalnego znajdującego się na terenie Wrześni,
- braku przestrzegania warunków sanitarnych przy świadczeniu usług w salonie tatuażu,
- niewłaściwego postępowania z odpadami medycznymi przez personel medyczny w karetkach,
- nieprzestrzegania zasad korzystania z sauny,
- nieprzestrzegania zasad higieny podczas wykonywania zabiegów w gabinecie kosmetycznym.

III. OCENA STANU SANITARNEGO W ZAKRESIE EPIDEMIOLOGII

1. SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W ZAKRESIE CHOROÓB ZAKAŻNYCH

Źródło: Pixabay (pixabay.com)

Tabela 5. Zachorowania na niektóre choroby zakaźne w latach: 2024 - 2025

Lp.	Jednostka chorobowa	Rok 2024		Rok 2025	
		Liczba zachorowań	Wsp. zap.	Liczba zachorowań	Wsp. zap.
1.	Dur brzuszny	0	0	0	0
2.	Czerwonka	0	0	0	0
3.	Zatrucia pokarmowe Salmonellozy	26	33,2	15	19,2
4.	Zatrucia grzybami	0	0	0	0

Lp.	Jednostka chorobowa	Rok 2024		Rok 2025	
		Liczba zachorowań	Wsp. zap.	Liczba zachorowań	Wsp. zap.
5.	Botulizm	0	0	0	0
6.	Biegunka u dzieci do lat 2:	21	26,8	39	49,9
7.	Wirusowe zapalenie wątroby - ogółem, w tym:	22		12	
	WZW A	2	2,6	1	1,3
	WZW B przewlekłe	12	15,3	5	6,4
	WZW B ostre	0	0	0	0
	WZW C	8	10,2	6	7,7
	WZW B + C	0	0	0	0
	inne i nieokreślone	0	0	0	0
8.	Krztusiec	43	58,0	50	64,0
9.	Odra	0	0	0	0
10.	Różyczka	1	1,3	0	0
11.	Nagminne zapalenie przyusznic (świnka)	2	2,6	0	0
12.	AIDS	0	0	0	0
13.	Borelioza	32	40,9	51	65,3
14.	Osoby ze styczności i narażenia na wściekłą / potrzeba szczepień	16	20,4	12	15,4
15.	COVID-19- przypadki potwierdzone	798	1020,5	567	726,0
16.	COVID-19- przypadki możliwe	23	29,4	32	41,0
17.	Zakażenia RSV	171	218,7	444	568,5
18.	Grypa potwierdzona wynikiem szybkiego testu antygenowego	632	808,2	2290	2932,1

1.1. Zatrucia i zakażenia pokarmowe

Źródło: Pixabay (pixabay.com)

W 2025 r. na terenie powiatu wrzesińskiego nie odnotowano żadnych zachorowań na **dur brzuszny, dury rzekome, zatruc enterotoksyną gronkowcową, czerwonką bakteryjną czy zatruc grzybami**. W 2024 r. również nie odnotowano żadnych zachorowań na ww. choroby.

W 2025 roku zarejestrowano ogółem 15 przypadków **zatruc pokarmowych wywołanych przez pałeczki Salmonella** /wsp. zap. 19,2/, w przeciwieństwie do roku 2024, gdzie odnotowano 26 przypadków zatruc pokarmowych /wsp.zap. 33,2/.

W roku 2025 odnotowano ognisko **epidemiczne zatrucia pokarmowego** wywołanego przez pałeczki *Salmonella*. Ognisko w 2025 roku miało miejsce w gospodarstwie domowym na terenie wsi i wystąpiło w dniu 26.12.2026 r. Czynnikiem etiologicznym była *Salmonella Enteritidis*. Zatrucie może mieć związek ze spożyciem posiłku przygotowanego w warunkach domowych z surowych jaj – „pianka z jaj” bez obróbki termicznej. W ognisku odnotowano 9 zachorowań (osób z objawami), wśród których 3 osoby były hospitalizowane, a całkowita liczba osób narażonych to 19. Zlecono badania mikrobiologiczne (PCR) wszystkim osobom narażonym z ogniska, osoby objęto nadzorem epidemiologicznym.

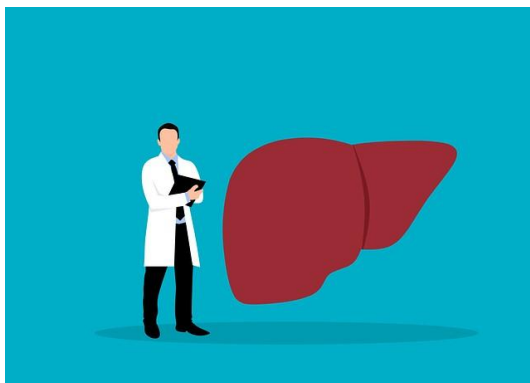
W 2025 roku zarejestrowano 9 przypadków zachorowań /wsp. zap. 11,5/ na bakteryjne zakażenie jelitowe wywołane przez **Campylobacter**, co stanowi wzrost o 3 zachorowania w stosunku do 2024 roku, w którym odnotowano 2 przypadki zachorowań /wsp. zap. 2,6/.

W roku 2025 odnotowano łącznie 35 zachorowań /wsp. zap. 44,8/ na bakteryjne zakażenie jelitowe wywołane przez **Clostridium difficile**, co stanowi wzrost o 13 przypadków w stosunku do roku 2024, w którym odnotowano 22 przypadki /wsp. zap. 28,1/.

W 2025 roku zarejestrowano 5 przypadków zachorowania na **giardiozę** /wsp. zap. 6,4/, co stanowi wzrost o 3 przypadki, w porównaniu do roku 2024, w którym odnotowano 2 zachorowania /wsp. zap. 2,7/.

W 2025 roku zarejestrowano 1 przypadek zachorowania na **kryptosporidiozę** /wsp. zap. 1,3/, w przeciwieństwie do roku 2024, w którym nie odnotowano zachorowań z powodu ww. choroby.

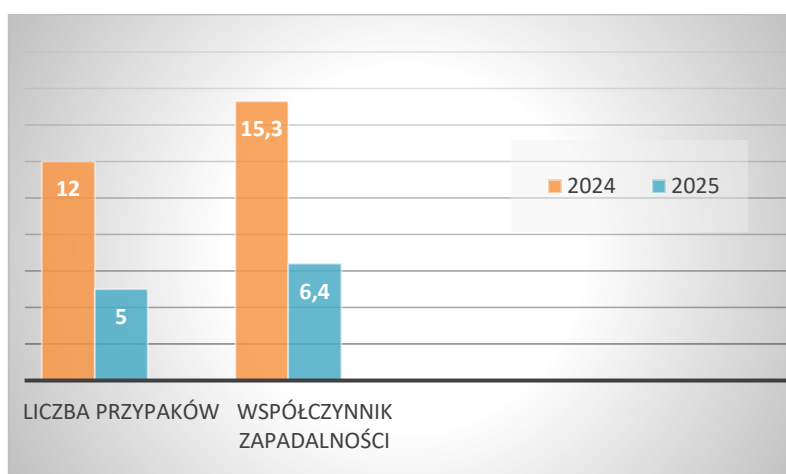
1.2. Wirusowe zapalenia wątroby

Źródło: Pixabay (pixabay.com)

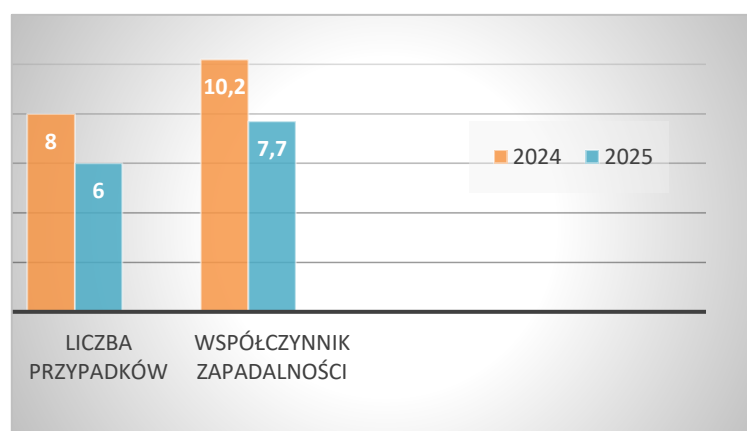
W 2025 roku zarejestrowano 1 przypadek zachorowania na **wirusowe zapalenie wątroby typu A** /wsp. zap. 1,3/, co stanowi spadek o 1 przypadek w porównaniu z rokiem 2024, w którym odnotowano 2 zachorowania /wsp. zap. 2,7/.

W 2025 r. zarejestrowano 5 przypadków zachorowań na **wirusowe zapalenie wątroby typu B** /wsp. zap. 6,4/, co stanowi 7 przypadków mniej niż w roku 2024, w którym odnotowano 12 przypadków zachorowań /wsp. zap. 15,3/. W roku 2025 podobnie jak w roku 2024 nie zarejestrowano zachorowań na ostre wirusowe zapalenie wątroby typu B.

Wykres 2. Wirusowe zapalenia wątroby typ B – przewlekłe zachorowalność i zapadalność w latach: 2024-2025

W zakresie zachorowań na **wirusowe zapalenie wątroby typu C** w roku 2025 odnotowano 6 przypadków potwierdzonych laboratoryjnie /wsp. zap. 7,7/, – przypadki dotyczyły przewlekłego i BNO wirusowego zapalenia wątroby typu C, co stanowi spadek o 2 przypadki w porównaniu do roku 2024, w którym odnotowano 8 przypadków /wsp. zap. 10,2/. W 2025 roku, podobnie jak w roku 2024, nie odnotowano ostrych przypadków wirusowego zapalenia wątroby typu C.

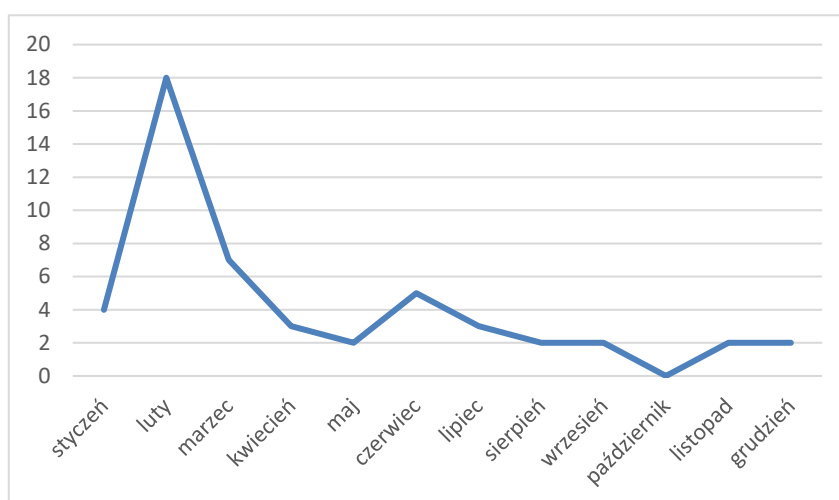

Wykres 3. Wirusowe zapalenia wątroby typ C – przewlekłe zachorowalność i zapadalność w latach: 2024-2025

1.3 . Inne choroby

KRZTUSIEC

W 2025 r. zarejestrowano 50 przypadków zachorowań na **krztusiec** /wsp. zap. 64,0/, – w 2024 r. zarejestrowano 43 przypadki /wsp. zap. 58,0/. W 2025 r. zachorowania zakwalifikowano jako 26 przypadków potwierdzonych, 1 przypadek prawdopodobny oraz 23 przypadki możliwe. 9 przypadków wymagało hospitalizacji, 41 przypadków leczonych było ambulatoryjnie. Ponadto w roku 2025 odnotowano 3 ogniska zachorowań na krztusiec. We wszystkich przypadkach miejscem wystąpienia ogniska był dom (mieszkania prywatne).

Wykres 4. Liczba zarejestrowanych przypadków zachorowań na krztusiec z podziałem na miesiące w 2025 r.

ODRA

W 2025 r. zarejestrowano jeden przypadek podejrzenia zachorowania na odrę – u 36-letniego mężczyzny. Podobnie jak w 2024 r., nie odnotowano przypadków odry potwierdzonych badaniami wirusologicznymi lub serologicznymi w powiecie wrzesińskim.

ŚWINKA (Nagminne zapalenie przyusznicy)

W 2025 nie zarejestrowano przypadków zachorowań na **nagminne zapalenie przyusznicy**, co stanowi spadek w stosunku do roku 2024, w którym odnotowano 2 przypadki zachorowania na nagminne zapalenie przyusznicy/wsp. zap. 2,6/, które zakwalifikowano i wykazano jako przypadki możliwe.

Ostre porażenia wiotkie u dzieci w wieku 0-14 lat

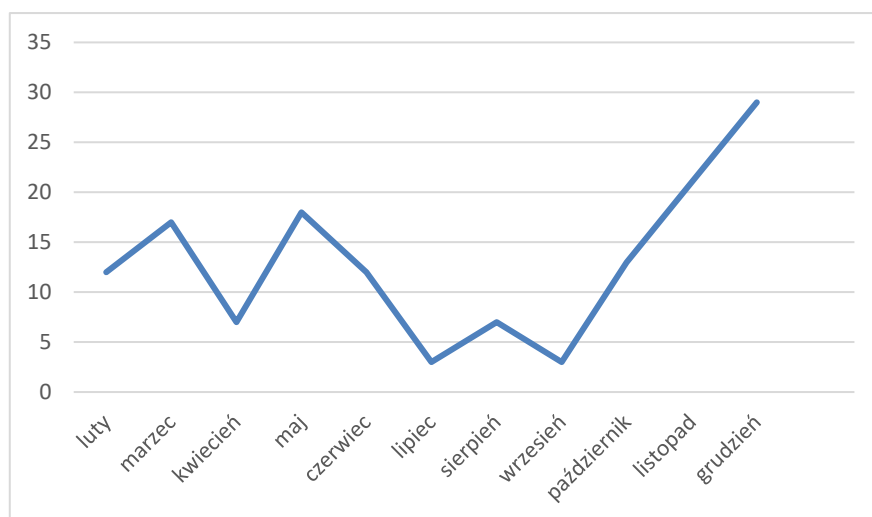
W 2025 roku nie zarejestrowano ostrych porażenia wiotkich u dzieci w wieku 0-14 lat, podobnie jak w roku 2024.

Źródło: Pixabay (pixabay.com)

OSPA WIETRZNA

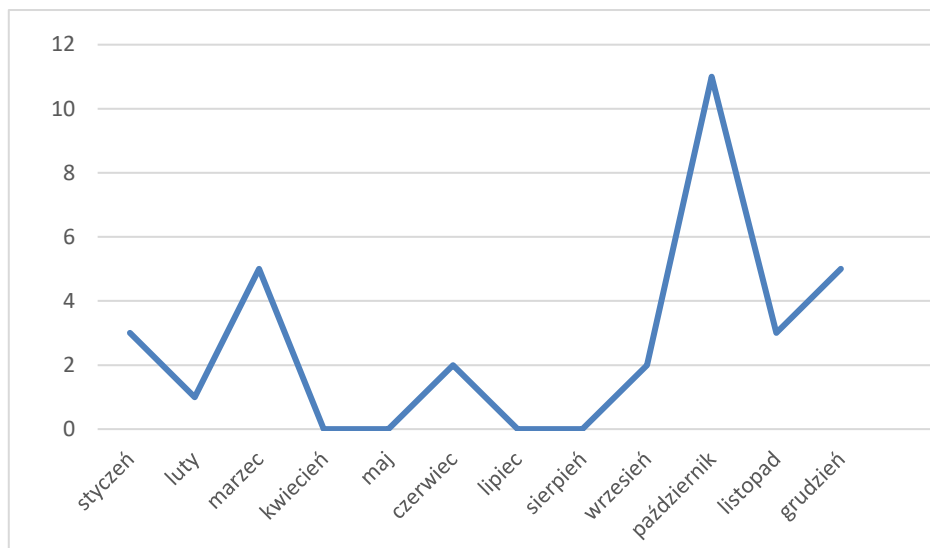
Ogółem w 2025 roku odnotowano 176 przypadków zachorowań na **ospę wietrzną** /wsp. zap. 225,3/. Stanowi to spadek w stosunku do roku ubiegłego o 125 przypadków.

Wykres 5. Liczba zarejestrowanych przypadków zachorowań na ospę wietrzną z podziałem na miesiące w 2025 r.

SZKARLATYNA

W zakresie zachorowań na **płonicę (szkarlatynę)** w 2025 roku zarejestrowano 32 przypadki zachorowań na płonicę /wsp. zap. 41,0/, podczas gdy w roku 2024 stwierdzono 132 przypadki /wsp. zap. 168,9/. Stanowi to spadek o 100 przypadków zakażeń w stosunku do roku ubiegłego.

Wykres 6. Liczba zarejestrowanych przypadków zachorowań na szkarlatynę z podziałem na miesiące w 2025 r.

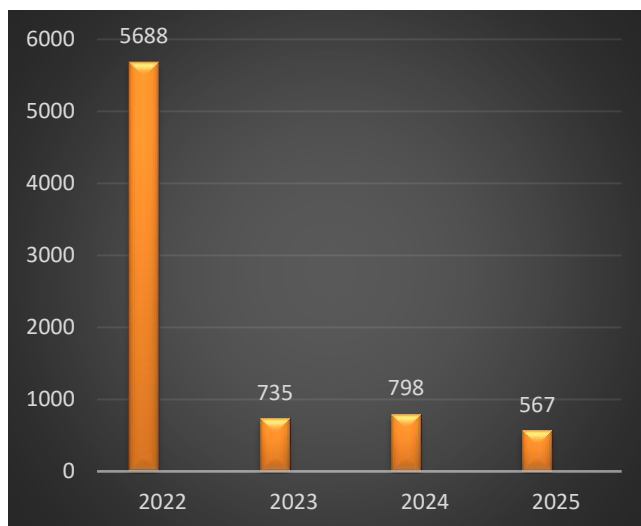

Źródło: Pixabay (pixabay.com)

COVID-19

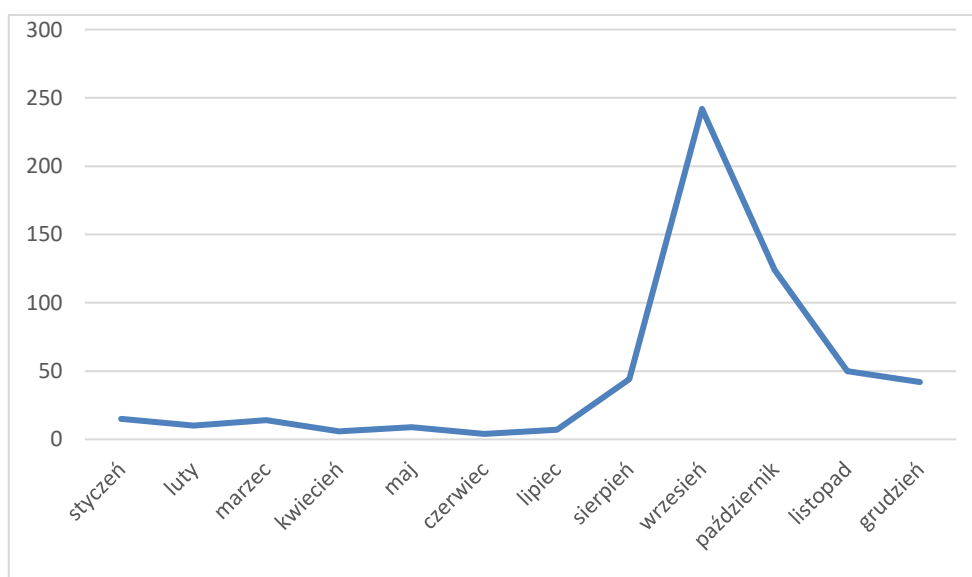
W roku 2025 odnotowano 567 przypadków zachorowań z powodu **COVID-19** /wsp. zap. 726,0/ w przeciwieństwie do roku 2024, w którym zarejestrowano 798 przypadków potwierdzonych /wsp. zap. 1020,5/.

Niższy poziom zachorowań z powodu COVID – 19 może wynikać z dostępności bezpłatnych szczepień ochronnych. Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna we Wrześni pośredniczy w dystrybucji preparatów szczepionkowych przeciwko COVID-19 – w 2025 r. wydano 1041 sztuk do punktów szczepień na terenie powiatu wrzesińskiego.

Wykres 7. COVID-19- zachorowalność w latach 2022-2025

W 2025 r. na terenie powiatu wrzesińskiego wysoki wzrost zachorowań na COVID-19 odnotowano we wrześniu – **242 przypadki**.

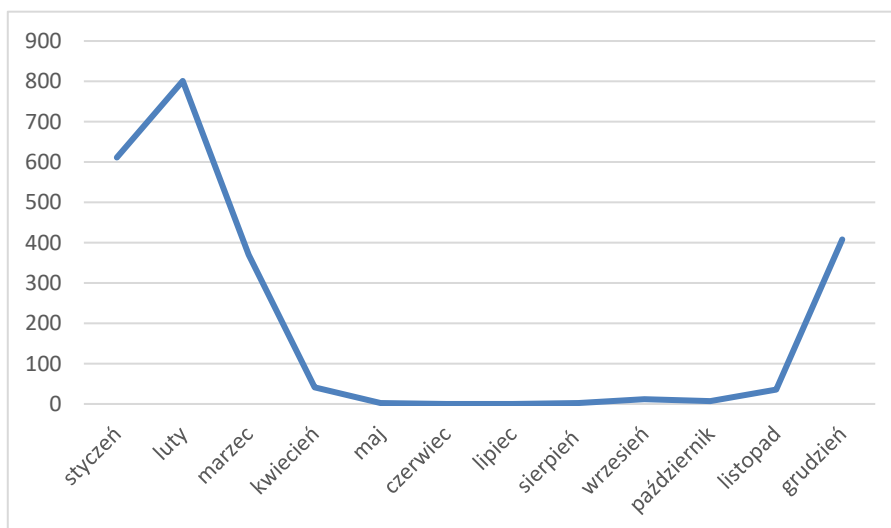
Wykres 8. Liczba zarejestrowanych przypadków zachorowań na COVID-19 z podziałem na miesiące w 2025 r.

W 2025 r. podobnie jak w 2024 r. odnotowano większą liczbę przypadków zachorowań spowodowanych wirusem grypy oraz wirusem RSV, co jest skutkiem powszechnego stosowania **szybkich testów antygenowych** w placówkach podstawowej opieki zdrowotnej i szybką diagnozą w kierunku ww. chorób.

GRYPA

W 2025 roku zarejestrowano 2290 przypadków **zachorowań na gripę potwierdzoną wynikiem szybkiego testu antygenowego** /wsp. zap. 2932,1/, w przeciwieństwie do roku 2024, w którym

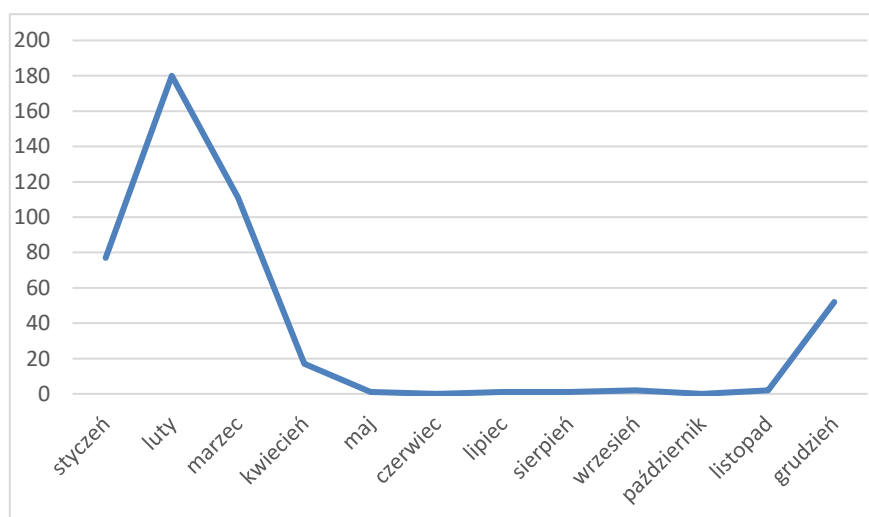
odnotowano 632 przypadki /wsp. zap. 808,2/. **Najwięcej zachorowań na gripę odnotowano w lutym- 801 przypadków.**

Wykres 9. Liczba zarejestrowanych przypadków zachorowań na gripę potwierdzoną wynikiem szybkiego testu antygenowego z podziałem na miesiące w 2025 r.

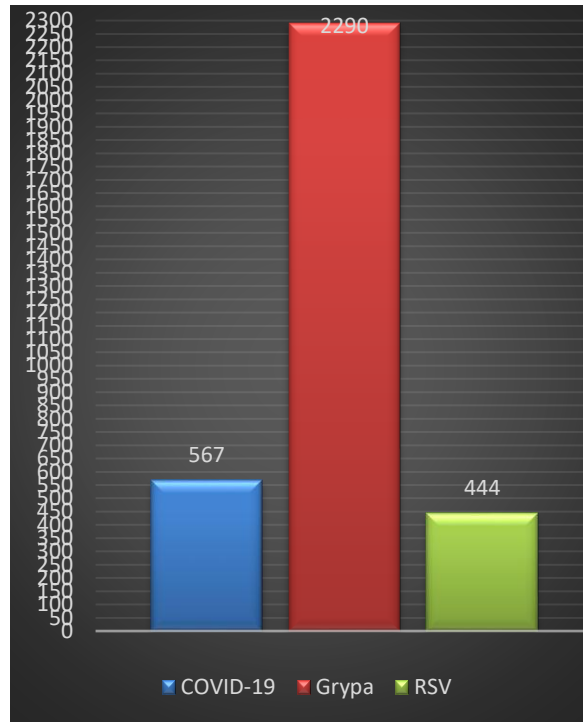
RSV

W 2025 r. na terenie powiatu wrzesińskiego odnotowano **444 zakażeń RSV** /wsp. zap. 568,5/, co stanowi wzrost w stosunku do roku 2024, w którym odnotowano 171 /wsp. zap. 218,7/przypadków zachorowań. Najwięcej zakażeń RSV odnotowano w m-cu lutym- 180 przypadków, co przedstawia poniższy wykres.

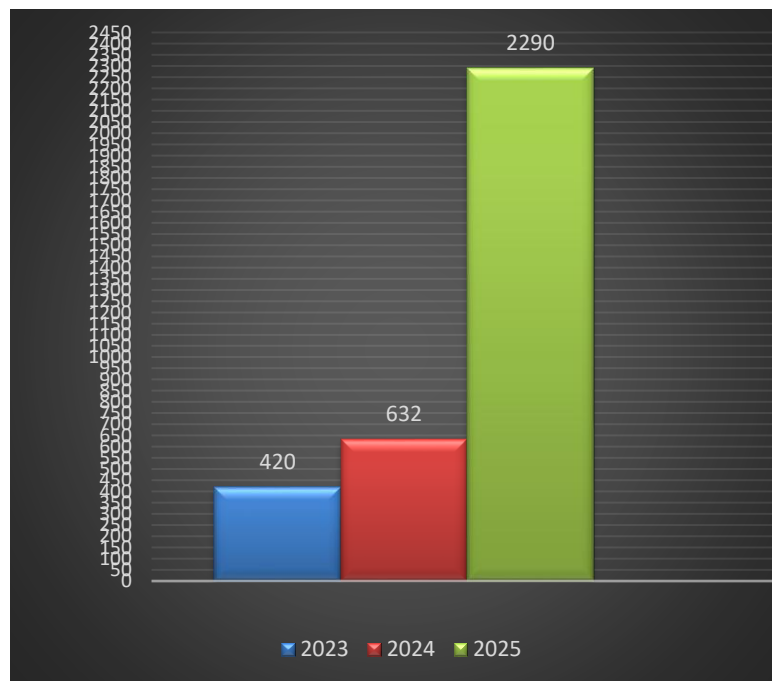
Wykres 10. Liczba zarejestrowanych przypadków zakażeń RSV potwierdzonych wynikiem szybkiego testu antygenowego z podziałem na miesiące w 2025 r.

Porównanie zachorowań z powodu COVID-19, grypy oraz zakażeń RSV w roku 2025 przedstawia poniższy wykres.

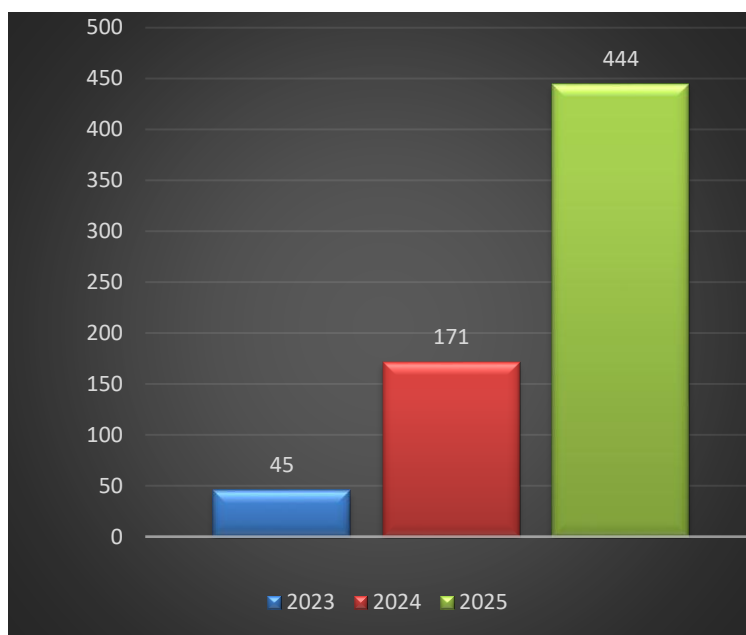
Wykres 11. Liczba zarejestrowanych przypadków COVID-19, grypy oraz zakażeń RSV potwierdzonych wynikiem szybkiego testu antygenowego z podziałem na miesiące w 2025 r.

GRYPA POTWIERDZONA WYNIKIEM SZYBKIEGO TESTU ANTYGENOWEGO w latach 2023-2025

Wykres 12. Porównanie liczby zachorowań na gripę potwierdzoną wynikiem szybkiego testu antygenowego w latach 2023-2024

ZAKAŻENIA RSV w latach 2023-2025

Wykres 13. Porównanie liczby zarejestrowanych przypadków zakażeń RSV w latach 2023-2024

1.5. Choroby przenoszone drogą płciową (STI)

W 2025 r. odnotowano 6 przypadków zachorowań na choroby przenoszone drogą płciową (STI), co stanowi o 7 przypadków mniej niż w roku 2024, w którym zarejestrowano 13 przypadków zachorowań.

KIŁA

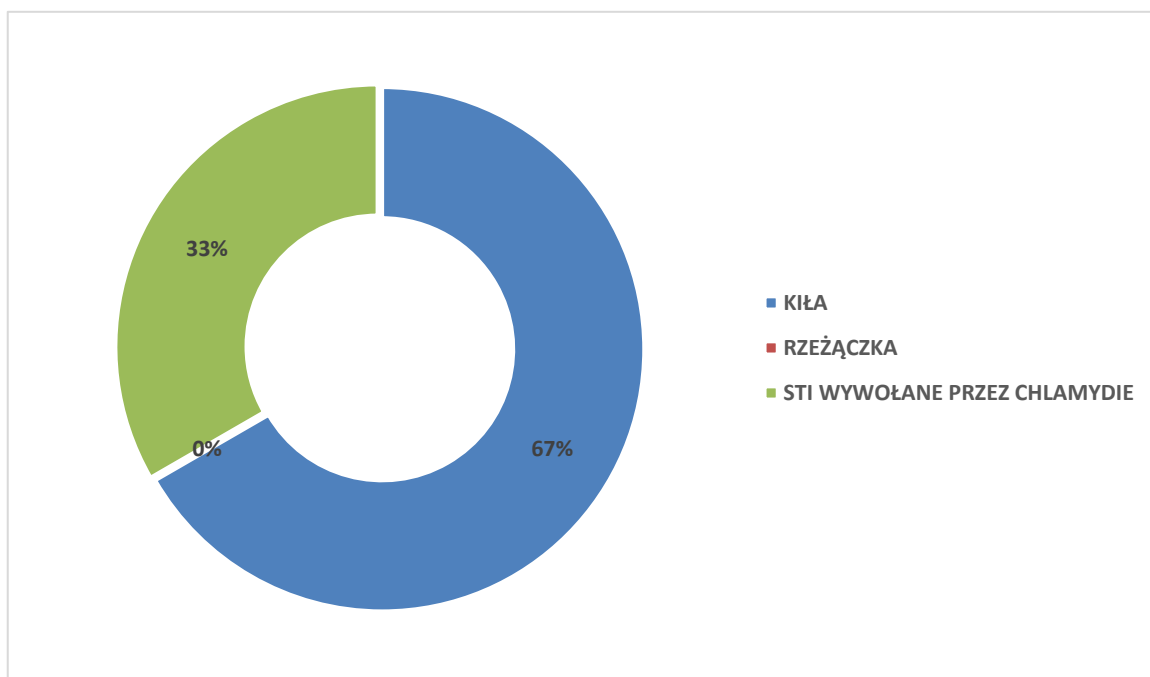
W 2025 r. odnotowano 4 przypadki zachorowania na kiłę, podobnie jak w roku 2024, w którym również odnotowano 4 przypadki zachorowań.

RZEŻĄCZKA

W 2025 r. nie odnotowano przypadków zachorowań na rzeżączkę, co stanowi spadek w stosunku do roku 2024 r., w którym zarejestrowano 7 przypadków zachorowań.

CHOROBY PRZENOSZONE DROGĄ PŁCIOWĄ WYWOŁANE PRZEZ CHLAMYDIE

W 2025 r. odnotowano 2 przypadki innych chorób przenoszonych drogą płciową wywołanych przez Chlamydie, podobnie jak w roku 2024, w którym również odnotowano 2 przypadki zachorowań.

Wykres 14. Procentowy rozkład chorób przenoszonych drogą płciową (STI) według poszczególnych jednostek chorobowych

1.6. Inne choroby zakaźne

BORELIOZA

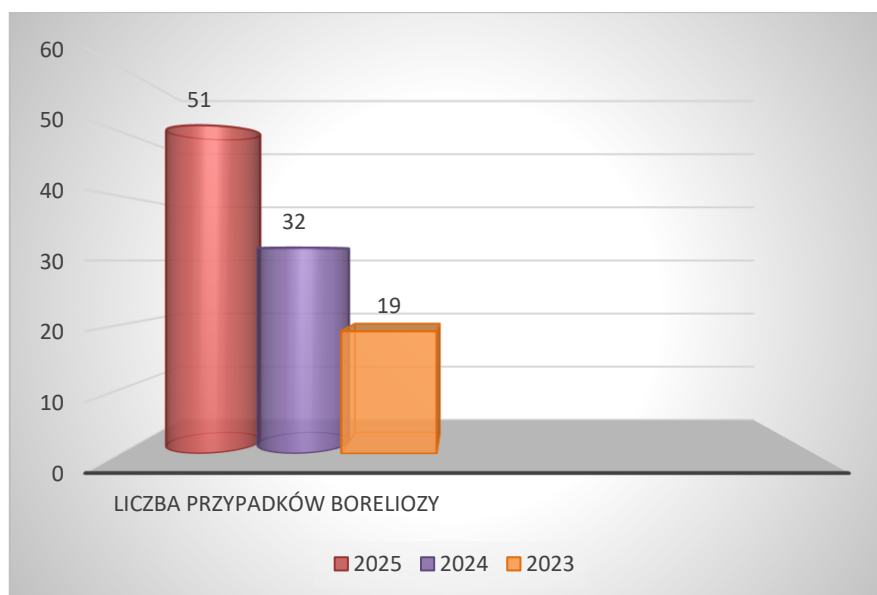
W 2025 roku odnotowano 51 przypadków zachorowania na **boreliozę** /wsp. zap. 65,3/, co stanowi wzrost o 19 przypadków w porównaniu do roku ubiegłego 2024, w którym odnotowano 32 przypadki /wsp. zap. 40,9/. Zarejestrowano 2 hospitalizacje, 49 osób leczonych było ambulatoryjnie. Spośród zarejestrowanych przypadków, 31 zachorowań dotyczyło mężczyzn, a 20 zachorowań dotyczyło kobiet. W 2025 roku przypadki zachorowań dotyczyły 35 osób zamieszkujących w mieście oraz 16 osób zamieszkujących na wsi.

W 2025 roku wśród 51 przypadków odnotowano **1** przypadek neuroboreliozy oraz **1** przypadek boreliozy układu krążenia.

Źródło: Pixabay (pixabay.com)

Do zakażenia boreliozą dochodziło w wyniku ukąszenia przez kleszcza, do którego dochodziło na terenach ogrodów działkowych, w środowiskach leśnych i łąkowych, a także w parkach oraz przydomowych ogrodach.

Wykres 15. Borelioza – liczba zarejestrowanych przypadków w latach 2023-2025

Nowo wykryte zakażenia HIV, AIDS – Zespół nabytego niedoboru odporności

W powiecie wrzesińskim w 2025 r. nie zarejestrowano przypadków **nowo wykrytego zakażenia HIV**, w przeciwieństwie do roku 2024, w którym zarejestrowano 4 przypadki /wsp. zap. 5,1/. Zarówno w 2025 r. jak i 2024 r. nie odnotowano zachorowań **na AIDS**.

ZAPOBIEGANIE WŚCIEKLIŹNIE

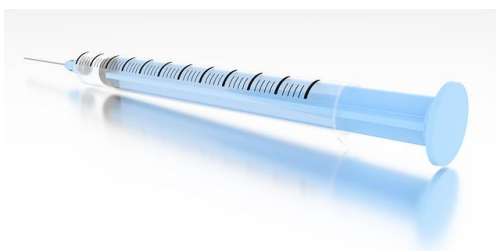
W 2025 roku Sekcja Epidemiologii przeprowadziła 104 **dochodzenia epidemiologiczne dotyczące pokąsań człowieka przez zwierzę**, co stanowi o jeden przypadek mniej niż w roku 2024, w którym przeprowadzono 105 dochodzeń epidemiologicznych dotyczące pokąsań człowieka przez zwierzę.

W roku 2025 z powodu **styczności i narażenia na wściekliznę** szczepienia podjęto 12 osób, co stanowi o 4 przypadki mniej niż w roku 2024, w którym szczepienia podjęto 16 osób. Wśród tych osób, 10 przyjęło pełny cykl szczepień (4 dawki), natomiast 2 osoby nie ukończyły pełnego cyklu – przyjęły 2 dawki.

Wśród 12 osób, które podjęły szczepienia z uwagi na narażenie wirusem wścieklizny 4 osoby zostały pokąsane przez psa, 8 przez kota. Terenem narażenia dla 6 osób, które podjęły szczepienia była wieś, natomiast dla 6 osób było miasto. Wśród osób, które podjęły szczepienia, 6 to kobiety oraz to mężczyźni.

REALIZACJA SZCZEPIEŃ OCHRONNYCH

Na terenie powiatu wrzesińskiego 17 placówek wykonuje szczepienia ochronne - 14 gabinetów lekarzy rodzinnych, oddział noworodkowy, szpitalny oddział ratunkowy, poradnia chirurgiczna. Podczas przeprowadzonych kontroli w 2025 roku nie stwierdzono obecności preparatów szczepionkowych, których data ważności została przekroczona. Wszystkie placówki przyjmujące preparaty szczepionkowe posiadają opracowane instrukcje postępowania w przypadku awarii urządzenia chłodniczego bądź braku dostawy prądu oraz postępowania w przypadku przeterminowania się preparatów.

Źródło: Pixabay (pixabay.com)

NIEPOŻĄDANE ODCZYNY POSZCZEPIENNE

W roku 2025 odnotowano 11 zgłoszeń niepożądanych odczynów poszczepiennych (NOP), z czego 10 zostało zakwalifikowanych jako przypadki łagodne, a 1 jako przypadek poważny. 5 przypadków niepożądanych odczynów poszczepiennych wymagało hospitalizacji, 6 osób leczonych było ambulatoryjnie. Powyższe przypadki dotyczyły:

1. Odczyn poszczepienny po podaniu szczepionki przeciw meningokokom u chłopca w wieku 6 miesięcy, wśród objawów pojawiły się gorączka. Odczyn zakwalifikowano jako łagodny.
2. Odczyn poszczepienny po podaniu szczepionki przeciw półpaścowi u mężczyzny w wieku 71 lat, wśród objawów pojawiły się reakcja alergiczna - pokrzywka. Odczyn zakwalifikowano jako łagodny.
3. Odczyn poszczepienny po podaniu szczepionki przeciw błonicy, tężcowi, krztuścowi, WZW typu B, polio, zakażeniom *Haemophilus influenzae* typu B u dziewczynki w wieku 1 lat, wśród objawów pojawiła się gorączka i wymioty. Odczyn zakwalifikowano jako łagodny.
4. Odczyn poszczepienny po podaniu szczepionki przeciw półpaścowi u kobiety w wieku 91 lat, wśród objawów pojawił się nasilony odczyn w miejscu wstrzyknięcia - wysypka lewej kończyny górnej. Odczyn zakwalifikowano jako łagodny.
5. Odczyn poszczepienny po podaniu szczepionki przeciw błonicy, tężcowi, krztuścowi, polio, pneumokokom, rotawirusom oraz zakażeniom *Haemophilus influenzae* typu B, u chłopca wieku 1 miesięcy, wśród objawów pojawiła się biegunka. Odczyn zakwalifikowano jako łagodny.

6. Odczyn poszczepienny po podaniu szczepionki przeciw meningokokom u chłopca w wieku 4 miesięcy, wśród objawów pojawiły się wysypka ograniczona do określonych obszarów skóry (zmiany rumieniowo-grudkowe na policzkach, brzuszku, w zgięciach łokciowych i kolanowych). Odczyn zakwalifikowano jako łagodny.
7. Odczyn poszczepienny po podaniu szczepionki przeciw odrze, śwince, różyczce, pneumokokom u dziewczynki w wieku 1 lat, wśród objawów pojawiły się gorączka oraz pokrzywka. Odczyn zakwalifikowano jako łagodny.
8. Odczyn poszczepienny po podaniu szczepionki przeciw błonicy, tężcowi, krztuścowi, WZW typu B, polio, zakażeniom Haemophilus influenzae typu B u chłopca w wieku 1 lat, wśród objawów pojawił wyczuwalny guzek w miejscu wstrzyknięcia, bez cech zapalnych. Odczyn zakwalifikowano jako łagodny.
9. Odczyn poszczepienny po podaniu szczepionki przeciw odrze, śwince, różyczce, pneumokokom u chłopca w wieku 1 lat, wśród objawów pojawiły się epizody niepokoju z prężeniem ciała, osłabienie kończyn dolnych. Odczyn zakwalifikowano jako łagodny.
10. Odczyn poszczepienny po podaniu szczepionki przeciw meningokokom u chłopca w wieku 1 lat, wśród objawów pojawiła się gorączka, wymioty. Odczyn zakwalifikowano jako łagodny.
11. Odczyn poszczepienny po podaniu szczepionki przeciw błonicy, tężcowi, krztuścowi, polio, zakażeniom Haemophilus influenzae typu B, rotawirusom u chłopca w wieku 2 miesięcy, wśród objawów stwierdzono stan podgorączkowy, epizod naprężenia ciała z towarzyszącym zaczerwienieniem twarzy, drżeniem powiek. Odczyn zakwalifikowano jako poważny.

Źródło: Pixabay (pixabay.com)

PROGRAM SZCZEPIEŃ PRZECIWKO HPV

W 2025 r. kontynuowano **program szczepień przeciwko wirusowi brodawczka ludzkiego – HPV (Human Papilloma Virus)**, który odpowiada za zachorowania na raka szyjki macicy, a także inne choroby nowotworowe. Przed zakażeniem HPV może uchronić szczepionka. Szczepienie jest najskuteczniejsze, jeśli nastąpi przed potencjalnym narażeniem na zakażenie HPV, do którego dochodzi głównie drogą kontaktów seksualnych.

Akcja szczepień w powiecie wrzesińskim cieszy się dużym zainteresowaniem zarówno w placówkach medycznych jak i placówkach oświatowych. W roku szkolnym 2025/2026, 26 szkół zadeklarowało udział w programie szczepień ochronnych przeciwko HPV, dzięki czemu zaszczepiono I dawką 152 dzieci w wieku od 9 do 14 r. ż.

OGÓLNOPOLSKA KONTROLA KART UODPORNIEŃ

W związku z trwającą w 2025 r. Ogólnopolską Kontrolą Realizacji Obowiązkowych Szczepień Ochronnych u dzieci i młodzieży Sekcja Epidemiologii w pierwszej połowie roku skontrolowała wszystkie karty uodpornienia dzieci będące w posiadaniu punktów szczepień na terenie powiatu wrzesińskiego. Następnie w drugim etapie kontroli zweryfikowano ponownie karty uodpornienia dzieci niezaszczepionych z powodów innych niż medyczne celem określenia przyczyny braku szczepień lub pozyskaniu informacji o ich wykonaniu. Ponadto pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej we Wrześni zostali oddelegowani do kontroli kart uodpornienia dzieci będących w posiadaniu punktów szczepień na terenie powiatu poznańskiego.

OSOBY UCHYLAJĄCE SIĘ OD SZCZEPIEŃ OCHRONNYCH

Liczba niezaszczepionych dzieci zamieszkujących na terenie powiatu wrzesińskiego zgłoszona przez placówki POZ w związku z uchylaniem się opiekunów prawnych od obowiązku szczepień na koniec 2025 r. wynosiła **446 dzieci**.

Ponadto Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Wrześni przetwarza dane osobowe dzieci niezaszczepionych (lub nie w pełni zaszczepionych), których karty uodpornienia skontrolowano podczas trwającej ogólnopolskiej kontroli kart uodpornienia w przychodniach POZ - obecnie trwa procedura weryfikacji dokumentacji i ma charakter roboczy, dlatego, też do czasu zakończenia tej procedury oraz potwierdzenia ostatecznej treści dokumentów, nie może zostać upubliczniona.

W związku z uchylaniem się od obowiązku szczepień ochronnych Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Wrześni w 2025 roku wystosował **10 pism informujących o zaległych szczepieniach, 8 upomnień, 8 tytułów wykonawczych**. W związku z wniesionymi zarzutami przez opiekunów prawnych w sprawie prowadzenia egzekucji administracyjnej w roku 2025 wydano **21 postanowień**. Opiekunowie prawni wnieśli **14 zażaleń** na postanowienie organu egzekucyjnego oraz **4 skargi sądowo – administracyjne** na postanowienia odwoławczego organu egzekucyjnego. Do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego we Wrześni wpłynęło **13 wniosków o udzielenie informacji publicznej** dotyczącej szczepień ochronnych, w związku z którymi złożono **3 skargi** do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu na bezczynność w zakresie nieudostępnienia informacji publicznej tutejszego organu, które Sąd oddalił w całości.

OCENA STANU SANITARNEGO PODMIOTÓW LECZNICZYCH

W ewidencji PSSE we Wrześni znajduje się 159 podmiotów leczniczych (stan na dzień 31.12.2025 r.). Łącznie w 2025 r. Oddział Nadzoru Sekcja Epidemiologii przeprowadziła 9 kontroli placówek opieki zdrowotnej:

- 1 kontrolę w przychodniach/ośrodkach zdrowia/poradniach/ambulatoriach z izbą chorych/lecznicach,
- 4 kontrole indywidualnych praktyk lekarzy dentystów,
- 2 kontrole indywidualnych specjalistycznych praktyk lekarskich,
- 2 kontrole grupowych praktyk lekarskich.

Sekcja Epidemiologii w roku 2025 współuczestniczyła również w kontroli kompleksowej Szpitala Powiatowego we Wrześni oraz szpitala jednodniowego.

Wnioski z kontroli podmiotów leczniczych przez Sekcję Epidemiologii:

W 2025 r. podczas kontroli w **podmiotach leczniczych – ambulatoryjne świadczenia zdrowotne**, stwierdzono uchybienia/ nieprawidłowości w zakresie:

- opracowania procedur dotyczących sterylizacji materiałów, narzędzi i sprzętu wielokrotnego użycia:
 - w 4 przypadkach stwierdzono niekompletność procedur w zakresie wskazania terminów ważności narzędzi poddanych sterylizacji;
 - w 2 przypadkach stwierdzono, iż postępowanie faktyczne jest niezgodne z opracowanymi procedurami;
 - w 1 przypadku procedury nie posiadały dat wdrożenia/aktualizacji;
 - w 1 przypadku stwierdzono, iż procedura była niezgodna z obowiązującymi standardami i wytycznymi;
 - w 1 przypadku stwierdzono niekompletność procedury w zakresie wskazania częstotliwości wykonywania testów chemicznych, ilości wykorzystywanych wskaźników chemicznych oraz ich umiejscowienia w autoklawie.
- opracowania procedur dotyczących dezynfekcji materiałów, narzędzi i sprzętu wielokrotnego użycia:
 - w 1 przypadku stwierdzono brak oświadczeń personelu o zapoznaniu się z procedurą.
- opracowania procedur dotyczących antyseptyki:
 - w 3 przypadkach opracowanie procedury były niezgodne z obowiązującymi przepisami prawa, standardami i wytycznymi;
 - w 1 przypadku stwierdzono brak oświadczeń personelu o zapoznaniu się z procedurą.
- kontroli skuteczności procesów sterylizacji:

- w 3 przypadkach stwierdzono, iż kontrola skuteczności procesów sterylizacji jest prowadzona niezgodnie z obowiązującymi standardami i wytycznymi.
- innych nieprawidłowości / uchybień w zakresie sterylizacji:
- w 1 przypadku stwierdzono brak ważnego przeglądu technicznego autoklawu;
 - w 1 przypadku stwierdzono uchybienie w zakresie dokumentowania procesu sterylizacji - dokumentacja dotycząca procesu sterylizacji oraz dokumentacja pacjenta prowadzona w sposób uniemożliwiający powiązanie użytego pakietu oraz danego pacjenta z konkretnym cyklem sterylizacji.
- oceny działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych – prowadzenie kontroli wewnętrznej:
- w 1 przypadku stwierdzono, iż protokół kontroli wewnętrznej nie identyfikuje zagrożeń związanych z zakażeniami, które mogą wystąpić w wyniku udzielania świadczeń zdrowotnych, w tym źródła zakażenia, drogi szerzenia się zakażeń oraz nie wskazuje odpowiednich środków zapobiegawczych i korygujących w celu ich minimalizacji;
 - w 2 przypadkach stwierdzono, iż protokół kontroli wewnętrznej nie zawiera analizy zużycia środków ochrony indywidualnej i zbiorowej w oparciu o ilość przyjętych pacjentów w badanym okresie oraz ilości jednorazowego użycia płynu do dezynfekcji;
 - w 1 przypadku stwierdzono nierealizowanie kontroli wewnętrznej zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia w sprawie zakresu, sposobu i częstotliwości prowadzenia kontroli wewnętrznej, brak w protokole kontroli wewnętrznej elementów takich jak : ocena ryzyka występowania zakażeń związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych, monitorowanie czynników alarmowych i zakażeń związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych w zakresie wykonywanych świadczeń, analiza lokalnej sytuacji epidemiologicznej, profilaktyka i terapia antybiotykowa, co stanowi naruszenie § 2 ust. 1 pkt. 1, 2, 6, 7 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 27 maja 2010 r. w sprawie zakresu, sposobu i częstotliwości prowadzenia kontroli wewnętrznej w obszarze realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych (Dz. U. 2010 nr 100 poz. 646).
- monitorowania zakażeń i chorób zakaźnych:
- w 2 przypadkach stwierdzono niekompletność procedury dotyczącej kontroli wewnętrznej- procedura wskazuje niepełny zakres prowadzenia kontroli wewnętrznej lub wcale nie wskazuje zakresu prowadzenia kontroli wewnętrznej;
 - w 1 przypadku procedura dotycząca kontroli wewnętrznej nie wskazywała osoby odpowiedzialnej za jej przeprowadzanie;
 - podczas przeprowadzanych kontroli w placówkach weryfikowano dane otrzymane z NFZ w zakresie zgłaszalności chorób zakaźnych i tak w 1 przypadku stwierdzono brak

zgłoszenia przez lekarza przypadków podejrzenia lub rozpoznania choroby zakaźnej właściwemu państwowemu inspektorowi sanitarnemu.

Podsumowując, w związku z powyższymi uchybieniami/nieprawidłowościami Oddział Nadzoru - Sekcja Epidemiologii wydała w 2025 roku:

- 1 decyzję administracyjną nakazującą usunięcie nieprawidłowości stwierdzonych podczas kontroli;
- 3 decyzje opłatowe;
- 8 pism z zaleceniami pokontrolnymi z art. 30 o PIS.

Wnioski dotyczące kontroli w szpitalach:

- Podczas kontroli kompleksowej Szpitala Powiatowego, jak i szpitala jednodniowego w 2025 r. zwrócono uwagę na fakt gwałtownego rozprzestrzeniania się szczepów bakteryjnych Enterobacterales produkujących karbapenemazy (CPE) w województwie wielkopolskim, przypomniano o konieczności podejmowania skutecznych działań profilaktycznych w celu zapobiegania zakażeniom szpitalnym wywołanym przez bakterie produkujące karbapenemazy (CPE).
- Dodatkowo w 2025 r. w jednym ze szpitali w związku z wystąpieniem pierwszego ogniska szpitalnego wywołanego przez Klebsiella pneumoniae MBL-NDM przeprowadzono kontrolę tematyczną w zakresie kontroli dokumentacji medycznej, działań podjętych przez Zespół Kontroli Zakażeń Szpitalnych oraz obowiązujących w placówce procedur – kontrola nie wykazała nieprawidłowości.
- W związku z kontrolą kompleksową w jednej z placówek stwierdzono, iż pracownicy placówki postępują niejednolicie, często niezgodnie z wdrożonymi procedurami. W związku z powyższym wydano pismo z zaleceniami pokontrolnymi w zakresie konieczności sprawowania odpowiedniego nadzoru kierownika podmiotu leczniczego nad wdrożonymi procedurami zapobiegającymi zakażeniom.

Podsumowanie

1. W 2025 r. utrzymywał się wysoki poziom zachorowań z powodu krztuśca.
2. W 2025 roku odnotowano więcej przypadków boreliozy, w porównaniu z rokiem 2024.
3. W 2025 r. odnotowano większą liczbę przypadków zachorowań spowodowanych wirusem grypy oraz wirusem RSV, co jest skutkiem powszechnego stosowania szybkich testów antygenowych w placówkach podstawowej opieki zdrowotnej i szybką diagnozą w kierunku ww. chorób.

4. W 2025 r. zarejestrowano mniej przypadków zachorowań z powodu COVID-19, w porównaniu do lat poprzednich. Wskazać należy, iż tak jak w roku 2024 r. szczyt zachorowań przypadł na wrzesień.
5. Niższy poziom zachorowań z powodu COVID – 19 może wynikać z dostępności bezpłatnych szczepień ochronnych. Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna we Wrześni pośredniczy w dystrybucji preparatów szczepionkowych przeciwko COVID-19 – w 2025 r. wydano 1041 sztuk do punktów szczepień na terenie powiatu wrzesińskiego.
6. Liczba niezaszczepionych dzieci zamieszkujących na terenie powiatu wrzesińskiego zgłoszona przez placówki POZ w związku z uchylaniem się opiekunów prawnych od obowiązku szczepień na koniec 2025 r. wynosiła 446 dzieci.
7. W 2025 r. rozpoczęła się Ogólnopolska Akcja Kontroli Kart Uodpornienia, co skutkowało kontrolą wszystkich kart uodpornienia dzieci będących w posiadaniu punktów szczepień na terenie powiatu wrzesińskiego.
8. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Wrześni przetwarza dane osobowe dzieci nieszczepionych (lub nie w pełni zaszczepionych), których karty uodpornienia skontrolowano podczas trwającej ogólnopolskiej kontroli kart uodpornienia w przychodniach POZ - obecnie trwa procedura weryfikacji dokumentacji i ma charakter roboczy, dlatego, też do czasu zakończenia tej procedury oraz potwierdzenia ostatecznej treści dokumentów, nie może zostać upubliczniona.

IV. OCENA STANU SANITARNEGO W ZAKRESIE HIGIENY ŻYWNOSCI I ŻYWIENIA

Państwowa Inspekcja Sanitarna we Wrześni sprawuje nadzór nad warunkami zdrowotnymi żywności, żywienia oraz materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością na terenie miasta Września oraz 5 gmin powiatu wrzesińskiego.

1. Charakterystyka nadzorowanych zakładów

W 2025 roku **pod nadzorem** Państwowej Inspekcji Sanitarnej we Wrześni znajdowało się **ogółem 1044 obiekty** żywności i żywienia oraz działające w obszarze materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością (w 2024 r. – 994).

Do kontroli w 2025 r. **zaplanowano 201 obiektów** żywieniowo-żywnościowych oraz działających na rynku materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością, z czego **skontrolowano 155 obiektów**. **Dodatkowo poza planem przeprowadzono 278 kontroli**. Kontrole dodatkowe zostały przeprowadzono między innymi w związku z:

- wnioskami podmiotów o zatwierdzenie i o wpis do rejestru zakładów – 79 kontroli,
- sprawdzeniem usunięcia stwierdzonych niezgodności – 67 kontroli sprawdzających,
- interwencjami klientów – 19 kontroli interwencyjnych,
- wzmożonym nadzorem nad obiektami żywnościowymi w okresie letnim – 25 kontroli tematyczne,
- w ramach funkcjonowania systemu RASFF – 37 kontroli,
- kontrole graniczne żywności importowanej i eksportowanej – 11 kontroli (4 kontrole żywności importowanej, 7 kontroli żywności eksportowanej poza UE),
- czynnościami związanymi z poborem prób żywności.

łącznie przeprowadzono 433 kontrole w obiektach żywieniowo-żywnościowych oraz działających w zakresie materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

Kompleksowo oceniono na podstawie arkuszy oceny stanu sanitarnego **187 obiektów z czego:** 186 zakładów żywieniowo-żywnościowych oraz 1 zakład działający w zakresie materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

INTERWENCJE

W roku sprawozdawczym przeprowadzono ogółem **71 kontroli interwencyjnych**, w tym: **34** dotyczących nieprawidłowości zgłaszanych przez klientów oraz inne organy urzędowej kontroli żywności i **37** w ramach funkcjonowania systemu RASFF, w związku z otrzymanymi powiadomieniami o niebezpiecznej żywności lub wyrobach do kontaktu z żywnością.

Interwencje klientów dotyczyły:

- 11 zgłoszeń odnośnie niewłaściwej jakości produktów oraz niewłaściwych warunków przechowywania i ekspozycji,
- 5 zgłoszeń odnosiło się do stwierdzenia obecności owadów w kaszy i ryżu produkowanym na naszym terenie,
- 2 zgłoszenia dotyczyły stwierdzenia owadów w innych produktach spożywczych,

- 1 zgłoszenie dotyczyło niewłaściwego zapachu soli krajowego producenta.

W związku z ww. interwencjami:

- nałożono **3 mandaty na kwotę 600,00 zł**,
- wydano **1 decyzję merytoryczną** na przedsiębiorcę prowadzącego restaurację, nakazującą poprawę stanu sanitarnego zakładu oraz zabezpieczenie obiektu przed szkodnikami.

Decyzje administracyjne

W związku z naruszeniem wymagań higienicznych i zdrowotnych wydano **118 decyzji merytorycznych**, w tym:

- **51** decyzji nakazujących poprawę stanu sanitarno-technicznego zakładów,
- **7** decyzji zmieniających terminy do wykonania zarządzeń ustalonych w wydanych decyzjach na wnioski zobowiązanych podmiotów,
- **9** decyzji umarzających postępowanie administracyjne,
- **37** decyzji wykreślających zakłady z rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PPIS we Wrześni,
- **3** upomnienia z uwagi na niewykonanie obowiązków wynikających z decyzji administracyjnych,
- **1** postanowienie.

Ogółem w 2025 r. w zakresie higieny żywności i żywienia wydanych zostało **477 pism administracyjnych**.

Postępowanie karne

W związku z naruszeniem przepisów prawa żywnościowego w kontrolowanych zakładach nałożonych zostało **24 mandaty karne na kwotę 5 950,00 zł**. Mandaty zostały nałożone na osoby winne naruszenia prawa żywnościowego w zakresie:

- używania do produkcji lub wprowadzania do obrotu środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia lub daty minimalnej trwałości,
- nieprzestrzegania wymagań higienicznych określonych w rozporządzeniu (WE) Nr 852/2004 w sprawie higieny środków spożywczych,
- niewykonywania czynności w zakresie identyfikacji dostawców lub odbiorców żywności wbrew obowiązkowi określonemu w art. 18 rozporządzenia 178/2002.

Ponadto skierowano do Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego jeden wniosek o nałożenie kary pieniężnej, który dotyczył obiektu żywienia zbiorowego – małej gastronomii prowadzącej w którym prowadzona była działalność w zakresie niezgodnym z decyzją zatwierdzającą.

Ocena stanu sanitarnego najbardziej znaczących grup obiektów w prowadzonym nadzorze

1.1. Obiekty obrotu żywnością

Pod nadzorem organu znajduje się **402 obiekty obrotu żywnością**, w tym: 181 sklepów spożywczych, 34 supermarkety, 13 kiosków, 23 apteki, 20 hurtowni środków spożywczych ogólnego spożycia, 11 obiektów ruchomych i tymczasowych, 27 środków transportu, 98 innych obiektów obrotu żywnością.

W obiektach obrotu żywnością przeprowadzono **197 kontroli**, w tym 44 kontroli interwencyjnych. Do organu w 2025 r. wpłynęło **8 interwencji** dotyczących obiektów obrotu żywnością, gdzie w każdym przypadku przeprowadzono kontrolę interwencyjną. Zarzuty wniesione w 6 interwencjach potwierdzono podczas kontroli, natomiast 2 interwencje uznano za niezasadne. W znaczącej części zgłoszenia klientów informowały o niewłaściwych warunkach przechowywania żywności, wnoszone były spostrzeżenia dotyczące niewłaściwej jakości zdrowotnej wprowadzanych do obrotu środków spożywczych oraz obecności owadów w środkach spożywczych tj.: kasza, ryż oraz w zakresie niewłaściwego zapachu soli.

W związku z czynnościami interwencyjnymi:

- nałożonych zostało **5 mandatów na kwotę 1050,00 zł**.

Ponadto w obiektach tych przeprowadzono **36 kontroli interwencyjnych w związku**, z otrzymanymi powiadomieniami o niezgodnościach stwierdzonych wobec produktów umieszczonych w systemie RASFF oraz zawiązanych z otrzymanymi pismami z innych Inspekcji m.in. Inspekcji Weterynaryjnej, Inspekcji Sanitarnej dotyczącymi nieprawidłowości wynikających z niewłaściwej jakości środków spożywczych.

W zakresie systemów mających na celu utrzymanie bezpieczeństwa żywności w 366 zakładach wdrożone są dobre praktyki higieniczne (co stanowi 89,9 % ogółu zakładów w tej grupie), a w 244 zakładach wdrożone są zasady systemu **HACCP** (co stanowi 60 % ogółu zakładów w tej grupie).

W 2025 roku pobrano łącznie 164 próbki pochodzenia krajowego, UE i z importu w tym 155 próbek zgodnie z planem poboru próbek w ramach urzędowej kontroli i monitoringu na 2025 r. w zakresie:

- 50 prób mikrobiologicznych w ramach urzędowej kontroli,
- 105 prób fizykochemicznych w ramach urzędowej kontroli i monitoringu,
- Dodatkowo wykonano 9 oleo testów na zawartość związków polarnych w tłuszczu samażalniczym.

W ramach pobranych i przebadanych próbek w 2025 r. zakwestionowano 5 próbek lodów z automatu, które nie spełniały obowiązujących kryteriów mikrobiologicznych. Próbki zostały zdyskwalifikowane z uwagi na stwierdzenie obecności bakterii z rodziny Enterobacteriaceae w każdej z badanych prób.

Zgodnie z planem pobierania próbek na 2025 r. przeprowadzono 2 oceny znakowania środków spożywczych. Dokonano ocenę oznakowania środków spożywczych:

- „Omega 3-6-9 Complex” – Komleks 3 olejów – rybiego, lnianego i z ogórecznika
- Musli owocowe Vivi. Mieszanka płatków z owocami.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie znakowania ww. grup środków spożywczych.

Poniżej scharakteryzowano wybrane, najbardziej znaczące grupy obiektów, w których kontrole wykazały niezgodności, zgłaszane były interwencje klientów oraz wobec których stosowane było postępowanie represyjne.

SKLEPY SPOŻYWCZE

Ogółem skontrolowano 102 sklepy, w których przeprowadzono 150 kontroli, w tym: 47 kontroli oceniających zakłady na podstawie arkusza oceny, 8 kontroli interwencyjnych związanych ze złożonymi zażaleniami.

W wyniku kontroli urzędowych oraz wynikających z interwencji klientów:

- nałożono **5 mandatów na kwotę 1050,00 zł.**

Czynności kontrolne w grupie sklepów spożywczych wykazywały najczęściej występujące niezgodności:

- w obrocie znajdowała się żywność po upływie terminów przydatności do spożycia,
- brak właściwej higieny w zakresie czystości i porządku,
- zły stan techniczny powierzchni pomieszczeń i wyposażenia,
- niewłaściwe warunki przechowywania żywności, w tym nietrwałej mikrobiologicznie (brak właściwej temperatury, brak segregacji) i nieopakowanej (żywność nie była zabezpieczona przed działaniem zanieczyszczeń zewnętrznych – bez zastosowania środków ochronnych),
- zasady wynikające z opracowanych procedur w zakresie dobrej praktyki higieny nie były przestrzegane.

W grupie magazynów hurtowych **ogółem skontrolowano 7 zakładów**, w których przeprowadzono **17 kontroli.**

W magazynach hurtowych **pobrano zostało 19 próbek żywności** z czego **8 próbek żywności pobrano w ramach granicznej kontroli sanitarnej.**

W zakresie systemów zapewniających utrzymanie bezpieczeństwa żywności **wszystkie** magazyny posiadają opracowane i wdrożone zasady dobrej praktyki oraz **85 % zakładów** zasady HACCP.

1.2. Obiekty produkcji żywności

Pod nadzorem organu znajduje się **325 obiektów produkcji żywności**, w tym **267 zakładów produkcji pierwotnej, RHD i dostawców bezpośrednich.** Niniejsza część charakteryzuje zakłady

produkcji żywności z wyłączeniem zakładów produkcji pierwotnej.

Do **zakładów produkcji żywności** należą wytwórnię lodów (2 zakłady), automaty do lodów stanowią (4 zakłady). Znaczącą część stanowią piekarnie (10 zakładów), ciastkarnie (12 zakładów), producenci żywności w warunkach produkcji domowych (12 zakładów produkujących głównie wyroby ciastkarskie, pieczywo, wyroby garmażeryjne), inne wytwórnie żywności (9 zakładów: zakłady konfekcjonujące żywność, paczkarnia soli, palarnie kawy, obróbka kurczaków, produkcja dań liofilizowanych). Dodatkowo na terenie powiatu wrzesińskiego znajdują się: 1 młyn, 1 browar, 1 wytwórnia mieszanek przyprawowych, 1 wytwórnia suplementów diety.

Do organu w 2025 r. wpłynęło **4 interwencje** klientów, które dotyczyły niewłaściwych warunków pracy przy produkcji, niewłaściwego stanu sanitarno-technicznego zakładu, obecności szkodników w gotowym produkcie, niewłaściwego przechowywania płodów rolnych. We wszystkich przypadkach przeprowadzono kontrole interwencyjne.

Wydano 2 decyzje administracyjne na poprawę warunków sanitarno-technicznych w piekarni i cukierni w związku ze złożonymi interwencjami.

Kontrole zakładów produkcji żywności wykazywały **niezgodności w grupie piekarni, ciastkarni:**

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wydanych zostało **5 decyzji merytorycznych** dotyczących:

- poprawy stanu sanitarno - technicznego w **piekarni** (w zakresie stanu powierzchni ścian, sufitów i wyposażenia, w tym kontaktującego się z żywnością oraz aktualizacji ustalonych w zakładzie procedur wynikających z zasad systemu HACCP) – zarządzenia zostały wykonane,
- poprawy stanu sanitarno - technicznego w **ciastkarni** (w zakresie stanu powierzchni ścian, sufitów i wyposażenia, w tym kontaktującego się z żywnością oraz aktualizacji ustalonych w zakładzie procedur wynikających z zasad systemu HACCP) – zarządzenia zostały wykonane,
- stosowania środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia.

Nałożono **3 mandaty na kwotę 1000 zł** (mandaty zostały nałożone w dwóch ciastkarniach oraz w jednej piekarni).

Poniżej scharakteryzowano wybrane, najbardziej znaczące grupy obiektów.

AUTOMATY DO LODÓW

W 2025 r. skontrolowano 2 zakłady, w tym 2 oceniono na podstawie arkusza oceny zakładu. Obiekty w tej grupie prowadzą wyłącznie działalność sezonową w okresie wiosna-lato. Zasady GHP zostały opracowane i wdrożone przez 4 zakłady (co stanowi 100 % wszystkich automatów), natomiast system HACCP wdrożony jest w 3 zakładach.

Automaty do lodów kontrolowane były również tematycznie w związku z poborem próbek lodów z automatu w kierunku zanieczyszczeń mikrobiologicznych.

PIEKARNIE

W grupie piekarni pod nadzorem znajduje się **10 zakładów**, z czego 6 piekarni zaliczono do grupy zakładów o niskiej kategorii ryzyka, natomiast 4 piekarnie zakwalifikowano do kategorii średniego ryzyka. Ogółem **skontrolowanych zostało 6 zakładów, gdzie przeprowadzono 8 kontroli i wydano 4 decyzje administracyjne**. Organ wobec 3 piekarni wydał **decyzje** nakazujące poprawę stanu sanitarnego w zakresie stanu powierzchni pomieszczeń – ścian, sufitów, aktualizacji ustalonych w zakładzie procedury wynikających z zasad systemu HACCP oraz opracowania, wdrożenia i przestrzegania procedur badań wyrobu gotowego uwzględniając rodzaj produktów, kierunki badań wynikające z obowiązującego prawa żywnościowego.

Kontrole w piekarniach wykazały następujące niezgodności:

- zły stan techniczny powierzchni pomieszczeń w zakresie ścian, sufitów, podłóg oraz wyposażenia,
- brak prowadzonych zapisów wynikających z dokumentacji GHP/GMP oraz systemu zapewnienia bezpieczeństwa żywności na podstawie HACCP.

W związku ze stwierdzonymi uchybieniami w zakresie wykorzystywania do produkcji środków spożywczych znajdujących się w magazynie po upływie terminu przydatności do spożycia wykorzystywanych do produkcji nałożono 1 mandat w wysokości 300 zł.

CIASTKARNIE

W grupie ciastkarni pod nadzorem znajduje się 12 zakładów. Ogółem **skontrolowano 8 zakładów**, w których przeprowadzono 13 kontroli i stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- brak identyfikacji na wykorzystywanych do produkcji środkach spożywczych.
- zły stan techniczny powierzchni pomieszczeń ścian i sufitów.

W związku ze stwierdzonymi uchybieniami w zakresie braku identyfikacji na środkach spożywczych oraz produktach spożywczych znajdujących się w magazynie po upływie terminu przydatności do spożycia wykorzystywanych do produkcji nałożono 2 mandaty w wysokości 700 zł. W zakresie systemów zapewniających utrzymanie bezpieczeństwa żywności 100% przedsiębiorstw opracowało i wdrożyło dobrą praktykę higieny oraz zasady **HACCP**.

ZAKŁADY PRZEMYSŁU ZBOŻOWO-MŁYNARSKIEGO

Na terenie powiatu wrzesińskiego znajdują się **2 zakłady zbożowo – młynarskie w tym jeden młyn**, który skupuje ziarno od lokalnych rolników i produkuje różnego rodzaju mąki. Zakład jest pod wspólnym nadzorem Inspekcji Sanitarnej i Inspekcji Weterynaryjnej z uwagi na powstałe w procesie produkcji odpady poprodukcyjne.

Drugim zakładem przemysłu zbożowo- młynarskiego jest kaszarnia zlokalizowana na terenie zakładu CENOS. W zakładzie odbywa się produkcja kaszy jęczmiennej z jęczmienia konsumpcyjnego.

W 2025 r. skontrolowano 2 zakłady, przeprowadzając łącznie 4 kontrole. Obejmowały one kontrolę kompleksową jednego z zakładów, pobór próbek żywności oraz kontrole interwencyjne w związku z podejrzeniem zanieczyszczenia kaszy szkodnikami. Przeprowadzone czynności kontrolne nie potwierdziły obecności szkodników w badanych produktach.

INNE WYTWÓRNIE ŻYWNOCI:

Wytwórnia Koncentratów spożywczych

Zatwierdzone przez PPIS we Wrześni są 2 wytwórnie koncentratów spożywczych zajmujące się: konfekcjonowaniem środków spożywczych pochodzenia niezwierzęcego (przypraw i bakalii), oraz produkujące dania gotowe liofilizowane. Przeprowadzono 2 kontrole w ww. zakładach. Jedna kontrola kompleksowa, natomiast druga związana z poborem próbek żywności.

„Oba zakłady posiadają opracowany i wdrożony system zapewniający utrzymanie bezpieczeństwa żywności, obejmujący zasady dobrej praktyki higienicznej (GHP) oraz system analizy zagrożeń i krytycznych punktów kontrolnych (HACCP).

Pozostałe wytwórnie żywności obejmują:

- dwie palarnie kawy,
- paczkarnie artykułów sypkich i soli,
- zakład produkujący płatki zbożowe,
- dwa zakłady obróbki kurczaków na rożen dostarczanych do własnych punktów gastronomicznych,
- zakład produkujący dania gotowe liofilizowane,
- zakład produkujący dania obiadowe z surowców pochodzenia roślinnego i zwierzęcego oraz prowadzący sprzedaż wysyłkową przez Internet,
- zakład produkujący komponenty do suplementów diety.

Wszystkie zakłady w tej kategorii posiadają Instrukcje GHP oraz opracowany i wdrożony System HACCP.

1.3. Zakłady żywienia zbiorowego typu otwartego

Pod nadzorem organu znajduje się **180 zakładów żywienia zbiorowego typu otwartego**, w tym: 55 restauracji, 86 zakłady małej gastronomii, 36 zakładów małej gastronomii w zakładach tymczasowych lub ruchomych i 3 gospodarstwa agroturystyczne.

Skontrolowano 85 zakładów (47 % zakładów w tej kategorii), z czego 49 zostało ocenionych na podstawie arkusza oceny zakładu. Przeprowadzono **111 kontroli, w tym 11 kontroli**

interwencyjnych związanych z niewłaściwym stanem sanitarno-higienicznym obiektów oraz obecnością szkodników.

W minionym roku kalendarzowym na zakłady żywienia zbiorowego typu otwartego wpłynęło 5 skarg konsumenckich:

- 2 dotyczyły obiektów restauracyjnych,
- 3 dotyczyły zakładów małej gastronomii.

Zażalenia dotyczyły niewłaściwego stanu sanitarno-higienicznego obiektów oraz obecności szkodników. W przypadku wszystkich złożonych zażaleń przeprowadzono kontrole interwencyjne w zakładach. We wszystkich przypadkach potwierdzono zasadność zażaleń, stwierdzono nieprawidłowości oraz – w uzasadnionych przypadkach – nałożono mandaty karne.

Ogółem w tej grupie zakładów nałożonych zostało **6 mandatów karnych na kwotę 2 200 zł**.

W zakładach żywienia zbiorowego typu otwartego nałożono łącznie 6 mandatów karnych na osoby odpowiedzialne za prowadzenie działalności, na łączną kwotę 2200 zł, w związku z wprowadzaniem do obrotu środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia lub terminu minimalnej trwałości oraz stwierdzonym brakiem bieżącego porządku i czystości w zakładach.

Wszystkie zakłady żywienia zbiorowego typu otwartego posiadają opracowane i wdrożone instrukcje dobrej praktyki higienicznej GMP/GHP, natomiast opracowany, wdrożony system utrzymania bezpieczeństwa żywności oparty na zasadach HACCP wdrożony jest w 88 % zakładach.

W ramach planu pobierania próbek **pobrano 20 próbek środków spożywczych** (20 próbek lodów na bazie mleka do badań mikrobiologicznych). Zakwestionowano 5 prób lodów z automatu, które nie spełniły wymaganych kryteriów mikrobiologicznych i zostały zdyskwalifikowane z uwagi na stwierdzenie obecności bakterii Enterobacteriaceae w każdej próbce.

1.4. Zakłady żywienia zbiorowego typu zamkniętego

Pod nadzorem organu znajdują się **102 zakłady żywienia zbiorowego typu zamkniętego**,

W rejestrze zakładów żywienia zbiorowego typu zamkniętego, podlegających urzędowej kontroli Państwowej Inspekcji Sanitarnej, znajduje się:

- 3 stołówki pracownicze, które przygotowują posiłki z surowców pochodzenie niezwierzęcego i zwierzęcego. Wszystkie stołówki pracownicze zostały skontrolowane w 2025 roku,
- 1 blok żywienia w szpitalu, funkcjonujący w systemie cateringowym, w którym przeprowadzono kontrolę kompleksową,
- 1 blok żywienia w domu opieki społecznej działający w systemie cateringowym,
- 7 stołówek znajdujących się w żłobkach, działających głównie w systemie cateringowym,

- 42 stołówki w przedszkolach, w tym 35 funkcjonujących w systemie cateringowym,
- 27 stołówek w szkołach, z czego 19 funkcjonuje w systemie cateringowym,
- 3 stołówki w bursach, z których jedna przygotowuje posiłki dla dzieci i młodzieży od surowca do gotowego produktu, natomiast dwie działają na zasadzie serwowania posiłków dla młodzieży w systemie cateringowym. W jednym zakładzie, który przygotowuje posiłki dla dzieci i młodzieży od surowca do gotowego produktu przeprowadzono kontrolę sanitarną zgodnie z planem kontroli na 2025 rok. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie prowadzonej działalności,
- 4 stołówki na koloniach, półkoloniach i obozach, głównie w systemie cateringowym,
- 3 stołówki w zakładach specjalnych i wychowawczych,
- 14 innych zakładów żywienia zbiorowego (tj. zakłady zajmujące się głównie przygotowywaniem śniadań w hostelach, jadłodajnie, schronisko MONAR oraz żywienie w ośrodkach warsztatów terapii zajęciowej).

Tabela 6. DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNO-REPRESYJNA

L.p.	Liczba obiektów wg ewidencji	Liczba obiektów skontrolowanych	Liczba obiektów, w których stwierdzone zostały nieprawidłowości	Liczba kontroli	Liczba decyzji
1.	Blok żywienia w szpitalu 1	1	0	1	-
2.	Kuchnie niemowlęce 1	1	-	1	-
3.	Stołówki pracownicze 3	3	-	3	1
4.	Stołówki w przedszkolach 42	15	4	17	3
5.	Stołówki w szkołach 27	27	1	7	1

BLOK ŻYWIENIA W SZPITALU, W DOMACH OPIEKI SPOŁECZNEJ ORAZ W INNYCH ZAKŁADACH ŻYWIENIA

BLOK ŻYWIENIA W DOMACH OPIEKI SPOŁECZNEJ

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Wrześni sprawuje nadzór nad żywnością w Domu Pomocy Społecznej, w którym prowadzone jest żywienie w systemie cateringowym. Posiłki

dostarczane są przez firmę zewnętrzną zlokalizowaną w pomieszczeniach piwnicznych DPS, gdzie prowadzona jest działalność w zakresie przygotowywania posiłków z surowców pochodzenia zwierzęcego i niezwierzęcego dla pensjonariuszy Domu Pomocy Społecznej. Posiłki serwowane są na naczyniach ceramicznych. Przygotowywanie przez firmę zewnętrzną i poporcjonowane posiłki transportowane są windą na naczyniach wielokrotnego użytku z pomieszczeń produkcyjnych do jadalni zlokalizowanej na parterze. Dalszą dystrybucją zajmują się opiekunowie i pielęgniarki. W przypadku pensjonariuszy, którzy z przyczyn zdrowotnych nie mogą spożywać posiłków w jadalni, dla nich posiłki dostarczane są bezpośrednio do pokoi. W minionym roku kalendarzowym nie przeprowadzono kontroli w zakładzie.

BLOK ŻYWIENIA W SZPITALU

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Wrześni sprawuje nadzór nad Szpitalem Powiatowym we Wrześni Sp. z o. o. w restrukturyzacji jako zakładem żywienia zbiorowego typu zamkniętego, który prowadzi działalności w zakresie wydawania gotowych posiłków na naczyniach wielokrotnego użytku i jednorazowego użytku dostarczanych w systemie cateringowym.

W Szpitalu prowadzone jest żywienie całodzienne tj.: śniadania, obiady, kolacje, posiłek nocny. Posiłki przygotowywane są z uwzględnieniem diet stosowanych w szpitalu tj.:

- dieta podstawowa,
- dieta łatwostrawna,
- dieta z ograniczeniem łatwo przyswajalnych węglowodanów,
- dieta kobiety w ciąży i matki karmiącej,
- dieta podstawowa pediatryczna,
- diety eliminacyjne.

Szpital realizuje również program żywienia dla pacjentów zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z 25 września 2023 r. w sprawie programu pilotażowego w zakresie edukacji żywieniowej oraz poprawy jakości żywienia w szpitalach. Zgodnie z ww. rozporządzeniem program skierowany jest do pacjentów, którzy zostali przyjęci do szpitala i nie są żywieni wyłącznie dojelitowo lub wyłącznie pozajelitowo lub nie przebywają na oddziale anestezjologii i intensywnej terapii. Pomieszczenia kuchenek, w których odbywa się wydawanie posiłków utrzymane są w należytej czystości oraz stanie technicznym.

Zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego dotyczącymi zasad prawidłowego żywienia pacjentów w podmiotach leczniczych i realizacji „Programu oceny stanu żywienia pacjentów w szpitalach i zakładach opieki zdrowotnej” przeprowadzono ocenę dekadową jadłospisu. Ogólna ocena jadłospisu dekadowego wyniosła 30,28 punktu i mieści się w przedziale

punktów 30-34 jako sposób żywienia zadawalający. W porównaniu do oceny przeprowadzonej w roku 2024 r. jadłospis uległ poprawie o 2,6 pkt. Wpływ na wynik ma serwowanie większej ilości mleka i przetworów mlecznych oraz mniej potraw smażonych.

W zakładzie dostępne są informacje dla pacjenta o produktach lub substancjach powodujących alergię lub reakcje nietolerancji obecne w potrawach, które serwowane są w szpitalu. Pacjenci w kuchenkach oddziałowych posiadają dostęp do lodówki ogólnodostępnej, gdzie zgodnie z zamieszczonymi zasadami opisanymi w instrukcji mogą przechowywać środki spożywcze dostarczone przez najbliższych.

Na podstawie przeprowadzonej kontroli, niezgodności nie stwierdzono, natomiast wydano zalecenie dotyczące wydawania posiłków pacjentom zgodne ze specyfikacją żywieniową obowiązującą w zakładzie, w szczególności w zakresie temperatur posiłków.

ŻYWIENIE DZIECI I MŁODZIEŻY W PLACÓWKACH OŚWIATOWYCH.

W 2025 r. pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego na terenie jednostek oświatowych znajdowało się:

- 27 stołówek szkolnych (w tym 19 w systemie cateringowym),
- 3 stołówki w bursach i internatach (w tym 2 w systemie cateringowym),
- 42 stołówki w przedszkolach (w tym 32 w systemie cateringowym),
- 3 stołówki w zakładach specjalnych i wychowawczych (w tym 3 w systemie cateringowym),
- 8 sklepików szkolnych.

Skontrolowano:

- 2 sklepiki szkolne funkcjonujące na terenie szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych,
- 5 stołówek szkolnych
- 1 stołówkę w bursie
- 15 stołówek w przedszkolach, w tym 8 prowadzących żywienie w systemie cateringowym.

Ogółem w powyższych zakładach przeprowadzono **27 kontroli**, w tym 18 kontroli w stołówkach szkolnych, przedszkolnych, bursach i internatach, zakładach specjalnych, które obejmowały swym zakresem ocenę prowadzonego sposobu żywienia, w tym wymagań rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 1 sierpnia 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach.

Nieprawidłowości stwierdzono w siedmiu w zakładach żywienia zbiorowego typu zamkniętego w jednej stołówce szkolnej i sześciu stołówkach przedszkolnych. Wydano cztery decyzje

administracyjne nakazujące usunięcie nieprawidłowości w trzech stołówkach przedszkolnych i jednej stołówce szkolnej.

Po analizie jadłospisów w zakładach żywienia zbiorowego typu zamkniętego stwierdzono, że w przedszkolach nie podawano do każdego posiłku owoców lub warzyw oraz stwierdzono mniej niż dwie porcje mleka i produktów mlecznych w ciągu jednego dnia.

Zakłady żywienia zbiorowego typu zamkniętego posiadają w 100 % opracowane instrukcje dobrej praktyki higienicznej GMP/GHP oraz w 91% system zapewnienia bezpieczeństwa żywności opracowany na podstawie HACCP.

1.5. Produkcja pierwotna, dostawy bezpośrednie, Rolniczy Handel Detaliczny (RHD)

Na terenie powiatu wrzesińskiego zarejestrowanych jest:

- 210 gospodarstw rolnych w zakresie produkcji pierwotnej,
- 1 producent prowadzący działalność w zakresie produkcji pierwotnej oraz rolniczego handlu detalicznego (RHD),
- 50 gospodarstw rolnych w zakresie produkcji pierwotnej oraz dostaw bezpośrednich,
- 6 producentów prowadzących działalność w zakresie produkcji pierwotnej, rolniczego handlu detalicznego (RHD) oraz dostaw bezpośrednich.

Wśród zarejestrowanych gospodarstw rolnych prowadzących działalność w ramach produkcji pierwotnej dominującą grupę stanowią producenci zajmujący się uprawą warzyw korzeniowych, natomiast ok 20% stanowią rolnicy zajmujący się uprawą warzyw i owoców miękkich.

W zakresie producentów pierwotnych i dostaw bezpośrednich pod nadzorem znajduje się 50 gospodarstw rolnych zajmujących się uprawą sadowniczą owoców, warzyw, uprawą zbóż, buraków cukrowych oraz ziemniaków jadalnych i przemysłowych. Na terenie gminy Pызdry są gospodarstwa sadownicze, które uprawiają owoce i wprowadzają do obrotu poprzez Wielkopolską Gildię Rolno-Ogrodniczą w Poznaniu.

Sześciu rolników zakwalifikowanych jest jako producenci pierwotni, rolniczego handlu detalicznego oraz dostaw bezpośrednich.

W 2025 r. przeprowadzono kontrole sanitarne w 13 gospodarstwach rolnych, w tym:

- 2 producentów pierwotnych,
- 8 rolników prowadzących produkcję pierwotną i dostawy bezpośrednie,
- 3 rolników prowadzących jednocześnie produkcję pierwotną, dostawy bezpośrednie oraz RHD.

W trakcie przeprowadzonych kontroli sanitarnych oceniano stan sanitarno-techniczny oraz usytuowanie obszarów produkcji. Sprawdzano posiadanie i wdrożenie dokumentacji Instrukcji Dobrej Praktyki Rolniczej, stosowanie środków ochrony roślin, systemów nawadniania upraw, zabezpieczenie przed dostępem szkodników, warunki zbioru i postępowania z plonami, miejsca przechowywania warzyw i owoców oraz gospodarkę odpadami.

Trzy z ww. zakładów prowadzące działalność: w ramach produkcji pierwotnej kontrolowano w ramach **Planu działania w zakresie produkcji pierwotnej na rok 2025 r.** Działania kontrolne w wyznaczonych trzech gospodarstwach prowadzone były równoległe przez Inspekcję Ochrony Środowiska oraz Państwową Inspekcję Ochrony Roślin i Nasiennictwa. W ramach planu pobrano 3 próbki wytwarzanej żywności: 1 próbkę buraków w kierunku oznaczania metali ciężkich, 1 próbkę selera korzeniowego oraz 1 próbkę jabłek w kierunku oznaczenia pozostałości pestycydów. Ponadto w jednym gospodarstwie uprawiającym warzywa przedstawiciel WIOŚ pobrał 1 próbkę gleby do badań laboratoryjnych. Wyniki badań laboratoryjnych nie wykazały niezgodności.

1.6. Środki transportu

W 2025 roku pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego we Wrześni znajdowało się 27 środków transportu, z czego skontrolowano 1 obiekt. W związku z przeprowadzoną kontrolą wydano 1 decyzję zatwierdzającą.

Stan sanitarny skontrolowanych środków transportu od kilku lat utrzymuje się na właściwym poziomie – kontrole w znacznej części nie wykazują nieprawidłowości.

2. Kontrole weekendowe

Kontrole weekendowe realizowano w ramach wzmożonego nadzoru nad obiektami produkcji i obrotu żywnością w dni wolne od pracy. W okresie od 21 czerwca 2025 r. do 28 września 2025r. pracownicy Sekcji Higieny Żywności i Żywienia przeprowadzili kontrole w obiektach obrotu żywnością, zakładach żywienia zbiorowego typu otwartego oraz zakładach małej gastronomii.

Zakres kontroli obejmował ocenę stanu sanitarno-technicznego obiektów, warunków higienicznych produkcji, dystrybucji i sprzedaży żywności, zasad zarządzania zakładem, funkcjonowania kontroli wewnętrznej oraz systemu zarządzania bezpieczeństwem żywności, w tym ocenę prawidłowości prowadzenia wymaganej dokumentacji i zapisów.

W związku z powyższym w sezonie letnim przeprowadzono w ww. obiektach łącznie 25 kontroli. W wyniku przeprowadzonych kontroli wydano 7 decyzji administracyjnych nakazujących usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości oraz nałożono 1 mandat karny w wysokości 150 zł. Mandat nałożono w związku z wprowadzeniem do obrotu środka spożywczego niespełniającego wymagań jakości zdrowotnej (po upływie terminu minimalnej trwałości oraz terminu przydatności do spożycia), czym naruszono art. 52 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia.

3. Ocena spraw załatwionych w systemie RASFF (System Wczesnego ostrzegania o niebezpiecznej żywności i Paszach)

PSSE we Wrześni otrzymało 28 powiadomień w ramach funkcjonowania systemu RASFF. W związku z tym przeprowadzono 36 kontroli w obiektach będących pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego we Wrześni.

W każdym przypadku otrzymania powiadomienia w systemie RASFF podejmowano niezwłocznie czynności kontrolne mające na celu przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego. Kwestionowane partie żywności były niezwłocznie wycofywane z obrotu oraz zwracane do dostawcy.

Decyzja o wycofaniu towarów z obrotu w większości przypadkach podejmowana była przez przedsiębiorców przed podjęciem czynności kontrolnych, w wyniku otrzymywania powiadomień od dostawców kwestionowanych produktów. Na tej podstawie można wnioskować, iż w kraju funkcjonują procedury, w wyniku których przedsiębiorstwa powiadamiają się o stwierdzonych niezgodnościach i konieczności wycofania towarów z rynku, a czynności prowadzone przez organ mają na celu głównie monitorowanie sytuacji. W żadnym przypadku nie stwierdzono niewłaściwych działań przedsiębiorców, żywność kwestionowana była dobrowolnie wycofywana, a z przeprowadzonych czynności przedsiębiorca składał oświadczenie potwierdzające sposób postępowania z wycofanym towarem.

4. Jakość zdrowotna środków spożywczych

Tabela 7. Żywność wycofana z obrotu w 2025 r. z powodu złej jakości

Rodzaj obiektu	Ilość wycofanych asortymentów/kg żywności – żywność przeterminowana, zepsuta	Ilość wycofanych opakowań/szt./kg żywności w związku z powiadomieniami w systemie RASFF
Miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością		1 asortyment (6 sztuk)
Piekarnie	2 rodzaje asortymentu (ok 20 kg)	
Ciastkarnie	4 rodzaje asortymentu (ok 20 kg)	
Inne wytwórnie żywności		3 asortymenty (4582 szt.)
Sklepy spożywcze	2 rodzajów asortymentu	5 asortyment (55 sztuk)
Inne obiektu obrotu żywnością	1 asortyment (2 szt.)	2 asortymenty

Powodem dyskwalifikacji było:

- środki spożywcze po upływie terminu przydatności do spożycia,
- zanieczyszczenia (zgłoszenia RASFF)

Graniczna kontrola sanitarna

W 2025 r. przeprowadzono **7 kontroli dotyczących żywności eksportowanej** do krajów spoza UE (Turcja, Indonezja, Ghana, Mali, Gabon). Ogółem oceniono 83 eksportowanej partii żywności (różnego rodzaju płatki zbożowe), wobec których organ wydał 31 świadectw potwierdzających spełnienie jakości zdrowotnej przez środek spożywczy przekraczający granicę.

Ponadto **dokonano 4 kontrole** na wniosek jednego przedsiębiorcy z powiatu wrzesińskiego **dotyczące importowanych środków spożywczych**: ryżu białego z Pakistanu. Oceniono 4 partie importowanych produktów, wydano 4 świadectwa, potwierdzające spełnienie jakości zdrowotnej przez środek spożywczy przekraczający granicę.

4.1. Badania laboratoryjne próbek żywności

W 2025 roku pobrano do badań łącznie **164 prób** pochodzenia krajowego, UE i z importu w tym 174 zgodnie z planem w ramach urzędowej kontroli i monitoringu na 2025 r. w zakresie:

- 50 prób mikrobiologicznych w ramach urzędowej kontroli,
- 105 prób fizykochemicznych w ramach urzędowej kontroli i monitoringu, w tym 8 próbek ryżu w ramach kontroli granicznej,
- wykonano 9 oleo testów na zawartość związków polarnych w tłuszczu samażalniczym.

W 2025 r. zakwestionowano 5 próbek lodów z automatu, które nie spełniały obowiązujących kryteriów mikrobiologicznych. Próbki zostały zdyskwalifikowane z uwagi na stwierdzenie obecności bakterii z rodziny Enterobacteriaceae w każdej z badanych prób. Podwyższona liczba tych bakterii wskazywała na niezachowanie właściwej higieny podczas procesu produkcji.

W związku z powyższym właściciel zakładu podjął decyzję o natychmiastowym wstrzymaniu produkcji lodów z automatu, z którego pobrano próby, do czasu przeprowadzenia skutecznego procesu mycia i dezynfekcji urządzenia oraz przedłożenia wyników badań potwierdzających właściwą jakość mikrobiologiczną produktu. Po przedstawieniu prawidłowych wyników badań, potwierdzających spełnienie wymagań mikrobiologicznych, produkcja lodów została wznowiona.

4.2. Badania materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością

W 2025 roku pobrano do badań cztery próby materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, tj. przyborów kuchennych wykonanych z poliamidu (nylonu). Wszystkie otrzymane sprawozdania potwierdziły odpowiednią jakość zdrowotną pobranych materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

5. Nadzór nad produkcją i obrotem żywnością specjalnego przeznaczenia i suplementów diety.

Na terenie powiatu wrzesińskiego pod nadzorem Inspekcji Sanitarnej znajduje się jeden zakład produkujący komponenty do suplementów diety oraz 39 obiektów wprowadzających do obrotu

suplementy diety, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz środki spożywcze wzbogacane: 23 apteki, 8 siłowni, 6 sklepów zielarskich, 2 podmioty prowadzące sprzedaż wysyłkową, w tym za pośrednictwem Internetu.

Dodatkowo sprzedaż suplementów diety odbywa się w obiektach obrotu żywnością, w szczególności w sklepach spożywczych i marketach.

W 2025 r. przeprowadzono kontrole w:

- 2 obiektach prowadzących działalność w zakresie magazynowania oraz wprowadzania do obrotu środków spożywczych w formie sprzedaży na odległość (sprzedaży wysyłkowej) za pośrednictwem stron internetowych.
- 2 aptekach w związku z poborem próbek do badań mikrobiologicznych i fizykochemicznych w ramach urzędowej kontroli oraz w związku z wycofaniem z obrotu produktu objętego powiadomieniem RASFF, dotyczącym wykrycia obecności Salmonella spp. w suplementie diety
- zakładzie produkującym komponenty do suplementów diety, zgodnie z planem kontroli na 2025 r.

6. Produkcja i obrót żywnością genetycznie modyfikowaną i nową żywnością

W 2025 r. zgodnie z planem pobierania próbek do badań pobierano 1 próbkę produktu pod nazwą: " Ryż do sushi" do badań laboratoryjnych w kierunku występowania materiału genetycznie zmodyfikowanego. Badana próbka nie została zakwestionowana.

Organ nie otrzymał również informacji świadczących o niezgodności w tym zakresie w żywności wprowadzanej do obrotu na terenie powiatu wrzesińskiego. W trakcie urzędowych kontroli nie stwierdzono również w produkcji jak i w obrocie żywności oznakowanej jako GMO. Czynności prowadzone w ramach granicznej kontroli sanitarnej dotyczącej importu żywności z krajów trzecich dotyczyły asortymentów, wobec których nie stwierdzano modyfikacji genetycznej.

7. Materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością

Na terenie powiatu wrzesińskiego znajduje się 1 zakład produkcyjny prowadzący działalność w zakresie produkcji folii przeznaczonej do kontaktu z żywnością. Zakład ten otrzymał 13 lipca 2012 r. decyzję zatwierdzającą na prowadzenie działalności. Zakład zajmuje się produkcją folii w tym folii przeznaczonej na cele spożywcze, około 90% produkowanej folii nie ma bezpośredniego kontaktu z żywnością. Produkcja folii jest całkowicie zautomatyzowana. Głównym surowcem wykorzystywanym w procesie produkcji folii jest granulata z tworzywa PET, stanowiący prawie 100% końcowego produktu – folii elastycznej. Pozostałe surowce to mniej niż 1% i są to przede wszystkim roztwory powlekające, którymi folia pokrywana jest w ciągu procesu produkcyjnego.

Dodatkowo pod nadzorem posiadamy **21 obiektów** wprowadzających do obrotu materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością (**7 magazynów hurtowych i 14 sklepów**).

W 2025 roku skontrolowano:

- 1 zakład produkujący materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością,
- 2 hurtownie obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością,
- 3 sklepy obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością.

8. Informacje o współpracy z innymi jednostkami kontrolnymi, organizacjami konsumenckimi, środkami masowego przekazu, Policją

Państwowa Inspekcja Sanitarna współpracuje z:

a) Inspekcją Weterynaryjną na podstawie podpisanego w dniu 16 listopada 2018 r. Porozumienia Ramowego pomiędzy Powiatowym Lekarzem Weterynarii i Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym. W 2025 r. współpraca pomiędzy Inspekcjami polegała m.in. na:

- uzyskiwaniu danych z bazy weterynaryjnej i na wzajemnym przekazywaniu decyzji zakazujących;
- informowaniu Inspekcji Weterynaryjnej o stwierdzonych nieprawidłowościach wynikających z przeprowadzonych urzędowych kontroli, w tym o postępowaniu z odpadami pochodzenia zwierzęcego kategorii III;
- wzajemne informowanie się o wynikach badań laboratoryjnych wskazujących jakość środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego mogących mieć wpływ na zdrowie ludzi, w tym w ramach zgłoszonego w systemie RASFF;
- przeprowadzanie wspólnych kontroli w zakładach podlegających wspólnemu nadzorowi. W 2025 r. przedstawiciele Inspekcji Sanitarnej wraz z pracownikami Inspekcji Weterynaryjnej we Wrześni przeprowadzili 2 kontrole sanitarne w zakładach garmazeryjnych objętych wspólnym nadzorem;
- aktualizowanie listy zakładów znajdujących się pod nadzorem organów PIS oraz organów IW na terenie powiatu;
- informowaniu o zlikwidowanych obiektach będących pod wspólnym nadzorem.

Przeprowadzono 1 kontrolę z Wojskową Inspekcją Weterynaryjną w magazynie hurtowym znajdującym się na terenie powiatu wrzesińskiego, który zaopatruje odbiorcę wojskowego w żywność pochodzenia zwierzęcego.

W 2025 r. przeprowadzono 12 kontroli w związku z otrzymanymi pismami z Inspekcji Weterynaryjnej dotyczące m.in. dystrybucji mięsa poddanych ubojowi w okresie monitorowania rzekomego pomoru drobiu, dystrybucji jaj z gospodarstwa, w którym stwierdzono ognisko rzekomego pomoru drobiu, stwierdzenia obecności Salmonelli w jajkach, produktach drobiowych, półtuszach wieprzowych, obecności *Listeria monocytogenes* w kiełbasie.

b) Współpracujemy również z Policją w zakresie wyjaśniania spraw dotyczących nadzorowanych obiektów oraz wspólnie przeprowadzanych kontroli problemowych.

- c) Zgodnie z zawartym porozumieniem współpracujemy z Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Roślin i Nasiennictwa – oddział we Wrześni oraz Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Środowiska oddział w Koninie, w zakresie przeprowadzanych wspólnych kontroli w gospodarstwach rolnych u producentów pierwotnych. W sprawozdawczym roku przeprowadzono 3:
- 2 kontrole z przedstawicielami PIORiN, gdzie pobrano 2 próbki żywności w kierunku oznaczenia pestycydów,
 - 1 kontrolę z przedstawicielem WIOŚ, gdzie pobrano 1 próbkę żywności w kierunku oznaczenia metali.
- d) Stacja współpracuje również ze środkami masowego przekazu, udzielając informacji dotyczących aktualnych zagadnień z zakresu żywności i żywienia. W związku z rozpoczynającym się sezonem grzybowym zamieszczono artykuł na stronie internetowej informując o zasadach zbierania grzybów oraz pełnieniu dyżuru przez pracowników posiadających uprawnienia grzyboznawcy udzielających porad na temat grzybów. Dodatkowo opublikowano artykuły dotyczące m.in.: suplementów diety i żywności wzbogaconej, zasad zdrowego żywienia, etykietowania żywności, bezpiecznej uprawy owoców i warzyw, napojów energetycznych oraz dobrej praktyki w postępowaniu z żywymi rybami będącymi przedmiotem sprzedaży detalicznej. Zamieszczone informacje miały na celu podniesienie świadomości konsumentów i producentów w zakresie bezpieczeństwa żywności.
- Ponadto na bieżąco publikowane są informacje w mediach społecznościowych dotyczące aktualnych zagadnień związanych z bezpieczeństwem żywności oraz działań PSSE we Wrześni w tym zakresie.

9. WNIOSKI

- 1) W 2025 r. nadzór nad bezpieczeństwem żywności i żywienia na terenie powiatu wrzesińskiego był prowadzony w sposób ciągły i skuteczny, obejmując kontrole planowe oraz liczne działania nadplanowe wynikające z powiadomień systemu RASFF, zgłoszeń konsumenckich oraz bieżącej analizy ryzyka.
- 2) Realizowano zadania w zakresie bieżącego nadzoru sanitarnego nad warunkami produkcji i obrotu żywnością, nad warunkami żywienia zbiorowego oraz materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością, wyznaczone w Planie Zadań Priorytetowych i Statutowych na 2025 r. Wszystkie zadania zostały zrealizowane.
- 3) W harmonogramie nadzoru nad obiektami na 2025 rok **do kontroli zaplanowanych zostało 201 obiektów** żywieniowo-żywnościowych oraz produkcji i obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością, z czego **skontrolowano 155 zakładów tj. 77 %**. Realizacja planu kontroli na poziomie 77% była uzasadniona obiektywnymi

uwarunkowaniami organizacyjnymi, w tym likwidacją części obiektów, koniecznością realizacji kontroli interwencyjnych oraz wsparciem innych komórek organizacyjnych PSSE. Pomimo tego zapewniono właściwy poziom nadzoru sanitarnego.

- 4) Dodatkowo, poza rocznym harmonogramem kontroli planowanych, **skontrolowano 148 obiektów**, w których przeprowadzono łącznie **278 kontroli**. Istotny udział w dodatkowych czynnościach kontrolnych stanowiły kontrole wszczynane na wniosek strony, w związku z zatwierdzaniem zakładów oraz rozszerzaniem zakresu prowadzonej działalności. Kontrole te były również realizowane w związku z postępowaniami w ramach systemu RASFF, poborem próbek oraz rozpatrywaniem składanych zażaleń.
- 5) W okresie sprawozdawczym stwierdzono wzrost liczby kontroli granicznych związanych z eksportem żywności do krajów spoza UE. W 2024 r. przeprowadzono 7 kontroli, podczas gdy w 2025 r. – 11. Liczba ocenionych partii żywności wyniosła odpowiednio 74 w 2024 r. oraz 83 w 2025 r. Odnotowano również zwiększenie liczby pobranych próbek żywności w ramach kontroli granicznej – z 4 w 2024 r. do 8 w 2025 r.

W tym obszarze należy spodziewać się systematycznej tendencji wzrostowej, zwłaszcza w sytuacji wprowadzania dodatkowych wymagań w krajach trzecich (rejestracja eksporterów, wymagania dokumentacyjne). W roku sprawozdawczym na terenie powiatu wrzesińskiego nie było eksportera żywności o szczególnych wymaganiach eksportowych, w tym do Chin, Indii.

- 6) W roku 2025 zakwestionowano 5 prób lodów z automatu, ponieważ nie spełniły wymaganych kryteriów mikrobiologicznych i zostały zdyskwalifikowane z uwagi na stwierdzenie obecności bakterii Enterobacteriaceae.
- 7) Zakłady żywienia zbiorowego w większości spełniały wymagania sanitarno-higieniczne. Stwierdzone uchybienia wskazują jednak na konieczność dalszego nadzoru, w szczególności w jednostkach systemu oświaty. Sposób żywienia dzieci, młodzieży i pacjentów szpitala był prawidłowy.

V. OCENA STANU SANITARNEGO W ZAKRESIE HIGIENY PRACY

Źródło: iStock (istockphoto.com)

1. Kontrole przeprowadzone w 2025 roku

1.1. Ilość kontroli przeprowadzonych w 2025 roku na terenie powiatu wrzesińskiego

W 2025 r. przeprowadzono 155 kontroli, w trakcie których prowadzony był nadzór nad:

- substancjami chemicznymi i ich mieszaninami – 74
- prekursorami narkotyków kategorii 2 i 3 – 8
- produktami biobójczymi- – 18
- produktami kosmetycznymi – 2
- substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym w środowisku pracy – 34
- czynnikami biologicznymi w środowisku pracy – 24
- środkami zastępczymi – 1
- detergentami – 1

1.2. Ilość obiektów skontrolowanych w 2025 roku na terenie powiatu wrzesińskiego

Skontrolowano 155 obiektów, w tym m. in.:

- wprowadzających do obrotu substancje chemiczne i ich mieszaniny - 22,
- stosujących substancje chemiczne i ich mieszaniny – 48,
- wprowadzających do obrotu produkty biobójcze – 11,
- stosujących produkty biobójcze – 1,
- w zakresie substancji, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym w środowisku pracy – 34,
- w zakresie czynników biologicznych w środowisku pracy – 24,
- wprowadzających do obrotu prekursorów narkotyków kategorii 2 i 3 – 0,
- stosujących prekursorów narkotyków kategorii 2 i 3 - 6,
- wprowadzających do obrotu produkty kosmetyczne – 2,
- stosujących produkty kosmetyczne – 0,
- w których zachodzi podejrzenie wprowadzania do obrotu środków zastępczych - 1

1.3. Uchybienia stwierdzone w trakcie kontroli oraz wydane decyzje w 2025 r.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w kontrolowanych zakładach pracy Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Wrześni wydał ogółem 53 decyzje administracyjne, które zawierały 127 nakazów dotyczących m.in.:

- doprowadzenia do odpowiedniego stanu sanitarno-higienicznego – 20 uchybień, pomieszczeń higieniczny-sanitarnych

- doprowadzenia do odpowiedniego stanu pomieszczeń pracy – 24 uchybienia,
- w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin – 2 uchybienia,
- w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym w środowisku pracy – 4 uchybienia
- w zakresie czynników biologicznych w środowisku pracy – 6 uchybień
- dotyczących przeprowadzenia badań i pomiarów środowiska pracy w zakresie czynników szkodliwych występujących w środowisku pracy – 37 uchybień
- dotyczących obniżenia stężeń i natężeń czynników szkodliwych – 2 uchybienia,
- w zakresie oceny ryzyka zawodowego – 3 uchybienia,
- zaprowadzenia kart badań z pomiarów czynników szkodliwych – 4 uchybienia,
- zaprowadzenia rejestru czynników szkodliwych – 4 uchybienia,
- przeprowadzenia badań lekarskich u pracowników – 1 uchybienie,
- zapewnienia instrukcji stanowiskowych BHP urządzeń i maszyn – 1 uchybienie,
- zapewnienia przy apteczce wykazu osób przeszkolonych w udzielaniu pierwszej pomocy – 2 uchybienia,
- wprowadzenia programu działań organizacyjno-technicznych zmierzających do ograniczenia narażenia na hałas – 1 uchybienie,
- przedłożenia zaświadczenia o przeszkoleniu pracowników z zakresu przepisów bhp – 2 uchybienia
- zapewnienia odpowiednich warunków stosowania i przechowywania mieszanin niebezpiecznych – 9 uchybień
- wdrożenia i opracowania programu działań organizacyjno-technicznych zapobiegających przekroczeniu dopuszczalnych poziomów ekspozycji promieniowania optycznego – 1 uchybienia
- przedstawienia w jakiej formie zostały udostępnione pracownikom do stałego korzystania aktualne instrukcje bezpieczeństwa i higieny pracy dotyczące udzielania I pomocy – 1 uchybienia
- zapewnienia pracownikom instrukcji w zakresie bezpieczeństwa chemicznego dla mieszanin niebezpiecznych wykorzystywanych w bieżącej pracy – 3 uchybienia

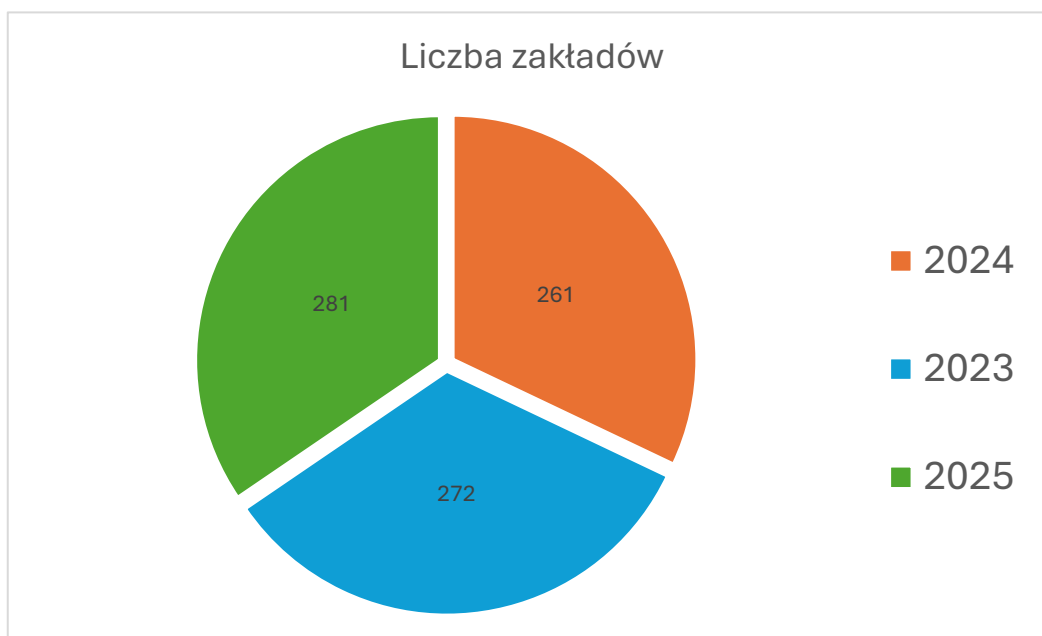

Źródło: iStock (istockphoto.com)

2. Obiekty pod nadzorem Sekcji Higieny Pracy w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej we Wrześni

2.1. Zmiany w wykazie obiektów

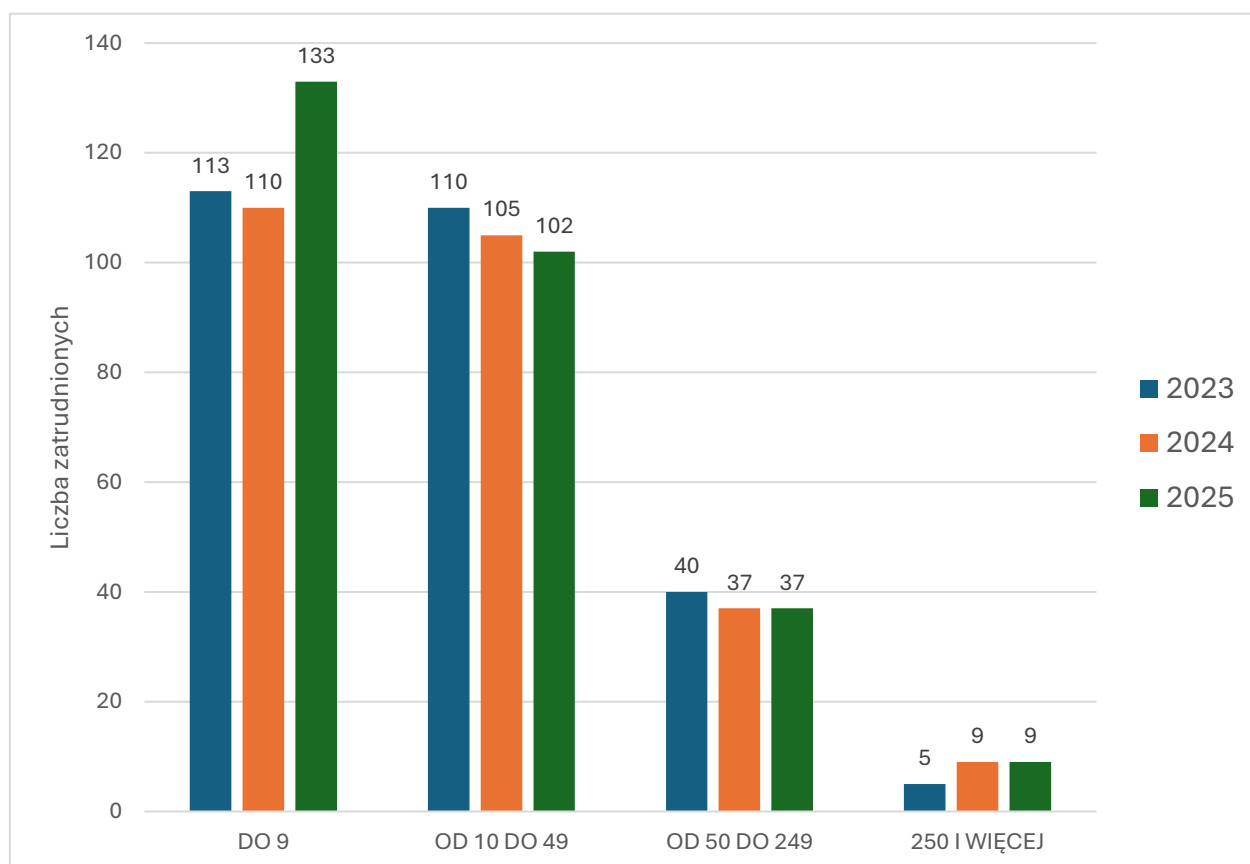
W roku 2025 r. Oddział Nadzoru Sekcja Higieny Pracy obejmował nadzorem 281 zakładów w których liczba zatrudnionych pracowników wynosiła 14 647.

Wykres 16. Liczba zakładów pracy będąca pod nadzorem Oddziału Nadzoru Sekcji Higieny Pracy

Wykres 17. Liczba zatrudnionych pracowników w zakładach ujętych w wykazie obiektów będących pod nadzorem Oddziału Nadzoru Sekcji Higieny Pracy

Wykres 18. Struktura zakładów pracy powiatu wrzesińskiego w latach 2023-2025 wg liczby zatrudnionych pracowników

Źródło: iStock (istockphoto.com)

3. Czynniki szkodliwe w środowisku pracy

3.1. Praca w warunkach przekroczonych norm sanitarnych

W 2025 r. skontrolowano 155 obiektów, gdzie w 19 zakładach stwierdzono, że 329 pracowników pracuje powyżej najwyższego dopuszczalnego stężenia i natężenia czynników szkodliwych dla zdrowia. Przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń dotyczą hałasu, zapylenia oraz czynników chemicznych, które występują głównie w zakładach produkcji: wyrobów z drewna, mebli, pojazdów samochodowych, metalowych wyrobów gotowych. Największą grupę stanowili pracownicy zatrudnieni w narażeniu na hałas przekraczający NDN.

4. Czynniki rakotwórcze, mutagenne i reprotoksyczne

4.1. Praca w kontakcie z substancjami, czynnikami i procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym

W roku 2025 przeprowadzono 155 kontroli, z czego w 34 zakładach pracy w kontakcie z substancjami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym zatrudnionych było ogółem 606 pracowników.

W zakresie czynników rakotwórczych, mutagennych lub reprotoksycznych stwierdzono uchybienia dotyczące:

- brak przekazania informacji o substancjach chemicznych, ich mieszaninach, czynnikach lub procesach technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym właściwemu państwowemu wojewódzkiemu inspektorowi sanitarnemu oraz właściwemu okręgowemu inspektorowi pracy
- brak rejestru prac, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym

5. Substancje chemiczne i ich mieszaniny, prekursorzy i produkty biobójcze

W ramach nadzoru nad przestrzeganiem przepisów o substancjach chemicznych i ich mieszaninach przeprowadzono 4 kontrole u dalszych użytkowników (formulatorów), 15 kontroli u dystrybutorów oraz 52 kontrole u stosujących chemikalia. W zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin stwierdzono w 8 zakładach naruszenia przepisów, które dotyczyły:

- nieprawidłowo sporządzonej karty charakterystyki,
- braku aktualnego wykazu stosowanych substancji i mieszanin niebezpiecznych używanych w procesie pracy,
- brak aktualnych kart charakterystyki produktów niebezpiecznych,
- nieprawidłowe przechowywanie produktów kwasowych i zasadowych w magazynie produktów niebezpiecznych,
- nieprawidłowego przechowywania produktów niebezpiecznych w magazynie,
- nieprawidłowe przechowywanie i dozowanie produktu niebezpiecznego,
- instrukcji w zakresie bezpieczeństwa chemicznego.

W ramach nadzoru nad prekursorami kategorii 2 i 3 przeprowadzono 6 kontroli w zakładach stosujących prekursorzy narkotykowe kat. 2 – bezwodnik octowy, nadmanganian potasu oraz kat. 3 – aceton, kwas siarkowy (VI) oraz kwas solny, toluen, eter etylu.

W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono uchybienia w zakładach stosujących prekursorzy narkotykowe w zakresie: nieprawidłowych warunków magazynowania substancji niebezpiecznych oraz nieprawidłowych warunków dozowania substancji niebezpiecznych.

W zakresie produktów biobójczych przeprowadzono 4 kontrole u dalszych użytkowników - formulatorów produktów biobójczych, 13 kontroli u wprowadzających do obrotu produkty biobójcze oraz 1 kontrolę w zakresie stosowania produktów biobójczych. W 5 zakładach stwierdzono naruszenia przepisów w zakresie produktów biobójczych, które dotyczyły:

- udostępniania produktów biobójczych po upływie terminu ważności,
- nieprawidłowo sporządzona karta charakterystyki,
- nieprawidłowe przechowywanie i dozowanie produktu biobójczego.

Źródło: iStock (istockphoto.com)

6. Choroby zawodowe

6.1. Liczba decyzji i stwierdzonych chorób

1. Liczba wydanych decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej w 2025 r. – 8
2. Liczba wystawionych kart stwierdzenia choroby zawodowej – 7
3. Liczba wydanych decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej w 2025 r. – 4
4. Liczba wizytacji w ramach postępowań wyjaśniających dot. chorób zawodowych w 2025 r. – 14

Tabela 8. Liczba stwierdzonych chorób zawodowych w latach 2023 - 2025 wg pozycji z wykazu chorób zawodowych

Pozycja	Rodzaj choroby zawodowej	Liczba stwierdzonych chorób zawodowych w roku		
		2023	2024	2025
15	Przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat:	6	3	7
19.4	Przewlekłe zapalenie okołostawowe barku	0	1	0
19.5	Przewlekłe zapalenie nadkłykcia kości ramiennej	0	1	0
Ogółem		6	6	7

Tabela 9. Liczba decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej w latach 2023 - 2025 wg pozycji z wykazu chorób zawodowych

Pozycja	Rodzaj choroby zawodowej	Decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej w roku		
		2023	2024	2025

15	Przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat:	3	0	2
20.1	Zespół cieśni w obrębie nadgarstka	0	1	2
Ogółem		3	1	4

7. Dane dotyczące zatruc/podejrzeń zatruc środkami zastępczymi lub nowymi substancjami psychoaktywnymi

W 2025 r. otrzymano 24 zgłoszenia ze Szpitala Powiatowego we Wrześni dotyczące 28 przypadków wystąpienia zatrucia substancjami psychotropowymi, były to: amfetamina, mefedron, THC, CAT, benzodiazepiny, opioidy, marihuana, metamfetamina (kryształ), K2.

Zatrucia dotyczyły kobiet i mężczyzn w wieku od 15 do 48 lat.

Źródło: iStock (istockphoto.com)

8. Podsumowanie

W ewidencji Oddziału Nadzoru - Sekcja Higieny Pracy na dzień 31.12.2025 r. znajdowało się 281 zakładów, w których zatrudnionych było 14 647 pracowników. W porównaniu z 2024 r. liczba obiektów w ewidencji zwiększyła się o 10 obiektów, natomiast liczba pracowników spadła o 951 osób.

Zdecydowaną większość stanowią zakłady mikro zatrudniające do 9 pracowników oraz małe, zatrudniające od 10 do 49 pracowników.

Skontrolowano 155 obiektów (281 zewidencjonowanych obiektów). W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wydano 53 decyzje zawierające 127 nakazów. Najwięcej uchybień dotyczyło badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia, oraz złego stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń pracy i pomieszczeń higieniczno - sanitarnych.

W 19 obiektach będących w ewidencji pionu higieny pracy stwierdzono przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń (NDS) i natężeń (NDN) czynników szkodliwych dla

zdrowia, głównie w zakładach produkcji: wyrobów z drewna, mebli, pojazdów samochodowych, metalowych wyrobów gotowych.

W ramach nadzoru nad przestrzeganiem przepisów o substancjach chemicznych i ich mieszaninach na terenie powiatu wrzeńskiego przeprowadzono 4 kontrole u dalszych użytkowników (formulatorów), 15 kontroli u dystrybutorów oraz 52 kontroli u stosujących chemikalia.

W zakresie nadzoru nad prekursorami kategorii 2 i 3 w 2025 r. przeprowadzono 6 kontroli w zakładach stosujących prekursorsy narkotykowe kat. 2 – bezwodnik octowy, nadmanganian potasu oraz kat. 3 – aceton, kwas siarkowy (VI) oraz kwas solny, toluen, eter etylu.

W obszarze produktów biobójczych przeprowadzono 4 kontrole u dalszych użytkowników - formulatorów produktów biobójczych, 13 kontroli u wprowadzających do obrotu produkty biobójcze oraz 1 kontrolę w zakresie stosowania produktów biobójczych.

Stwierdzono 7 chorób zawodowych 100% stwierdzeń chorób zawodowych stanowiły choroby narządu głosu.

Otrzymano 24 zgłoszenia ze Szpitala Powiatowego we Wrześni dotyczące 28 przypadków wystąpienia zatrucia substancjami psychotropowymi.

VI. OCENA STANU SANITARNEGO W ZAKRESIE HIGIENY DZIECI, MŁODZIEŻY I PROMOCJI ZDROWIA

1. Zakres higieny dzieci i młodzieży

W 2025 r. w zakresie higieny dzieci i młodzieży przeprowadzono kontrole stanu sanitarno-higienicznego placówek oświatowo-wychowawczych, bursy, centrum kształcenia zawodowego, żłobków, placówek wsparcia dziennego oraz placówek wypoczynku dzieci i młodzieży.

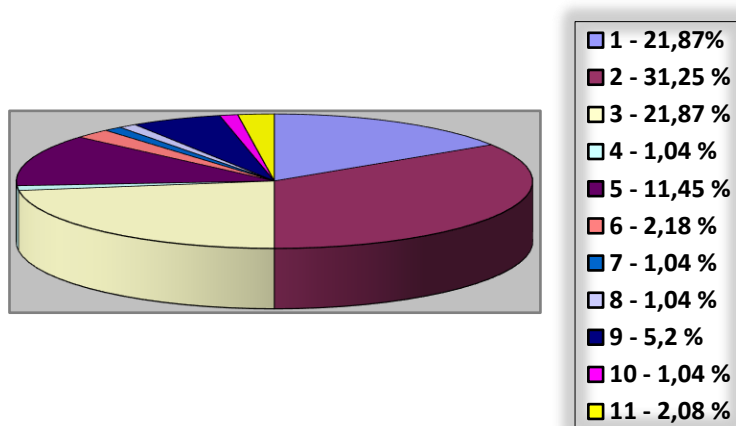
Kontrole sanitarne prowadzono pod względem posiadanej infrastruktury, bieżącej czystości i porządku, warunków do utrzymania higieny osobistej oraz oceny warunków pobytu dzieci i młodzieży (m.in. pod względem higienicznej oceny rozkładów zajęć lekcyjnych, zapewnienia odpowiedniej temperatury w pomieszczeniach pobytu ludzi oraz odpowiedniej temperatury wody, oceny dostosowania mebli szkolnych/przedszkolnych do wymagań ergonomii, zapewnienia miejsc na podręczniki oraz oceny obciążenia uczniów tornistrami szkolnymi).

Podczas prowadzonego nadzoru dokonywano również oceny realizacji wytycznych bezpieczeństwa zdrowotnego MEiN, MZ i GIS dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych oraz oceny realizacji wytycznych zachowania bezpieczeństwa zdrowotnego Głównego Inspektora Sanitarnego z dnia 31.03.2022 r. dla przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkole podstawowej i innych form wychowania przedszkolnego oraz instytucji opieki

nad dziećmi w wieku do lat 3 wydane na podstawie art. 8a ust. 5 pkt. 2 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Kontrole odbywały się również przy współpracy innych pionów PSSE we Wrześni oraz innych instytucji (policji oraz straży pożarnej).

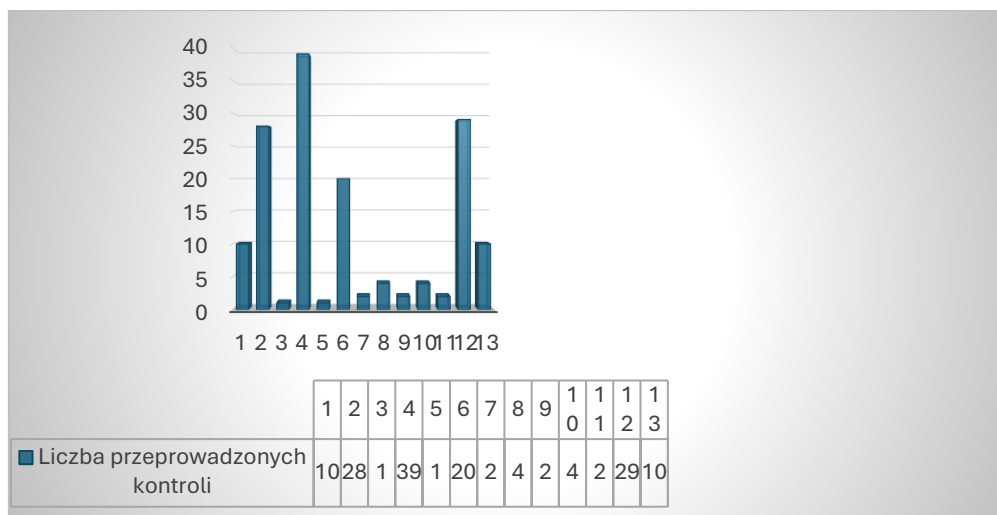
W roku 2025 pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego we Wrześni w zakresie higieny dzieci i młodzieży ogółem były 183 placówki (96 placówek stałych oraz 87 placówek sezonowych).

Wykres 19. Odsetek poszczególnych rodzajów placówek stałych pod nadzorem na terenie powiatu wrzeńskiego w 2025 r.

- 1 - żłobki i kluby dziecięce,
- 2 - przedszkola i inne formy wychowania przedszkolnego,
- 3 - szkoły podstawowe,
- 4 - liceum ogólnokształcące,
- 5 - zespoły szkół,
- 6 - centrum kształcenia praktycznego,
- 7 - bursa,
- 8 - placówka opiekuńczo-wychowawcza z pobytem całodobowym,
- 9 - placówki wsparcia dziennego,
- 10 - świetlica środowiskowa,
- 11 - szkoły: językowa i muzyczna.

W roku 2025 przeprowadzono 154 kontroli sanitarnych.

Wykres 20. Liczba przeprowadzonych kontroli w poszczególnych rodzajach placówek w 2025 r.

- 1) 10 kontroli żłobków (w tym 1 kontrola w związku z odbiorem) i 2 kontrole klubów dziecięcych,
- 2) 28 kontroli przedszkoli (w tym 3 kontrole w związku z odbiorem),
- 3) 1 kontrola innej formy wychowania przedszkolnego,
- 4) 39 kontroli szkół podstawowych (w tym 2 kontrole sprawdzające, 1 kontrola w związku z odbiorem),
- 5) 1 kontrola liceum ogólnokształcącego,
- 6) 20 kontroli zespołów szkół (w tym 3 kontrole sprawdzające),
- 7) 2 kontrole bursy międzyszkolnej,
- 8) 4 kontrole placówek wsparcia dziennego,
- 9) 2 kontrole centrum kształcenia zawodowego,
- 10) 4 kontrole stanu przygotowania obiektów do letniego wypoczynku dzieci i młodzieży
- 11) 2 kontrole placówek innych (szkoły językowej i szkoły muzycznej
- 12) 29 kontroli placówek letniego wypoczynku dla dzieci i młodzieży,
- 13) 10 kontroli placówek zimowego wypoczynku dla dzieci i młodzieży.

1.1. Zmiany w infrastrukturze nadzorowanych placówek

Tabela 10. Zmiany w infrastrukturze nadzorowanych placówek

Rodzaj placówki		Liczba placówek							
		nowo oddanych	nowo otwartych obiektach	zlikwidowanych	po remontach generalnych	z nowo oddanymi obiektami	z modernizowanymi blokami	z nowo otwartymi	z modernizowanymi blokami żywienia
		1	2	3	4	5	6	7	8
Żłobki	1	1	3	0	0	0	0	0	0

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna we Wrześni

Przedszkola	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Szkoły Podstawowe	3	1	0	0	0	0	0	0	0
Licea ogólnokształcące	4	0	0	0	0	0	0	0	0
Technika	5	0	0	0	0	0	0	0	0
Szkoły Branżowe I st.	6	0	0	0	0	0	0	0	0
Szkoły Branżowe II st.	7	0	0	0	0	0	0	0	0
Zespoły szkół	8	0	0	0	0	0	0	0	0
Szkoły Wyższe	9	0	0	0	0	0	0	0	0
Pozostałe placówki	10	0	0	0	0	0	0	0	0
OGÓŁEM	11	2	3	0	0	0	0	0	0

Uwagi: W wierszu 1 ujęto kluby dziecięce, które powstały w 2025 r.

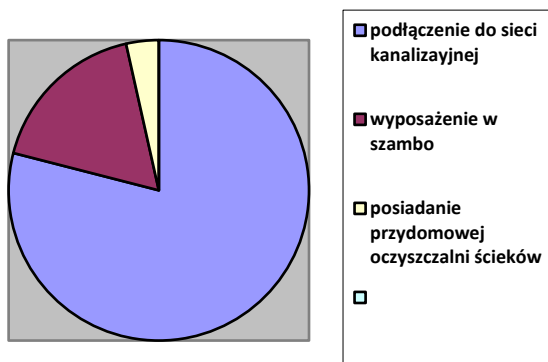
W 2025 r. oddano do użytku nowe obiekty 2 istniejących przedszkoli (Przedszkole „Bajkowy Świat” w Orzechowie oraz Prywatne Przedszkole „Bajkowa Polanka 2 w 1 – Sportowcy” we Wrześni (nie ujęto w tabeli).

1.2. Charakterystyka placówek

Nie odnotowano budynków nieprzystosowanych do pełnionej funkcji oraz w złym stanie technicznym.

Wszystkie objęte nadzorem placówki stałe w powiecie wrzesińskim posiadają podłączenie do wodociągów miejskich lub gminnych (stan ten nie uległ zmianie w porównaniu z poprzednimi latami). Dostęp do bieżącej, ciepłej wody w sanitariatach stwierdzono we wszystkich kontrolowanych obiektach.

Standardy dostępności do urządzeń sanitarnych nie są zachowane w 4 placówkach szkolnych. W pozostałych kontrolowanych placówkach standardy dostępności do urządzeń sanitarnych (umywalk, misek ustępowych i pisuarów) są zachowane. W porównaniu z 2024 r. liczba placówek, w których nie jest zachowany standard dostępności do urządzeń sanitarnych zmniejszyła się o 2.

Spośród 57 objętych kontrolą placówek pod względem warunków do utrzymania higieny osobistej podłączenie do sieci kanalizacyjnej posiada 45 placówek (79 %), 10 placówek wyposażonych jest w szambo (17,5 %), natomiast 2 placówki posiadają przydomowe oczyszczalnie ścieków (3,5 %).

Wykres 21. Odsetek wyposażenia obiektów będących pod nadzorem w sieć kanalizacyjną, szambo i przydomową oczyszczalnię ścieków.

W 2025 r. wyegzekwowano 5 decyzji administracyjnych (w tym 4 z ubiegłych lat). W ramach realizacji nakazów decyzji wykonano następujące prace:

- w 1 placówce dostosowano natężenie oświetlenia sztucznego do wymogów obowiązującej Polskiej Normy PN-EN 12464-1:2022-01 „Światło i oświetlenie. Oświetlenie miejsc pracy. Część I: Miejsca pracy we wnętrzach”,
- w 1 obiekcie szkolnym wykonano i przedstawiono pisemne wyniki pomiarów oświetlenia sztucznego,
- w 1 placówce oświatowej przeprowadzono remont ścian i sufitu w ciągu komunikacyjnym,
- w 1 obiekcie dokonano poprawy stanu sanitarno-technicznego podłogi w 1 z sal lekcyjnych,
- na terenie 1 szkoły zlikwidowano zniszczone urządzenia na placu zabaw.

W związku z trwającym postępowaniem administracyjnym w 3 placówkach szkolnych w 2025 r. dokonano częściowej realizacji nakazów decyzji tj. dokonano poprawy stanu sanitarno-higienicznego ścian na korytarzy i podłogi w szatni w bloku sportowym (1 placówka) oraz przedstawiono pisemne wyniki pomiarów oświetlenia sztucznego (2 placówki).

W 2025 r. wydano 4 decyzje zmieniające terminy nakazów decyzji wydanych w 2024 r. (2 decyzje) oraz w poprzednich latach (2 decyzje). Decyzje zmieniające termin wykonania dotyczą: stanu sanitarno-technicznego nawierzchni ścian i podłóg w pomieszczeniach bloku sportowego (Samorządowa Szkoła Podstawowa w Otocznej), dostosowania natężenia oświetlenia do obowiązującej normy w pomieszczeniach Zespołu Szkół w Targowej Górcie, przedstawienia wyników pomiarów natężenia w pomieszczeniach Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Kołaczku oraz Samorządowej Szkoły Podstawowej Nr 1 we Wrześni.

W 1 placówce przedszkolnej wydano 1 decyzję umarzającą postępowanie w sprawie nieprawidłowości stwierdzonych podczas kontroli w postaci niedostosowania natężenia oświetlenia w pomieszczeniach do wymogów obowiązującej normy w zakresie oświetlenia, ww. decyzję wydano po ponownym przedstawieniu przez dyrektora placówki nowych wyników pomiarów natężenia oświetlenia we wszystkich pomieszczeniach przedszkola, które były zgodne z wymogami Polskiej Normy PN-EN 12464-1:2022-01 „Światło i oświetlenie. Oświetlenie miejsc pracy. Część I: Miejsca pracy we wnętrzach”.

W roku sprawozdawczym wydano 11 nowych decyzji merytorycznych nakazujących:

- dostosowanie natężenia oświetlenia sztucznego w pomieszczeniach szkoły do wymogów Polskiej Normy PN-EN 12464-1:2022-01 „Światło i oświetlenie. Oświetlenie miejsc pracy. Część I: Miejsca pracy we wnętrzach”
- przedstawienia wyników pomiarów natężenia oświetlenia w pomieszczeniach szkół,
- poprawę stanu sanitarno-technicznego urządzeń na placu zabaw.

W związku z planowanym zwiększeniem liczby miejsc w żłobku, wydano 1 decyzję o spełnieniu wymagań sanitarno-lokalowych z określeniem maksymalnej liczby miejsc w placówce oraz wydano decyzję o wygaszeniu pierwotnie wydanej decyzji na tą placówkę.

W 2025 r. wystosowano 27 wystąpień pokontrolnych o konieczności podjęcia działań w zakresie:

- dostosowania planu zajęć lekcyjnych do wymogów higienicznych (16 wystąpień pokontrolnych),
- dostosowania natężenia oświetlenia w pomieszczeniach szkoły, zgodne z wymogami Polskiej Normy PN-EN 12464-1:2022-01 „Światło i oświetlenie. Oświetlenie miejsc pracy. Część I: Miejsca pracy we wnętrzach” (3 wystąpienie pokontrolne),
- dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii (8 wystąpień pokontrolnych),
- doprowadzenia do prawidłowego stanu sanitarnego - higienicznego ścian i drzwi (2 wystąpienia pokontrolne),
- braku organizacji zajęć w pomieszczeniach usytuowanych poniżej terenu przyległego do obiektu szkoły (2 wystąpienia pokontrolne).

W 2025 r. wydano 5 opinii sanitarnych o spełnieniu wymagań lokalowych i sanitarnych pomieszczeń w związku z:

- adaptacją nowego pomieszczenia w 1 przedszkolu (1 opinia),
- oddaniem do użytku 2 nowo wybudowanych budynków 1 szkoły podstawowej (2 opinie),
- oddaniem do użytku 1 nowo wybudowanego budynku 1 przedszkola (1 opinia),

– oddaniem do użytku 1 zaadaptowanego budynku 1 przedszkola (1 opinia)

1.3. Warunki pobytu dzieci i młodzieży w placówkach nauczania i wychowania

W 2025 roku higieniczną oceną rozkładów zajęć lekcyjnych objęto łącznie 106 oddziałów (szkół podstawowych, zespołów szkół oraz szkół ponadpodstawowych).

Tabela 11. Porównawcze zestawienie stwierdzonych nieprawidłowości w poszczególnych zakresach w oddziałach w latach 2023-2025.

W tabeli podano liczbę oddziałów, w których stwierdzono nieprawidłowości w podanym zakresie.

ROK	Liczba oddziałów objętych oceną	Stwierdzono nieprawidłowości w zakresie*:		Stwierdzono nieuwzględnienie zaleceń w zakresie:		
		równomiernego rozłożenia zajęć dydaktycznych w poszczególnych dniach tygodnia				
		A	B	C	D	E
		zajęcia nie rozpoczynają się o stałej porze	różnica liczby godzin lekcyjnych pomiędzy kolejnymi dniami tygodnia wynosi więcej niż 1 godzina	Nie uwzględniono w każdym dniu zajęć z elementami ruchu	Przestrzegania limitu godzin w danym dniu	zdwojenie godzin danego przedmiotu więcej niż 1 raz w tygodniu i/lub zdwojenie godzin lekcji w ciągu dnia pracy ucznia z 2 lub więcej przedmiotów
2023	105	1	28	17	42	0
2024	116	3	40	36	38	0
2025	106	0	40	47	32	0

Najczęściej występujące nieprawidłowości w ocenianych rozkładach zajęć lekcyjnych w 2025 r. dotyczą:

- nieuwzględnienia wymogu różnorodności zajęć w danym dniu (kol. C).
- nieuwzględnienia wymogu równomiernego obciążenia zajęciami w poszczególnych dniach tygodnia tj. w kolejnych dniach tygodnia różnica liczby godzin lekcyjnych wynosiła powyżej 1 godziny (kol. B),
- nieuwzględnienia wymogu przestrzegania limitu godzin w danym dniu - najbardziej obciążonymi klasami w tym zakresie są klasy V, VII, VIII szkół podstawowych oraz oddziały w szkołach ponadpodstawowych (kol. D).

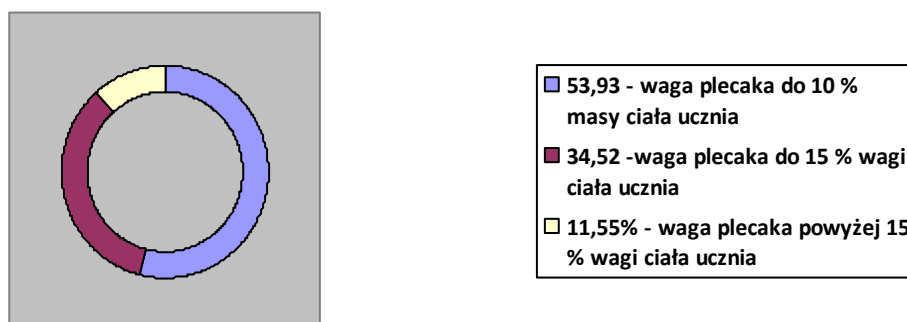
- Podczas kontroli sanitarnych przeprowadzanych w placówkach wykonano następujące badania: pomiary temperatury łącznie w 188 salach lekcyjnych i pokojach mieszkalnych - stwierdzono, że w objętych pomiarami pomieszczeniach zapewniono odpowiednią temperaturę (w żadnym pomieszczeniu nie odnotowano temperatury poniżej 18°C), temperatura pomieszczeń jest na bieżąco monitorowana przez nauczycieli (w salach lekcyjnych umieszczone są termometry),
- pomiary temperatury ciepłej wody w kranach w sanitariatach dla uczniów/dzieci przy 343 umywalkach w sanitariatach dla dzieci/uczniów - przy każdej objętej kontroli umywalce stwierdzono dostęp do bieżącej, ciepłej wody (temperatura ciepłej wody nie była niższa niż 35°C),
- pomiar wysokości 274 pomieszczeń w placówkach stałych i w placówkach wypoczynku dzieci i młodzieży,
- pomiar długości i szerokości 181 pomieszczeń (dot. sal lekcyjnych oraz pokoi mieszkalnych),
- w pokojach mieszkalnych w placówkach wypoczynku dzieci i młodzieży w formie wyjazdowej dokonano 88 pomiarów odległości pomiędzy łózkami (odstęp pomiędzy łózkami był zachowany - nie był mniejszy niż 30 cm),
- w warsztatach centrum kształcenia praktycznego dokonano pomiarów odległości pomiędzy 5 stanowiskami,
- odległość miejsca gromadzenia nieczystości stałych od drzwi i okien budynków oświatowo-wychowawczych oraz obiektów wypoczynku dzieci i młodzieży zmierzono w 29 placówkach (nie stwierdzono odległości mniejszej niż 10 m),
- oceną dostosowania mebli do wymagań ergonomii objęto stanowiska 1034 uczniów / dzieci (pomiary przeprowadzono w 5 przedszkolach - 314 dzieci, w 6 szkołach podstawowych - 629 uczniów oraz w 1 szkole ponadpodstawowej - 91 uczniów). Stwierdzono, że spośród objętych pomiarami uczniów 15 dzieci z 2 przedszkoli, 231 uczniów ze szkół podstawowych oraz 12 uczniów uczęszczających do szkół ponadpodstawowych nie korzystało z prawidłowo dostosowanych do wzrostu stanowisk. Powodem niedostosowania stołów i krzeseł do wzrostu uczniów / dzieci według informacji uzyskanych podczas kontroli był brak dostatecznej liczby mebli w odpowiednich rozmiarach. Ponadto uczniowie klas IV-VIII szkół podstawowych oraz uczniowie szkół ponadpodstawowych odbywają każdą lekcję w innym pomieszczeniu, co stanowi dodatkowe utrudnienie w dostosowaniu wysokości stołów i krzeseł do ich wzrostu. W salach zajęć, w których stoły i krzesła nie posiadają certyfikatów, meble są oznakowane odpowiednimi kolorami lub numerami, zgodnie z wymaganiami Polskiej

Normy określającej wymiary funkcjonalne mebli. Umożliwia to uczniom prawidłowy dobór stanowisk pracy podczas zajęć.

W salach lekcyjnych we wszystkich objętych kontrolą szkołach zapewniono miejsca do przechowywania podręczników i przyborów szkolnych, w postaci przydzielonych szafek oraz/lub szaf z półkami znajdujących się w salach lekcyjnych.

W 2025 r. przeprowadzono ocenę obciążenia uczniów plecakami / tornistrami szkolnymi. Pomiary przeprowadzono w 10 szkołach podstawowych. Pomiarami objęto łącznie 814 uczniów. Według dokonanych pomiarów:

- waga tornistrów 439 uczniów mieściła się w normie niskiej tj. poniżej 10 % masy ciała (stanowi to **53,93 %** objętych pomiarami uczniów),
- waga tornistrów 281 uczniów mieściła się w normie średniej tj. 10 - 15% masy ciała (stanowi to **34,52 %** objętych pomiarami uczniów),
- waga tornistrów u pozostałych 94 uczniów przekraczała 15 % masy ciała. Waga tornistrów 116 uczniów była zbyt ciężka w stosunku do masy ciała (stanowi to **11,55 %** objętych badaniem uczniów).

Wykres 22. Procentowy rozkład oceny obciążenia uczniów ciężarem plecaków / tornistrów szkolnych.

Podczas kontroli prowadzono działania informacyjno-edukacyjne w zakresie zmniejszenia obciążenia uczniów plecakami szkolnymi.

W 2025 r. zgodnie z praktyką z lat ubiegłych zbierano informacje nt. wyposażenia placówek systemu oświaty w meble i sprzęt sportowy posiadający certyfikaty.

Tabela 12. Porównawcze zestawienie posiadanych mebli i sprzętu sportowego z certyfikatami.

Rodzaj placówki	Liczba placówek skontrolowanych:	Liczba placówek skontrolowanych, w których stwierdzono posiadanie mebli z certyfikatami:	Liczba placówek skontrol	Liczba placówek skontrolowanych, w których stwierdzono posiadanie sprzętu sportowego:
-----------------	----------------------------------	--	--------------------------	---

						owany				
		do 25 %	do 50 %	pow. 50 %	100 %	h:	do 25 %	do 50 %	pow. 50 %	100 %
Przedszkola/inne formy wychowania przedszkolnego	16	0	0	0	16	14	0	0	0	14
Szkoły podstawowe	12	0	2	6	4	12	2	1	5	4
Zespoły Szkół	6	0	0	4	2	6	0	0	3	3
Liceum Ogólnokształcące	1	0	0	1	0	1	0	0	1	0

1.4. Warunki do prowadzenia żywienia

Posiłek w szkole odgrywa bardzo ważną rolę w prawidłowym rozwoju dzieci i młodzieży.

Regularne i zbilansowane żywienie dostarcza organizmowi niezbędnych składników odżywczych, które są źródłem energii na cały dzień.

W roku 2025 kontrolą objęto 16 szkół, w których było prowadzone dożywianie.

Tabela 13. Porównawcze zestawienie prowadzenia dożywiania w placówkach oświatowo-wychowawczych w latach 2023 - 2025 r.

Wyszczególnienie	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025
Odsetek uczniów spożywających posiłki obiadowe	22,6 %	21,4 %	23,99 %
Odsetek uczniów korzystających z napoju	36,2 %	31,4 %	40,4 %

Źródło. iStock (istockphoto.com)

Podczas prowadzonych kontroli placówek stałych prowadzono również działania informacyjno-edukacyjne z następujących zakresów: profilaktyki wad postawy (właściwego doboru i pakowania tornistrów szkolnych, ergonomii stanowisk pracy uczniów/dzieci, profilaktyki wszawicy; w celu spełnienia wymagań higienicznych i zdrowotnych dotyczących

higieny procesu nauczania poinformowano dyrekcję szkół o zasadach układania planu zajęć lekcyjnych pod względem higienicznym, dostępu do wody pitnej w celu odpowiedniego nawodnienia organizmu, prawidłowej jakości powietrza w pomieszczeniach.

W związku z funkcjonowaniem w obiektach szkół sklepików/automatów szkolnych informowano dyrekcje szkół o obowiązku spełnienia wymagań w zakresie sprzedawanego asortymentu określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie w sprawie grup środków przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach.

W trakcie czynności kontrolnych prowadzono działania edukacyjno-informacyjne nt. pierwiastka promieniotwórczego radonu.

W okresie letnim oraz w trakcie trwania ferii zimowych w placówkach wypoczynku dzieci i młodzieży działania edukacyjne były prowadzone z zakresu profilaktyki wszawicy oraz prawidłowej jakości powietrza w pomieszczeniach.

Podczas kontroli sanitarnych prowadzonych w 2025 r. w placówkach oświatowo-wychowawczych oraz w żłobkach wzorem lat ubiegłych dokonywano oceny:

- realizacji wytycznych zachowania bezpieczeństwa zdrowotnego MEiN, MZ i GIS dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych,
- realizacji wytycznych zachowania bezpieczeństwa zdrowotnego Głównego Inspektora Sanitarnego z dnia 31.03.2022 r. dla przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkole podstawowej i innych form wychowania przedszkolnego oraz instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 wydane na podstawie art. 8a ust. 5 pkt. 2 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Na podstawie prowadzonych kontroli placówek stwierdza się, że wymienione wytyczne były przestrzegane. Przy wejściach do budynków umieszczone są dozowniki z płynem do dezynfekcji rąk. Sale zajęć są regularnie wietrzone. W sanitariatach umieszczone były instrukcje skutecznego mycia rąk. Placówki wyposażone są w termometry bezdotykowe. Uczniowie podczas sprzyjającej pogody spędzają dłuższe przerwy na świeżym powietrzu.

Grupy przedszkolne odbywają zajęcia w przypisanych salach. Pomieszczenia pobytu dzieci są regularnie wietrzone. Dyrektorzy placówek oświadczyli, że dzieci myją ręce ciepłą wodą z mydłem: po przyjeździe do placówki, przed posiłkiem oraz po przyjeździe ze spaceru. Rodzice przyprawdzający dzieci wchodzi do budynku zachowując zasadę 1 opiekun/dziecko. Personel na bieżąco monitoruje stan zdrowia przyprawdzanych dzieci, razie potrzeby niezwłocznie

informuje rodziców w celu pilnego odebrania dziecka z placówki. Dzieci w miarę możliwości odbywają codziennie spacery na świeżym powietrzu.

Dyrektorzy placówek oświatowych oświadczyli, że w obiektach na bieżąco prowadzone są prace porządkowe oraz dezynfekcja powierzchni roboczych. Podczas kontroli przedstawiane są wypełniane na bieżąco karty monitoringu ww. prac.

We wszystkich objętych kontrolą przedszkolach/innych formach wychowania przedszkolnego dzieci mają dostęp do wody do picia w postaci wody butelkowanej lub dystrybutorów umieszczonych w salach zajęć lub podawana jest w kubkach przegotowana woda.

W 3 szkołach podstawowych szkołach uczniowie mają dostęp do wody zdatnej do picia (w 1 placówce woda dostępna jest w dystrybutorach, w 1 szkole dzieci w wieku przedszkolnym otrzymują wodę butelkowaną, uczniowie 1 ze szkół mają dostęp do przegotowanej wody wydawanej w stołówce szkolnej).

W 3 zespołach szkół woda jest dostępna w dystrybutorach.

1.5 Dodatkowe informacje, dotyczące warunków pobytu dzieci i młodzieży w placówkach oświatowo-wychowawczych:

- w 3 kontrolowanych szkołach zajęcia odbywają się w pomieszczeniach znajdujących się poniżej przyległego do budynków terenu; powyższa sytuacja jest spowodowana znaczną liczbą uczniów przyjmowanych do placówek oraz brakiem odpowiednich możliwości lokalowych w obiektach,
- opieka stomatologiczna nad uczniami jest realizowana głównie w prywatnych gabinetach stomatologicznych na podstawie zawiązanych umów,
- w roku 2025 r. podczas kontroli placówek oświatowo - wychowawczych zebrano informację o 13 przypadkach wszawicy wśród uczniów szkoły podstawowej, w razie pojawienia się wszawicy w placówce zalecono kontakt z ośrodkiem pomocy społecznej,
- w dalszym ciągu stwierdza się w przedszkolach tendencje do odchodzenia od leżakowania,
- we wszystkich objętych kontrolą szkołach zapewnione są miejsca na podręczniki i przybory szkolne w postaci półek, szaf w salach lekcyjnych oraz indywidualnych szafek i szafek z przeznaczeniem na odzież i przybory szkolne dwóch uczniów,
- ławki szkolne w klasach ustawione są w odpowiedniej odległości od tablicy, w szkołach organizowane są tzw. mobilne pracownie komputerowe z wykorzystaniem laptopów przechowywanych w szafkach,
- wszystkie sanitariaty w kontrolowanych obiektach były wyposażone w niezbędne środki higieniczne: papier toaletowy, mydło w dozownikach, w ręczniki papierowe oraz w instrukcje prawidłowego mycia rąk,

- w zakresie systemu wentylacyjnego pomieszczeń placówek nauczania i wychowania stwierdza się, iż starsze budynki szkolne, oddane do użytku przed 1980 r. nie są w pełni wyposażone w system wentylacyjny, rozwiązanie stanowią zamontowane w oknach wentylatory, nawiewniki oraz regularne wietrzenie pomieszczeń poprzez uchylanie okien,
- w zakresie stanuumeblowania i posiadanego sprzętu sportowego stwierdza się, że placówki nauczania i wychowania sukcesywnie są wyposażane w stoły, krzesła oraz w sprzęt sportowy posiadające odpowiednie certyfikaty i atesty,
- place zabaw są utrzymane w należyłym stanie sanitarno-technicznym, posiadają regulaminy bezpiecznego korzystania z placów zabaw, nie wszystkie są jednak wyposażone w urządzenia posiadające odpowiednie oznakowanie wskazujące na zgodność wyrobu z Polską Normą PN-EN.1176, problem stanowi również zakrywanie piaskownicy na placach zabaw będących własnością urzędów gmin (place te są dostępne dla ogółu ludności również po godzinach funkcjonowania przedszkoli),
- uczniowie większości szkół otrzymują ciepłe posiłki oraz napoje, posiłki do większości szkół i przedszkoli są dowożone na zasadzie cateringu,
- w ramach Programu dla szkół uczniowie klas I-V wszystkich objętych kontrolą szkół podstawowych otrzymują pakowane owoce, warzywa oraz mleko w kartonikach,
- wszystkie skontrolowane szkoły podstawowe zapewniają uczniom zajęcia świetlicowe, świetlice stanowią osobne sale i sale dydaktyczne; uczniowie najczęściej korzystają z zajęć świetlicowych po lekcjach w oczekiwaniu na autobus, zajęcia odbywają się również na terenach sportowo-rekreacyjnych obiektów szkolnych,
- we wszystkich skontrolowanych placówkach wprowadzony jest całkowity zakaz używania tytoniu i wyrobów tytoniowych - zakaz ten jest przestrzegany,
- odzież wierzchnia pozostawiana jest w: szatniach ogólnych, szafkach indywidualnych lub na wieszakach umieszczonych na korytarzach,
- w celu poprawy jakości i efektywności oświetlenia sztucznego w pomieszczeniach coraz częściej stosuje się oświetlenie LED; podczas kontroli wielokrotnie stwierdzono, że natężenie oświetlenia, wymagane zgodnie z obowiązującą normą, jest zbyt wysokie, a zamontowane urządzenia oświetleniowe nie są wykorzystywane w pełnym zakresie swoich możliwości,
- w obiektach edukacyjno-wychowawczych sukcesywnie montowane są klimatyzatory.

Źródło: iStock (istockphoto.com)

1.6. Podsumowanie

W roku 2025 kontrolą objęto 69,8 % będących pod nadzorem placówek stałych i 44,8 % zgłoszonych placówek letniego i zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży. Harmonogram nadzoru nad obiektami wykonano w 97 % (powodem niewykonania planu w 100 % są kontrole sanitarne prowadzone nadplanowo).

Nadplanowo wykonano 89 kontroli sanitarnych (kontrole placówek wypoczynku dla dzieci i młodzieży, kontrole sprawdzające, odbiory obiektów, kontrole z zakresu stanu przygotowania placówek szkolnych do nowego roku szkolnego 2025/2026 oraz kontrole tematyczne (z zakresu oceny obciążenia uczniów plecakami szkolnymi oraz oceny dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii).

Podczas prowadzonych kontroli stwierdzono, że stan sanitarno-higieniczny i techniczny obiektów stałych uległ nieznacznej poprawie. Organy prowadzące placówki dokonują remontów obiektów w miarę możliwości finansowych wynikających z przyznanego budżetu.

Placówki sezonowe nie budziły zastrzeżeń pod względem sanitarno-higienicznym. Na terenie powiatu wrzesińskiego nie stwierdzono placówek wypoczynku dla dzieci i młodzieży działających bez zgłoszenia do kuratorium oświaty. Dyrektorzy podległych placówek oraz organizatorzy wypoczynku dla dzieci i młodzieży przestrzegali i realizowali wytyczne zachowania bezpieczeństwa zdrowotnego uczniów, dzieci w wieku przedszkolnym oraz w wieku do lat 3.

W trakcie przeprowadzonych kontroli w kontrolowanych placówkach stwierdzono zachowanie czystości bieżącej.

W 2025 r. w zakresie higieny dzieci i młodzieży wydano 18 decyzji merytorycznych oraz 19 decyzji płatniczych. W związku z adaptacją i odbiorem nowych pomieszczeń i obiektów wydano 5 opinii sanitarnych o spełnieniu wymagań lokalowych i sanitarnych.

Obecnie trwa 26 postępowań administracyjnych; zdecydowana większość postępowań dotyczy dostosowania natężenia oświetlenia sztucznego w pomieszczeniach obiektów szkolnych do wymogów obowiązującej normy.

2. Zakres oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia

Działania oświatowo-zdrowotne prowadzone w 2025 roku na terenie powiatu wrzesińskiego wynikały z wytycznych Głównego Inspektoratu Sanitarnego, Narodowego Programu Zdrowia, Krajowego Programu Zapobiegania HIV i zwalczania AIDS”, Programu Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu oraz analizy sytuacji epidemiologicznej powiatu. Wiodącym celem w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia były działania informacyjno-edukacyjne mające na celu zwiększenie świadomości zdrowotnej wśród dzieci i młodzieży, rodziców oraz społeczności lokalnej poprzez realizację następujących programów:

2.1. Realizacja programów edukacyjno-zdrowotnych:

2.1.1. Wojewódzki Program Edukacyjny „Mamo, tato – co Wy na to?”

Celem Wojewódzkiego Programu Edukacyjnego „Mamo, tato – co Wy na to?” jest zwrócenie uwagi rodziców na specyfikę rozwoju ich dzieci oraz na istotę zmian fizycznych. Program adresowany jest do dzieci w wieku 5–6 lat oraz ich rodziców.

W roku szkolnym 2024/2025 działaniami programowymi zostało objętych 960 dzieci i 1218 rodziców z 30 placówek szkolnych. W roku szkolnym 2025/2026 do realizacji programu zgłosiło się 39 placówek szkolnych.

W ramach realizacji programu:

- informacje o programie wraz z materiałami edukacyjnymi przekazano do placówek szkolnych oraz umieszczono na stronie internetowej i Facebooku PSSE we Wrześni.
- podczas wizytacji oceniono program w 18 placówkach szkolnych.
- przeprowadzono 30 zajęć edukacyjno-zdrowotnych dla 894 dzieci.

Zdjęcie 2. Zajęcia edukacyjno-zdrowotne w ramach realizacji programu „Mamo, tato – co wy na to?”

2.1.2. Ogólnopolski Program Edukacyjny „Skąd się biorą produkty ekologiczne?”

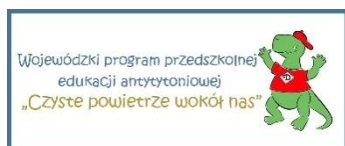

Celem Ogólnopolskiego Programu Edukacyjnego „Skąd się biorą produkty ekologiczne?” jest zwiększanie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat. Program adresowany jest do dzieci w wieku 5–6 lat oraz ich rodziców. W roku szkolnym 2024/2025 działaniami programowymi zostało objętych 1241 dzieci i 1073 rodziców z 34 placówek szkolnych. W roku szkolnym 2025/2026 zakończono realizację programu w placówkach.

W ramach realizacji programu:

- informacje o programie wraz z materiałami edukacyjnymi przekazano do placówek szkolnych oraz umieszczono na stronie internetowej i Facebooku PSSE we Wrześni.
- podczas wizytacji oceniono program w 15 placówkach szkolnych.

2.1.3. Wojewódzki Program Edukacji Antytytoniowej „Czyste powietrze wokół nas”

Celem Wojewódzkiego Programu Edukacji Antytytoniowej „Czyste powietrze wokół nas” jest wykształcenie u dzieci świadomej umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, w których inne osoby palą przy nich papierosy. Program adresowany jest do dzieci w wieku 5–6 lat oraz ich rodziców. W roku szkolnym 2024/2025 działaniami programowymi zostało objętych 1572 dzieci i 569 rodziców z 30 placówek szkolnych. W roku szkolnym 2025/2026 do realizacji programu zgłosiło się 40 placówek szkolnych.

W ramach realizacji programu:

- informacje o programie wraz z materiałami edukacyjnymi przekazano do placówek szkolnych oraz umieszczono na stronie internetowej i Facebooku PSSE we Wrześni.
- podczas wizytacji oceniono program w 16 placówkach szkolnych.
- przeprowadzono 10 zajęć edukacyjno-zdrowotnych dla 508 dzieci.

Zdjęcie 3. Zajęcia edukacyjno-zdrowotne w ramach realizacji programu „Czyste Powietrze wokół nas”

2.1.4. Ogólnopolski Program Edukacji Antytytoniowej „Bieg po zdrowie”

Celem Ogólnopolskiego Programu Edukacji Antytytoniowej „Bieg po zdrowie” jest zwiększenie wiedzy na temat szkodliwości palenia tytoniu oraz zapobieganie lub opóźnienie inicjacji tytoniowej wśród dzieci i młodzieży. Program adresowany jest do uczniów klas IV szkół podstawowych oraz ich rodziców. W roku szkolnym 2024/2025 działaniami programowymi zostało objętych 907 uczniów i 698 rodziców z 25 szkół podstawowych. W roku szkolnym 2025/2026 zakończono realizację programu w placówkach.

W ramach realizacji programu:

- informacje o programie wraz z materiałami edukacyjnymi przekazano do placówek szkolnych oraz umieszczono na stronie internetowej i Facebooku PSSE we Wrześni.
- podczas wizytacji oceniono program w 11 szkołach podstawowych.
- przeprowadzono 7 zajęć edukacyjno-zdrowotnych dla 453 uczniów.

2.1.5. Ogólnopolski Program Edukacyjny „Trzymaj Formę!”

Celem Ogólnopolskiego Programu Edukacyjnego „Trzymaj Formę!” jest kształtowanie prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety. Program adresowany jest do uczniów klas V–VIII szkół podstawowych oraz ich rodziców. W roku szkolnym 2024/2025 działaniami programowymi zostało 27 szkół podstawowych. W roku szkolnym 2025/2026 do realizacji programu zgłosiło się 29 szkół podstawowych.

W ramach realizacji programu:

- informacje o programie wraz z materiałami edukacyjnymi przekazano do placówek szkolnych oraz umieszczono na stronie internetowej i Facebooku PSSE we Wrześni.
- podczas wizytacji oceniono program w 14 szkołach podstawowych.
- w roku szkolnym 2024/2025 do konkursu wiedzy „Trzymaj Formę!” zgłosiło się 247 uczniów z 21 szkół podstawowych. W dniu 11 kwietnia 2025 r. w Zespole Szkół w Nekli odbył się powiatowy etap konkursu wiedzy o zdrowym stylu życia "Trzymaj Formę!". Do udziału zakwalifikowało się 8 uczniów z 5 szkół podstawowych powiatu wrzesińskiego. Do etapu krajowego z powiatu wrzesińskiego nikt się nie zakwalifikował.
- w roku szkolnym 2025/2026 do konkursu wiedzy „Trzymaj Formę!” zgłosiło się 226 uczniów z 25 szkół podstawowych.
- przeprowadzono 21 zajęć edukacyjno-zdrowotnych dla 684 uczniów.

Zdjęcie 4. Zajęcia edukacyjno-zdrowotne w ramach realizacji programu „Trzymaj Formę!”

2.1.6. Program Edukacyjny „Wybierz Życie – Pierwszy Krok”

**WYBIERZ
ŻYCIE**

Celem Programu Edukacyjnego „Wybierz Życie – Pierwszy Krok” jest zmniejszenie występowania raka szyjki macicy i umieralności na tą chorobę, motywowanie kobiet do regularnego poddawania się badaniom profilaktycznym przez całe życie oraz podniesienie świadomości o czynnikach zwiększających ryzyko raka szyjki macicy. Program adresowany jest do uczniów szkół ponadpodstawowych. W roku szkolnym 2024/2025 działaniami programowymi zostało objętych 2323 uczniów i 78 rodziców z 7 placówek szkolnych. W roku szkolnym 2025/2026 do realizacji programu zgłosiło się 8 placówek szkolnych.

W ramach realizacji programu:

- informacje o programie wraz z materiałami edukacyjnymi przekazano do placówek szkolnych oraz umieszczono na stronie internetowej i Facebooku PSSE we Wrześni.
- podczas wizytacji oceniono program w 3 szkołach ponadpodstawowych.
- we współpracy ze Stowarzyszeniem Wrześnińskich Amazoнок przeprowadzono 16 zajęć edukacyjno-zdrowotnych dla 900 uczniów.

2.1.7. Ogólnopolski Program Edukacyjny „ARS, czyli jak dbać o miłość?”

Celem Ogólnopolskiego Programu Edukacyjnego „ARS, czyli jak dbać o miłość?” jest ograniczenie używania substancji psychoaktywnych przez młodzież. Program adresowany jest do uczniów szkół ponadpodstawowych. W roku szkolnym 2024/2025 działaniami programowymi zostało objętych 728 uczniów z 4 placówek szkolnych. W roku szkolnym 2025/2026 do realizacji programu zgłosiło się 4 placówek szkolnych.

W ramach realizacji programu:

- informacje o programie wraz z materiałami edukacyjnymi przekazano do placówek szkolnych oraz umieszczono na stronie internetowej i Facebooku PSSE we Wrześni.
- podczas wizytacji oceniono program w 2 szkołach ponadpodstawowych.
- przeprowadzono 7 zajęć edukacyjno-zdrowotnych dla 507 uczniów.

2.1.8. Program profilaktyczny czerniaka „Znamie! Znam je?”

Celem Programu profilaktycznego czerniaka „Znamię! Znam je” jest zwiększenie świadomości młodzieży na temat czerniaka, zachęcenie do regularnego badania skóry oraz przestrzegania podstawowych zasad ochrony przez czerniakiem. Program adresowany jest do uczniów szkół ponadpodstawowych. W roku szkolnym 2024/2025 działaniami programowymi zostało objętych 2741 uczniów z 8 placówek szkolnych. W roku szkolnym 2025/2026 do realizacji programu zgłosiło się 8 placówek szkolnych.

W ramach realizacji programu:

- informacje o programie wraz z materiałami edukacyjnymi przekazano do placówek szkolnych oraz umieszczono na stronie internetowej i Facebooku PSSE we Wrześni.
- podczas wizytacji oceniono program w 3 szkołach ponadpodstawowych.
- przeprowadzono 9 zajęć edukacyjno-zdrowotnych dla 498 uczniów.

2.1.9. Program profilaktyczny „Podstępne WZW”

Celem programu „Podstępne WZW” jest upowszechnienie wiedzy na temat wirusowego zapalenia wątroby typu A, B i C. Adresatem programu są uczniowie szkół ponadpodstawowych.

W roku szkolnym 2024/2025 działaniami programowymi zostało objętych 2064 uczniów z 8 placówek szkolnych. W roku szkolnym 2025/2026 do realizacji programu zgłosiło się 8 placówek szkolnych.

W ramach realizacji programu:

- informacje o programie wraz z materiałami edukacyjnymi przekazano do placówek szkolnych oraz umieszczono na stronie internetowej i Facebooku PSSE we Wrześni.
- podczas wizytacji oceniono program w 1 szkole ponadpodstawowej.
- przeprowadzono 8 zajęć edukacyjno-zdrowotnych dla 496 uczniów.

2.1.10. Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczania AIDS

Celem Krajowego Programu Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczania jest uświadomienie, że zagrożenie HIV dotyczy każdego człowieka. Program adresowany jest do uczniów klas VII i VIII szkół podstawowych, uczniów szkół ponadpodstawowych oraz społeczności lokalnej. W ramach profilaktyki HIV i AIDS

przeprowadzono:

2.1.10.1. Akcja „Bezpieczne Walentynki”

Celem akcji „Bezpieczne Walentynki” jest podniesienie świadomości na temat chorób przenoszonych drogą płciową (STD). W ramach realizacji programu:

- Informacje o wydarzeniu wraz z materiałami edukacyjnymi przekazano do 5 szkół

ponadpodstawowych oraz umieszczono na stronie internetowej i Facebooku PSSE we Wrześni.

- Przeprowadzono 12 zajęć edukacyjno-zdrowotnych dla 448 osób oraz we współpracy z 4 restauracjami i 7 placówkami oświatowo – wychowawczymi umieszczono w obiektach drzewa balonikowe pełniące rolę słupów ogłoszeniowych, zachęcające do wykonywania testów w Punkcie Diagnostyczno – Konsultacyjnym w Poznaniu, a uczniom / klientom rozdawano ulotki w nawiązaniu do akcji.
- Zorganizowano konkurs na krzyżówkę „Bezpieczne Walentynki” dla uczniów z klas III – V ze szkół ponadpodstawowych. Na etap powiatowy wpłynęło 17 rozwiązanych krzyżówek, z czego 17 zostało prawidłowo rozwiązane. Wylosowano 3 krzyżówki, które zostały nagrodzone.

Zdjęcie 5. Akcja „Bezpieczne Walentynki”

2.1.10.2. Konkurs „Nie daj szansy AIDS”

W roku szkolnym 2025/2026 odbył się konkurs „Nie daj szansy AIDS” dla uczniów szkół ponadpodstawowych. Uczestnicy mieli za zadanie przygotować pracę plastyczną w formie historyjki obrazkowej, rozpoczynającą się od słów: „Idę zrobić test na HIV, bo...”. W ramach realizacji działań:

- Informacje o konkursie przekazano do 8 szkół ponadpodstawowych oraz umieszczono na stronie internetowej i Facebooku PSSE we Wrześni.
- Na etap powiatowy wpłynęły 4 prace konkursowe przygotowane przez uczniów z dwóch szkół ponadpodstawowych powiatu wrzesińskiego. Praca, która zajęła I miejsce (praca uczennicy Liceum Ogólnokształcącego we Wrześni) reprezentowała powiat wrzesiński w wojewódzkim konkursie. Nie zajęto żadnego miejsca na etapie wojewódzkiego konkursu.

Zdjęcie 6. Praca konkursowa, która zajęła I miejsce w etapie powiatowym konkursu „Nie daj szansy AIDS”

2.1.10.3. „Światowy Dzień Zmarłych na AIDS”

18 maja 2025 r. obchodzony był „Światowy Dzień Pamięci o Zmarłych na AIDS”. Celem kampanii jest uczczenie pamięci wszystkich osób, którzy odeszli z powodu epidemii oraz zwrócenie uwagi na potrzebę pomocy osobom żyjącym z HIV i chorym na AIDS. Informacje umieszczono na Facebooku PSSE we Wrześni.

2.1.10.4. „Światowy Dzień AIDS”

1 grudnia 2025 r. obchodzony był „Światowy Dzień AIDS”, którego celem było zwrócenie uwagi na problem zakażeń HIV/AIDS oraz solidaryzowanie się z ludźmi dotkniętymi chorobą. W ramach realizacji działań:

- Informacje o wydarzeniu wraz z materiałami edukacyjnymi przekazano do 74 placówek oraz umieszczono na stronie internetowej i Facebooku PSSE we Wrześni.
- W szkołach ponadpodstawowych przeprowadzono akcje „Czerwona Wstążeczka” oraz 12 zajęć edukacyjno-zdrowotnych dla 548 osób.

Zdjęcie 7. Zajęcia edukacyjno-zdrowotne w ramach akcji „Światowy Dzień AIDS”

2.1.10.5. Tydzień Testowania w kierunku HIV

Wiosenne i jesienne informacje o kampanii przekazano do 74 placówek oraz 5 mediów oraz umieszczono na Facebooku PSSE we Wrześni.

2.1.10.6. Szkolenie „Młodzieżowi Liderzy Zdrowia kontra HIV”

W dniu 27 października 2025 r. w siedzibie PSSE we Wrześni odbyło się szkolenie dla „Młodzieżowych Liderów Zdrowia – Kontra HIV”, w którym uczestniczyło 26 uczniów z 4 szkół ponadpodstawowych powiatu wrzesińskiego. Spotkanie miało charakter wykładowo-warsztatowy. Nowi Liderzy Zdrowia zostali zaangażowani w działania w zakresie HIV i AIDS, promując odpowiedzialność, tolerancję i zdrowy styl życia.

Zdjęcie 8. Szkolenie „Młodzieżowi Liderzy Zdrowia kontra HIV”

2.2. Interwencje nieprogramowe

2.2.1. Profilaktyka palenia tytoniu

Profilaktyka palenia tytoniu ma na celu zwiększenie wiedzy na temat szkodliwości palenia, zapobieganie narażeniu na dym tytoniowy w miejscach użyteczności publicznej oraz zmniejszenie liczby osób rozpoczynających palenie. W ramach profilaktyki palenia tytoniu przeprowadzono:

2.2.1.1. „Światowy Dzień bez Tytoniu”

31 maja 2025 r. obchodzony był „Światowy Dzień bez Tytoniu”, którego celem było zwrócenie uwagi na powszechność palenia, jego negatywne skutki zdrowotne oraz zagrożenia dla środowiska jakie wytwarza cały cykl tytoniowy. W ramach realizacji działań:

- Informacje o wydarzeniu wraz z materiałami edukacyjnymi przekazano do 59 placówek, 13 przychodni i 5 lokalnych mediów oraz umieszczono na stronie internetowej i Facebooku PSSE we Wrześni.
- Przeprowadzono 35 zajęć edukacyjno-zdrowotnych dla 1093 osób.

Zdjęcie 9. Zajęcia edukacyjno-zdrowotne „Światowy Dzień bez Tytoniu”

W dniach 28 - 29 października 2025 r. przedstawiciele szkół podstawowych z powiatu wrzesińskiego wzięli udział w szkoleniu pt. „Młodzieżowi Liderzy Zdrowia kontra Tytoń”. W spotkaniu uczestniczyło 36 osób. Spotkanie miało charakter wykładowo-warsztatowy.

Zdjęcie 12. Szkolenie „Młodzieżowi Liderzy Zdrowia kontra tytoń”

2.2.2. Profilaktyka zdrowego odżywiania

2.2.2.1. Akcja „Bezpieczne Grzybobranie”

Celem akcji „Bezpieczne Grzybobranie” jest zwiększenie świadomości i bezpieczeństwa wśród osób zbierających grzyby poprzez edukację. W ramach realizacji działań:

- Informacje wraz z materiałami edukacyjnymi umieszczono na stronie internetowej i Facebooku PSSE we Wrześni.
- Przeprowadzono 26 zajęć edukacyjno-zdrowotnych dla 848 osób.

Zdjęcie 13. Zajęcia edukacyjno-zdrowotne „Bezpieczne Grzybobranie”

2.2.2.2. Kampania EFSA „Wybieraj Bezpieczną Żywność”

Celem kampanii EFSA „Wybieraj Bezpieczną Żywność” jest uświadomienie konsumentom jak istotną rolę w zapewnieniu bezpieczeństwa żywności odgrywa nauka. W ramach realizacji

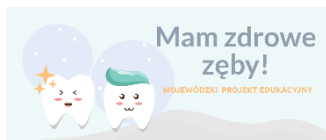
działań:

- Informacje wraz z materiałami edukacyjnymi przekazano do 60 placówek oraz umieszczono na stronie internetowej i Facebooku PSSE we Wrześni.
- Przeprowadzono 25 zajęć edukacyjno-zdrowotnych dla 880 osób.

2.2.2.3. Kampania EFSA „Dbaj o zdrowie roślin – chroń życie”

Celem kampanii EFSA „Dbaj o zdrowie roślin, chroń życie” jest zwiększenie świadomości na temat zdrowia roślin oraz zwrócenie uwagi na zagrożenia związane z wywożeniem roślin do Polski. Informacje wraz z materiałami edukacyjnymi przekazano do 66 placówek oraz umieszczono na stronie internetowej i Facebooku PSSE we Wrześni.

2.2.3. Wojewódzki projekt edukacyjny „Mam zdrowe zęby!”

Celem wojewódzkiego projektu edukacyjnego „Mam zdrowe zęby!” jest budowanie właściwych nawyków i popularyzacja zasad poprawnej higieny jamy ustnej. Adresatem programu są uczniowie

klas I–III szkół podstawowych. W ramach realizacji działań:

- Informacje wraz z materiałami edukacyjnymi przekazano do 29 szkół podstawowych oraz umieszczono na stronie internetowej i Facebooku PSSE we Wrześni.
- W roku szkolnym 2025/2026 zorganizowano Konkurs „Moja wizyta w gabinecie stomatologicznym”, którego adresatem byli uczniowie klas I–III szkół podstawowych z powiatu wrzesińskiego. Uczniowie przygotowali prace plastyczne przedstawiające wizytę w gabinecie stomatologicznym, z uwzględnieniem charakterystycznego wyposażenia oraz obecności stomatologa i pacjenta. W etapie szkolnym wzięło udział 89 uczniów z całego powiatu wrzesińskiego. Na etap powiatowy trafiło 35 prac z 16 szkół podstawowych. Prace laureatów I miejsc (prace uczennic z Samorządowej Szkoły Podstawowej w Lisewie, Samorządowej Szkoły Podstawowej nr 2 we Wrześni oraz Szkoły Podstawowej w Pyzdrach) reprezentowały powiat wrzesiński na etapie wojewódzkim. Nie zajęto żadnego miejsca na etapie wojewódzkiego konkursu.

Zdjęcie 14. Prace konkursowe, które zajęły I miejsce w etapie powiatowym konkursu „Moja wizyta w gabinecie stomatologicznym”

- Przeprowadzono 29 zajęć edukacyjno-zdrowotne dla 1034 osób.

Zdjęcie 15. Zajęcia edukacyjno-zdrowotne „Mam zdrowe zęby”

2.2.4. „Światowy Dzień Zdrowia”

7 kwietnia 2025 r. obchodzony był „Światowy Dzień Zdrowia” pod hasłem „Zdrowe początki, pełna nadziei przyszłość”. Celem wydarzenia jest zwrócenie uwagi na priorytetowe traktowanie kobiet w okresie okołoporodowym i tuż po nim, tak aby zapewnić wsparcie fizyczne, emocjonalne oraz właściwą opiekę. W ramach realizacji działań:

- Informacje o kampanii wraz z materiałami edukacyjnymi przekazano do 70 placówek i 5 mediów oraz umieszczono na stronie internetowej i Facebooku PSSE we Wrześni.
- Przeprowadzono 37 zajęć dla 1431 osób oraz w szkołach ponadpodstawowych zorganizowano punkty informacyjno-edukacyjne, na których przygotowano gazetki korytarzowe i tzw. drzewka balonikowe z przypiętymi ulotkami zawierającymi wskazówki dla przyszłych rodziców - z myślą o uczniach w tej roli w przyszłości.

Zdjęcie 16. Akcja profilaktyczna „Światowy Dzień Zdrowia”

- Zorganizowano 6 konkursów: „Super Bohater Zdrowia” dla dzieci przedszkolnych, „Moja droga do zdrowia” dla uczniów klas I - III, „Sekrety zdrowego żywienia” dla uczniów klas IV - VI, „Zdrowotna przygoda” dla uczniów klas VII - VIII, „Twoje kompendium zdrowia” dla uczniów ze szkoły ponadpodstawowej, „Zdrowe Ciało, Zdrowy Umysł” dla osób dorosłych. W konkursach wzięło udział 75 osób.

Zdjęcie 17. Zajęcia edukacyjno-zdrowotne „Światowy Dzień Zdrowia”

2.2.5. Bezpieczeństwo dzieci podczas wypoczynku letniego i zimowego

Celem akcji „Bezpieczeństwo dzieci podczas wypoczynku letniego i zimowego” jest stworzenie bezpiecznych warunków wypoczynku dla dzieci oraz promowanie zdrowego stylu życia.

W ramach realizacji działań:

- Informacje z materiałami edukacyjnymi oraz z zaprojektowanymi kolorowankami przez PSSE we Wrześni przekazano do 59 placówek oświatowych, 5 lokalnych mediów oraz umieszczono na stronie internetowej i Facebooku PSSE we Wrześni.
- Przeprowadzono 11 pogadarek dla 444 osób podczas akcji „Bezpieczne Ferie Zimowe” oraz 49 pogadarek dla 1888 osób podczas akcji „Bezpieczne Wakacje”.

Zdjęcie 18. Zajęcia edukacyjno-zdrowotne z okazji akcji „Bezpieczne Ferie Zimowe” oraz „Bezpieczne Wakacje”

2.2.6. Promocja szczepień ochronnych

2.2.6.1. Europejski Tydzień Szczepień

Celem „Europejskiego Tygodnia Szczepień” jest zwiększenie zasięgu szczepień ochronnych poprzez podnoszenie świadomości na temat ich znaczenia. W ramach realizacji działań:

- Informacje wraz z materiałami edukacyjnymi przesłano do 59 placówek, 13 przychodni, 5 mediów oraz umieszczono na stronie internetowej i Facebooku PSSE we Wrześni.
- Przeprowadzono 40 zajęć edukacyjno-zdrowotnych dla 1224 osób.

Zdjęcie 19. Zajęcia edukacyjno-zdrowotne z okazji obchodów „Europejskiego Tygodnia Szczepień”

2.2.6.2. Program dobrowolnych szczepień przeciw HPV w szkołach

W ramach realizacji działań:

- Informacje wraz z materiałami edukacyjnymi przesłano do 29 placówek oraz umieszczono na stronie internetowej i Facebooku PSSE we Wrześni.
- Przeprowadzono 61 zajęć edukacyjno-zdrowotnych dla 2549 osób.

Zdjęcie 20. Zajęcia edukacyjno-zdrowotne z okazji wdrożenia „Programu darmowych szczepień przeciw HPV w szkołach”

2.2.6.3. Akcja „Szczepienia dla kobiet w ciąży”

Celem akcji „Szczepienia dla kobiet w ciąży” jest ochrona zdrowia i życia niemowląt poprzez szczepienie kobiet w ciąży oraz tworzenie kokonu ochronnego ograniczającego ryzyko zakażeń w pierwszych miesiącach życia dziecka. W ramach realizacji działań:

- Informacje umieszczono na stronie internetowej i Facebooku PSSE we Wrześni.
- Przeprowadzono 18 zajęć edukacyjno-zdrowotnych dla 710 osób.

2.2.6.4. Kampania „Jesień bez infekcji”

Celem kampanii „Jesień bez infekcji” jest promocja profilaktyki zdrowotnej, szczepień ochronnych oraz wzmocnienie układu odpornościowego. W ramach realizacji działań:

- Informacje wraz z materiałami edukacyjnymi przesłano do 73 placówek oraz umieszczono na stronie internetowej i Facebooku PSSE we Wrześni.
- Przeprowadzono 12 zajęć edukacyjno-zdrowotnych dla 374 osób.

2.2.6.5. Kampania „Zwykły kaszel czy objaw gruźlicy? Sprawdź!”

Celem kampanii „Zwykły kaszel czy objaw gruźlicy? Sprawdź!” jest zwiększenie świadomości o gruźlicy oraz zachęcenie do szczepień.

W ramach realizacji działań:

- Informacje wraz z materiałami edukacyjnymi przesłano do 73 placówek oraz umieszczono na stronie internetowej i Facebooku PSSE we Wrześni.
- Przeprowadzono 12 zajęć edukacyjno-zdrowotnych dla 374 osób.

2.2.7. Kampania „Europejski Tydzień Wiedzy o Antybiotykach”

Celem „Europejskiego Tygodnia Wiedzy o Antybiotyku” jest promowanie wiedzy na temat odpowiedzialnego stosowania antybiotyków. W ramach realizacji działań:

- Informacje wraz z materiałami edukacyjnymi przesłano do 13 przychodni oraz umieszczono na stronie internetowej i Facebooku PSSE we Wrześni.
- Przeprowadzono 6 zajęć edukacyjno-zdrowotnych dla 316 osób.
- Zorganizowano 23 wystawy dla 3416 osób.

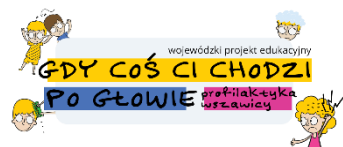

Zdjęcie 21. Wystawa plakatów z okazji „Światowego Tygodnia Wiedzy o Antybiotykach”

2.2.8. Profilaktyka grypy

Celem profilaktyki grypy jest zmniejszenie liczby zachorowań, powikłań oraz zgonów związanych z gripą, a także ograniczenie rozprzestrzeniania się wirusa w społeczności. Informacje wraz z materiałami edukacyjnymi umieszczono na stronie internetowej i Facebooku PSSE we Wrześni.

2.2.9. Wojewódzki projekt edukacyjny „Gdy coś ci chodzi po głowie”

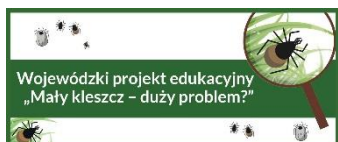
Celem wojewódzkiego projektu edukacyjnego „Gdy coś ci chodzi po głowie” jest zapobieganie zakażeniu wszawicą. W ramach realizacji działań:

- Informacje wraz z materiałami edukacyjnymi przekazano do 60 placówek oświatowych oraz umieszczono na stronie internetowej i Facebooku PSSE we Wrześni.
- Przeprowadzono 12 zajęć edukacyjno-zdrowotnych dla 394 osób.

Zdjęcie 22. Zajęcia edukacyjno-zdrowotne „Gdy coś Ci chodzi po głowie”

2.2.10. Wojewódzki projekt edukacyjny „Mały kleszcz – duży problem”

Celem wojewódzkiego projektu edukacyjnego „Mały kleszcz – duży problem?” jest podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat kleszczy, związanych z nimi zagrożeń oraz profilaktyki chorób odkleszczowych. W ramach realizacji działań:

– Informacje wraz z materiałami edukacyjnymi przekazano do 60 placówek oświatowych, 13 placówek ochrony zdrowia i klubu seniora oraz umieszczono na stronie internetowej i Facebooku PSSE we Wrześni.

– Przeprowadzono 47 zajęć edukacyjno-zdrowotnych dla 1728 osób.

Zdjęcie 23. Zajęcia edukacyjno-zdrowotne „Mały Kleszcz – Duży Problem”

2.2.11. Wojewódzki projekt edukacyjny „Talerz zdrowego żywienia”

Celem projektu „Talerz zdrowego żywienia” jest kształtowanie właściwych nawyków żywieniowych. Adresatami są dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym. W ramach realizacji działań:

– Informacje wraz z materiałami edukacyjnymi przekazano do 56 placówek oraz umieszczono na stronie internetowej i Facebooku PSSE we Wrześni.

– W roku szkolnym 2025/2026 zorganizowano Konkurs „Super Śniadanie”, którego adresatem były dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym. W etapie przedszkolnym/szkolnym udział wzięło aż 180 osób z 29 placówek edukacyjnych. Do etapu powiatowego zakwalifikowały się 84 prace konkursowe z 52 placówek. Prace konkursowe, które zajęły I miejsca (prace uczennic z Niepublicznego Przedszkola „English House Junior” we Wrześni i z Samorządowej Szkoły Podstawowej w Otocznej) reprezentowały powiat wrzesiński na etapie wojewódzkim. Nie zajęto żadnego miejsca na etapie wojewódzkiego

konkursu.

- Przeprowadzono 47 zajęć edukacyjno-zdrowotnych dla 1483 osób.

Zdjęcie 24. Zajęcia edukacyjno-zdrowotne „Talerz Zdrowego Żywienia”

2.2.12. Wojewódzki projekt edukacyjny „Co kryją Twoje piersi?”

Celem wojewódzkiego projektu „Co kryją Twoje piersi?” jest szybsze wykrywanie nowotworów piersi oraz motywowanie kobiet do regularnego poddawania się badaniom profilaktycznym.

W ramach realizacji działań:

- Informacje wraz z materiałami edukacyjnymi przekazano do 60 placówek oświatowych oraz umieszczono na stronie internetowej i Facebooku PSSE we Wrześni.
- We współpracy ze Stowarzyszeniem Wrzesińskich Amazoнок przeprowadzono 20 zajęć dla 718 osób, zorganizowano punkty informacyjno-edukacyjne oraz akcje „Różowa Wstążeczka”.

Zdjęcie 25. Zajęcia edukacyjno-zdrowotne „Co kryją Twoje piersi?”

2.2.13. Kampania „Odważni Wygrywają”

Celem kampanii „Odważni Wygrywają” jest zwiększenie świadomości na temat raka jądra oraz zachęcanie mężczyzn do regularnych samobadania jąder i konsultacji z lekarzem. W ramach realizacji działań:

- Informacje wraz z materiałami edukacyjnymi przekazano do 80 placówek oświatowych oraz umieszczono na stronie internetowej i Facebooku PSSE we Wrześni.
- We współpracy ze Stowarzyszeniem Wrzesińskich Amazoнок przeprowadzono 20 zajęć dla

718 osób, zorganizowano punkty informacyjno-edukacyjne oraz akcje „Niebieska Wstążeczka”.

Zdjęcie 26. Zajęcia edukacyjno-zdrowotne „Odważni Wygrywają”

2.2.14. Sami dbamy o swoje zdrowie

„Sami dbamy o swoje zdrowie!” to graficzny materiał edukacyjny w zakresie higieny dla dzieci opracowany przez Wojewódzką Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Poznaniu. W ramach

realizacji działań:

- Informacje wraz z materiałami edukacyjnymi umieszczono na stronie internetowej i Facebooku PSSE we Wrześni.
- Przeprowadzono 10 zajęć edukacyjno-zdrowotne dla 189 osób.

Zdjęcie 27. Zajęcia edukacyjno-zdrowotne „Sami dbamy o swoje zdrowie”

2.2.15. Światowego Dnia Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia w Pracy

Celem „Światowego Dnia Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia w Pracy” jest przeciwdziałanie wypadkom i ochrona pracowników przed chorobami zawodowymi poprzez rozpoznawanie istniejących i nowych zagrożeń. W ramach realizacji działań:

- Informacje umieszczono na stronie internetowej i Facebooku PSSE we Wrześni.
- Przeprowadzono 1 zajęcia pt. „Zagrożeń wynikających z kontaktu z substancjami rakotwórczymi, mutagennymi oraz reprotoksycznymi” dla pracowników firmy Tarkett Polska

SA w Orzechowie.

Zdjęcie 28. Zajęcia edukacyjno-zdrowotne z okazji obchodów „Światowego Dnia Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia w Pracy”

2.2.16. Ocena dostosowania wagi plecaków szkolnych do wagi ciała uczniów

W ramach realizacji działań:

- Informacje umieszczono na stronie internetowej i Facebooku PSSE we Wrześni.
- Przeprowadzono 27 zajęć edukacyjno-zdrowotne dla 836 uczniów.

2.2.17. Ocena dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii

W ramach realizacji działań:

- Informacje umieszczono na stronie internetowej i Facebooku PSSE we Wrześni.
- Przeprowadzono 17 zajęć edukacyjno-zdrowotnych dla 277 osób.

2.2.18. Edukacja zdrowotna

W ramach realizacji działań:

- Informacje umieszczono na stronie internetowej i Facebooku PSSE we Wrześni.
- Przeprowadzono 13 zajęć edukacyjno-zdrowotnych dla 390 osób.

Zdjęcie 29. Zajęcia edukacyjno-zdrowotne w ramach wprowadzenia przedmiotu „Edukacja zdrowotna”

2.3. Szkoły promujące zdrowie

Według danych z Kuratorium Oświaty w Poznaniu na terenie powiatu wrzesińskiego Szkoła Podstawowa w Bieganowie posiada tytuł „Szkoły Promującej Zdrowie”. Samorządowa Szkoła Podstawowa nr 1 im. 68 Wrzesińskiego Pułku Piechoty we Wrześni jest w trakcie przyjęcia do Sieci Szkół Promujących Zdrowie.

2.4. Pikniki

2.4.1. „Bezpieczne ferie zimowe”

W dniu 17 stycznia 2025 r. w Samorządowej Szkole Podstawowej w Nowym Folwarku odbyło się wydarzenie „Bezpieczne Ferie Zimowe”. Celem akcji było przygotowanie uczniów klas 0 – III do zbliżających się ferii zimowych. W wydarzeniu wzięli udział przedstawiciele Komendy Powiatowej Policji we Wrześni, Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej we Wrześni oraz Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej, którzy przekazali uczniom najważniejsze zasady bezpieczeństwa podczas zimowych aktywności sportowych.

2.4.2. Piknik „Światowy Dzień Świadomości o Autyzmie”

W dniu 1 kwietnia 2025 r. na wrzesińskim rynku obchodzono „Światowy Dzień Świadomości o Autyzmie”. Wszyscy uczestnicy byli ubrani na kolorowo i mieli niebieskie baloniki jako symbol wsparcia. W spotkaniu uczestniczyli: burmistrz Miasta i Gminy Wrześni, pracownik PSSE we Wrześni oraz dzieci przedszkolne z wrzesińskich przedszkoli.

2.4.3. Piknik rodzinny „Przy szkolnej”

W dniu 17 maja 2025 r. uczestniczyliśmy w Pikniku „Przy Szkolnej”, zorganizowanym przez Samorządową Szkołę Podstawową nr 1 we Wrześni. Podczas wydarzenia promowano zdrowy styl życia, oferując wiele angażujących aktywności.

Zdjęcie 30. Piknik rodzinny „Przy szkolnej”

2.4.4. „Badamy nie tylko mamy”

W dniu 23 maja 2025 r. we Wrzesińskim Ośrodku Kultury zorganizowano ogólnopolską kampanię społeczno-edukacyjną „Badamy nie tylko mamy”, której celem było zwiększenie świadomości na temat profilaktyki nowotworowej i zachęcanie do regularnych badań.

Równoległe odbył się wzruszający koncert „Dla Ciebie Mamo”. Każdy uczestnik koncertu

otrzymał różowy kotylion – jako wyraz solidarności z osobami chorymi onkologicznie.

Zdjęcie 31. Piknik „Badamy nie tylko mamy”

2.4.5. Piknik rodzinny „Niedziela z powiatem”

W dniu 8 czerwca 2025 r. wzięliśmy udział w wydarzeniu plenerowym „Niedziela z Powiatem”, zorganizowanym przez Starostwo Powiatowe we Wrześni, przy współpracy jednostek organizacyjnych powiatu, instytucji publicznych oraz służb działających na rzecz zdrowia i bezpieczeństwa mieszkańców. W ramach wydarzenia przygotowano stoisko edukacyjno-profilaktyczne, na którym realizowano działania z zakresu promocji zdrowia oraz profilaktyki chorób zakaźnych. Szczególną uwagę poświęcono bezpieczeństwu zdrowotnemu w sezonie letnim.

Zdjęcie 32. Piknik „Niedziela z powiatem”

2.4.6. Akcja „Bezpieczne Wakacje”

W dniu 25 czerwca 2025 r. na terenie miasta Września odbyła się akcja „Bezpieczne Wakacje” dla uczniów klas 0–III z Samorządowej Szkoły Podstawowej w Nowym Folwarku. Wydarzenie miało na celu promowanie bezpiecznych podczas wakacji. W wydarzeniu wzięli udział przedstawiciele Komendy Powiatowej Policji we Wrześni, Straży Miejskiej we Wrześni oraz Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej we Wrześni.

2.4.7. „Jesienny Piknik Rodzinny - Szczęśliwi, bo różnorodni”

W dniu 2 października 2025 r. w Niepublicznym Przedszkolu „Miś Uszatek” we Wrześni odbył się „Jesienny Piknik Rodzinny – Szczęśliwi, bo różnorodni”. W ramach wydarzenia

przygotowano stoisko edukacyjno-profilaktyczne, na którym realizowano działania z zakresu promocji zdrowia oraz profilaktyki chorób zakaźnych i nowotworowych.

2.4.8. „Badamy się”

W dniu 26 listopada 2025 roku w Galerii „Karuzela” we Wrześni odbyła się akcja profilaktyczna pt. „Badamy się”, poświęcona profilaktyce chorób nowotworowych.

Wydarzenie zorganizowano we współpracy ze Stowarzyszeniem Wrzesińskich Amazonek oraz Starostwem Powiatowym we Wrześni. Odwiedzający mogli nauczyć się prawidłowo wykonywać samobadanie piersi i jąder oraz otrzymywali materiały edukacyjno-zdrowotne.

Zdjęcie 33. Piknik „Badamy się”

2.5. Inne działania

2.5.1. Drzwi otwarte PSSE we Wrześni

Celem dni otwartych w PSSE we Wrześni było przybliżenie społeczeństwu działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej, zwiększenie świadomości zdrowotnej oraz promowanie zasad profilaktyki i bezpieczeństwa sanitarnego.

Przeprowadzono cztery edycje drzwi otwartych (z okazji „Światowego Dnia Zdrowia”, „Europejskiego Tygodnia Szczepień”, „Światowego Dnia bez Tytoniu” oraz „Jesienne Drzwi Otwarte”), czyli 52 zajęcia edukacyjno-zdrowotnych dla 1541 osób.

2.5.2. Budowanie sadu

W dniu 10 kwietnia 2025 r. pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej we Wrześni uczestniczyli w zakładaniu sadu przy ul. Dolnośląskiej we Wrześni, będący nową zieloną przestrzenią sprzyjającą integracji międzypokoleniowej, aktywności na świeżym powietrzu oraz promocji zdrowia. Efektem działań było posadzenie około 140 drzew i krzewów owocowych. Działania związane z sadzeniem drzew zostały poprzedzone w dniu 17 marca 2025 r. w Niepublicznym Przedszkole „Miś Uszatek” we Wrześni zajęciami edukacyjno-zdrowotnymi poświęconymi czystemu powietrzu, zdrowemu odżywianiu i trosce o środowisko.

Zdjęcie 34. Budowanie sadu

2.5.3. Gra terenowa

W dniu 19 września 2025 r. PSSE we Wrześni uczestniczyła w grze terenowej „Śladami Dzieci Wrzesińskich”, która upamiętała 125-lecie Strajku Dzieci Wrzesińskich.

Organizatorami było Przedszkole Niepubliczne „Chatka Misia Uszatka” we Wrześni oraz Samorządowa Szkoła Podstawowa nr 6 we Wrześni. W grze terenowej wzięło udział 13 grup dzieci z klas 0 oraz I–III. Przygotowane stoisko PSSE przeniosło młodych uczestników do roku 1901, gdzie mogli zapoznać się z warunkami życia, higieny i ochrony zdrowia na przełomie XIX i XX wieku oraz porównać je z realiami współczesnymi. Działanie łączyło elementy edukacji historycznej z promocją zdrowia i miało charakter integrujący społeczność lokalną.

Zdjęcie 35. Gra terenowa

2.5.4. Jubileusz 25-lecia Stowarzyszenia Wrzeński Klub Amazonki

W dniu 16 października 2025 r. w sali Wrzeńskiego Ośrodka Kultury odbyła się uroczystość – jubileusz 25-lecia Stowarzyszenia Wrzeński Klub Amazonki. Uroczystość rozpoczęły wykłady o profilaktyce i zdrowiu kobiet, które poprowadziły prof. Magdalena Pisarska-Krawczyk, Ordynator Oddziału Ginekologiczno-Położniczego we Wrześni oraz Agnieszka Dybała-Kamińska, Dyrektor PSSE w Koninie. Historię klubu i jego początki przybliżyła prezeska stowarzyszenia Grażyna Andrzejczak. Artystyczną część uświetniły występy chóru dziecięco-młodzieżowego pod kierunkiem Izabeli Zalewskiej, solowy koncert artystki oraz pokaz taneczny zespołu Alchemia Dance Studio. W holu WOK przygotowano stoisko edukacyjne, gdzie można

było nauczyć się samobadania piersi i uzyskać porady Amazonek. Partnerami wydarzenia byli m.in. Starostwo Powiatowe we Wrześni, Urząd Miasta i Gminy Września oraz PSSE we Wrześni.

Zdjęcie 36. Jubileusz 25-lecie Stowarzyszenia Wrześniński Klub Amazonki

2.5.5. Turniej profilaktyczny

W dniu 13 listopada 2025 r. Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna we Wrześni uczestniczyła w Gminnym Międzyszkolnym Turnieju Profilaktycznym „Żyj Bezpiecznie!”, który odbył się w Samorządowej Szkole Podstawowej nr 6 we Wrześni.

Wydarzenie zostało zorganizowane we współpracy Urzędu Miasta i Gminy Września, placówek oświatowych oraz instytucji działających na rzecz zdrowia i bezpieczeństwa dzieci. Celem turnieju była promocja zdrowia, zdrowego stylu życia oraz bezpieczeństwa wśród uczniów klas V ze szkół podstawowych z gminy Września.

Zdjęcie 37. Turniej profilaktyczny

2.5.6. Konferencja Profilaktyczna „STOP UZALEŻNIENIOM”

W dniu 21 listopada 2025 r. Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna we Wrześni brała udział w konferencji profilaktycznej „STOP UZALEŻNIENIOM” w Zespole Szkół Politechnicznych we Wrześni, skierowanej do rodziców uczniów szkół ponadpodstawowych, organizowanej przez Powiat Wrześniński. W programie udział wzięli m.in: dr n. med. Eryk Matuszkiewicz, Michał Koterski. Uczestnicy mogli również skorzystać z alko- i narkogogli, aby na własnej skórze przekonać się, jak środki odurzające wpływają na percepcję i koordynację ruchową. Spotkanie miało na celu rozmowę o zdrowiu i bezpieczeństwie młodych ludzi – o wyzwaniach, przed którymi stoją nastolatki oraz o naszej wspólnej roli w ich wspieraniu.

Zdjęcie 38. Konferencja profilaktyczna „STOP UZALEŻNIENIOM”

2.5.7. Wykład „Sytuacja epidemiologiczna w powiecie wrzesińskim”

W dniu 3 grudnia 2025 r. w sali konferencyjnej Starostwa Powiatowego we Wrześni odbyło się posiedzenie Komisji Bezpieczeństwa i Porządku, podczas którego Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Wrześni przedstawił aktualną sytuację epidemiologiczną w powiecie wrzesińskim.

Zdjęcie 39. Wykład „Sytuacja epidemiologiczna w powiecie wrzesińskim”

2.5.8. Szkolenie „Realizacja programów edukacyjno-zdrowotnych w roku szkolnym 2024/2025 oraz 2025/2026”

W dniach 12 – 13 marca 2025 r. oraz 6 – 7 października 2025 r. w Sali Konferencyjnej siedziby PSSE we Wrześni odbyły się 4 szkolenia „Programy edukacyjno-zdrowotne w roku szkolnym 2024/2025” oraz „Programy edukacyjno-zdrowotne w roku szkolnym 2025/2026” dla 64 nauczycieli wychowania przedszkolnego.

Podsumowanie

- Podejmowane działania adresowane były głównie do dzieci i młodzieży w placówkach oświatowo – wychowawczych oraz do społeczności lokalnej.
- Nadzór działu Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia obejmuje 60 placówek oświatowo-wychowawczych.
- W ramach nadzoru nad placówkami na rok 2025 zaplanowano 30 wizytacji i zrealizowano w 100 %. Podczas wizytacji oceniono programy edukacyjno-zdrowotne: „Mamo, tato – co wy na to?”, „Skąd się biorą produkty ekologiczne?”, „Czyste Powietrze wokół nas”, „Bieg po zdrowie”, „Trzymaj Formę!”, „Wybierz Życie-Pierwszy Krok”, „Znamie! Znam je?”, „Podstępne WZW” i „ARS, czyli jak dbać o miłość?”.
- Realizowano łącznie 9 programów edukacyjno-zdrowotnych: 1 program krajowy („Trzymaj

Formę!") oraz 8 programów wojewódzkich („Mamo, tato – co Wy na to?”, „Czyste Powietrze wokół nas”, „Skąd się biorą produkty ekologiczne?”, „Bieg po zdrowie”, „ARS, czyli jak dbać o miłość?”, „Znamie! Znam je?”, „Podstępne WZW”, „Wybierz Życie – Pierwszy Krok”).

- Realizowano interwencje nieprogramowe m.in. „Bezpieczne Walentynki”, „Światowy Dzień Zdrowia”, „Europejski Tydzień Szczepień”, „Światowy Dzień bez Tytoniu”, „Światowy Dzień Rzucenia Palenia”, „Światowy Tydzień Wiedzy o Antybiotykach”, „Światowy Dzień AIDS”.
- Realizowano projekty wojewódzkie: Wojewódzki projekt „Talerz zdrowego żywienia”, Wojewódzki projekt „Mały kleszcz – duży problem”, „Wojewódzki projekt „Mam zdrowe zęby!”, Wojewódzki projekt „Co kryją twoje piersi?”, Wojewódzki projekt „Gdy coś Ci chodzi po głowie”,
- Realizowano kampanie: „Wybieraj bezpieczną żywność” i „Dbaj o zdrowie roślin – chroń życie”, „Jesień bez infekcji”, „Zwykły kaszel czy objaw gruźlicy? Sprawdź!”.
- Realizowano konkursy: „Super Śniadanie”, „Moja wizyta w gabinecie stomatologicznym”, „Palić, nie palić – oto jest pytanie?”, konkurs wiedzy „Trzymaj Formę!”, „Nie daj szansy AIDS”, „Krzyżówka Bezpieczne Walentynki”, „Super Bohater Zdrowia”, „Moja droga do zdrowia”, „Sekrety zdrowego żywienia”, „Zdrowotna przygoda”, „Twoje kompendium zdrowia”, „Zdrowe Ciało, Zdrowy Umysł”.
- Realizowano działania edukacyjne w zakresie profilaktyki uzależnień, profilaktyki chorób przenoszonych drogą płciową, bezpiecznych ferii zimowych i wakacji, profilaktyki higieny, profilaktyki chorób odkleszczowych, zdrowej żywności i aktywności fizycznej, profilaktyki chorób nowotworowych.
- Realizowano działania edukacyjne we współpracy ze Starostwem Powiatowym we Wrześni, Urzędem Miasta i Gminy Września, Urzędem Gminy Kołaczkowo, Urzędem Gminy i Miasta Pызdry, Urząd Miasta i Gminy Nekla, Urząd Miasta i Gminy Miłosław, Stowarzyszeniem Wrzesińskich Amazonek, Komendą Powiatową Policji we Wrześni, Powiatową Strażą Pożarną we Wrześni, Strażą Miejską we Wrześni, Akademią Przyszłej Mamy, Kołami Gospodyń Wiejskich, sołectwami, pielęgniarkami szkolnymi, placówkami oświatowo – wychowawczymi.

VII. OCENA STANU SANITARNEGO W ZAKRESIE ZAPOBIEGAWCZEGO NADZORU SANITARNEGO

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Wrześni w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego realizuje ustawowe obowiązki i zadania w zakresie zdrowia publicznego poprzez sprawowanie nadzoru sanitarnego nad kolejnymi etapami procesów inwestycyjnych.

Działalność polega na kontroli przestrzegania obowiązujących norm i przepisów pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych na etapie planowania przestrzennego, projektowania inwestycji ich realizacji oraz przekazywania do użytkowania.

Zasięg działania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego obejmuje inwestycje planowane i realizowane na terenie powiatu wrzeńskiego obejmującego **5 gmin**.

Stanowisko Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego we Wrześni w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego zajmowane jest wyłącznie na wniosek zainteresowanych podmiotów lub w związku z wystąpieniami organów prowadzących postępowanie główne i dotyczą planowanych inwestycji lub zagospodarowania terenu.

Działania i kompetencje zapobiegawczego nadzoru sanitarnego wynikają z ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 416) i polegają na:

- opiniowaniu i uzgadnianiu projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, planów ogólnych, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz uzgadnianiu zakresu i stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko sporządzanych dla potrzeb planów zagospodarowania przestrzennego;
- opiniowaniu dokumentacji projektowych dotyczących budowy, rozbudowy, nadbudowy, przebudowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych lub ich części;
- wydawaniu opinii sanitarnych na etapie oceny oddziaływania planowanych przedsięwzięć na środowisko, w tym wydawanie opinii w sprawie konieczności przeprowadzenia postępowania w sprawie ocen oddziaływania na środowisko przedsięwzięć wraz z określaniem zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięć na środowisko oraz wydawanie opinii przed decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach;
- uczestniczeniu w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych poprzez stwierdzenie zgodności ich wykonania z projektem budowlanym;
- uzgadnianiu warunków zabudowy i zagospodarowania terenu pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych;
- wydawaniu innych decyzji, postanowień i opinii.

Działalność opiniodawcza i nadzorowa w roku 2025 skoncentrowana była na udziale w prowadzonych przez organy administracji samorządowej postępowaniach dotyczących uzgodnień planów zagospodarowania przestrzennego, uzgodnień warunków zabudowy oraz oceny oddziaływania inwestycji na środowisko.

Równoważnym elementem nadzoru było współuczestniczenie w przekazywaniu obiektów budowlanych lub ich części do użytkowania oraz opiniowanie projektów budowlanych i technologicznych pod względem spełnienia warunków higieniczno-sanitarnych.

W 2025 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Wrześni w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego zajął stanowisko w **273** sprawach i wydał:

- **14** opinii sanitarnych dotyczących **projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego** gmin z powiatu wrzesińskiego,
- **3** uzgodnienia dotyczące **odstąpienia od przeprowadzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko**,
- **10** opinii sanitarnych dotyczących uzgodnienia **zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko**,
- **8** opinii sanitarnych w sprawie uzgodnienia **warunków realizacji przedsięwzięcia mogącego zawsze znacząco oddziaływać na środowisko przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach**,
- **40** opinii sanitarnych dotyczących wyrażenia opinii co do **potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko** dla planowanych przedsięwzięć, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby - do określenia zakresu raportu oddziaływania tych przedsięwzięć na środowisko.

Potrzebę przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i wykonania raportu o oddziaływaniu na środowisko wymagają te przedsięwzięcia, których podstawowe dane charakteryzujące inwestycję, skala inwestycji oraz rodzaj planowanej technologii wskazywałyby na duże prawdopodobieństwo wystąpienia uciążliwego lub szkodliwego oddziaływania na środowisko, zdrowie, warunki i życie ludzi. Wydawane opinie w sprawie określenia potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko dotyczyły m.in.: budowy instalacji fotowoltaicznych, obiektów przemysłowych, obiektów inwentarskich, dróg, stacji paliw, kompleksów budowy budynków mieszkalnych jednorodzinnych itp.

- **9** opinii sanitarnych **uzgadniających projekty budowlane i technologiczne**.
Opiniując dokumentację projektową szczególną uwagę zwracano na prawidłowy układ funkcjonalny pomieszczeń, właściwą technologię, właściwe wyposażenie, prawidłowo zaprojektowaną wentylację, warunki socjalno-sanitarne oraz zgodność zaprojektowania zobowiązującymi przepisami i normami.
- **177** postanowień w ramach uzgodnień **warunków zabudowy**.
Uzgodnione warunki zabudowy dotyczyły głównie nowo projektowanych obiektów przemysłowych, usługowych i handlowych oraz obiektów liniowych.
Wszystkie wnioski zostały rozpatrzone pozytywnie. W stosunku do **1225** wniosków o uzgodnienie warunków zabudowy PPIS nie zajął stanowiska zgodnie z art. 53 ust. 5 ustawy

z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2024 r. poz. 1130 z późn. zm.) Zgłoszenia w sprawie których PPIS nie zajął stanowiska dotyczyły głównie budownictwa mieszkaniowego jednorodzinnego oraz zagrodowego.

- 20 kontroli w ramach, których sprawdzano **zgodność wykonania obiektów z projektem budowlanym**.

Czynnościom odbiorowym w 2025 r. podlegały obiekty m.in.:

- budynki produkcyjno-magazynowe
- hale magazynowe
- budynki usługowo-handlowe
- rozbudowa szkoły
- budynek przedszkola
- przychodnia weterynaryjna
- kontener szatniowo-sanitarny
- budynek rekreacyjny SPA
- magazyn zasobów ochrony ludności
- budynek usługowy z przeznaczeniem na sale dydaktyczno-ruchowe dla dzieci i młodzieży.

W trakcie czynności odbiorowych sprawdzano obiekty pod kątem właściwych warunków sanitarno-higienicznych, które są niezbędne do prowadzenia działalności w danym zakresie. Wśród nich istotną rolę spełnia odpowiednie wyposażenie i wykończenie pomieszczeń, zapewnienie właściwej wentylacji

pomieszczeń, właściwego oświetlenia, utrzymania poziomów hałasu zgodnych z obowiązującymi przepisami, prawidłowej gospodarki wodno-ściekowej i odpadowej.

Podczas uczestnictwa w dopuszczeniu do użytkowania obiektów dokonywano sprawdzenia zgodności zrealizowanych inwestycji z uzgodnioną pod względem higieniczno-sanitarnym dokumentacją projektową oraz z wymogami sanitarnymi określonymi przez obowiązujące przepisy.

Oprócz wyżej wymienionych czynności kontrolnych przeprowadzonych przez sekcję nadzoru sanitarnego do PSSE wpłynęło 56 zgłoszeń obiektów zgodnie z art. 56 ustawy z dnia 7 lipca 1994 Prawo Budowlane w stosunku, do których PPIS nie zajął stanowiska zgodnie z art. 56 ust. 2 wyżej cytowanej ustawy. Zgłoszenia w sprawie których PPIS nie zajął stanowiska

dotyczyły głównie budownictwa mieszkaniowego jednorodzinnego, budownictwa wielorodzinnego, obiektów liniowych, robót prowadzonych przy zabytkach, hal namiotowych itp. obiektów.

Ponadto w ramach działalności zapobiegawczego nadzoru sanitarnego zostało wydanych **28** decyzji płatniczych. Decyzje zostały wydane za czynności kontrole w związku ze sprawdzaniem zgodności wykonania zgłoszonych obiektów z projektem budowanym oraz za uzgodnienie dokumentacji projektowych.

Ilość spraw rozpatrzonych na stanowisku zapobiegawczego nadzoru sanitarnego wynika z ilości inwestycji realizowanych na terenie powiatu wrzesińskiego oraz wniosków złożonych przez wnioskodawców.

Jednocześnie należy zaznaczyć, że zapobiegawczy nadzór sanitarny realizował działania z zakresu współpracy z organami nadzoru budowlanego oraz samorządami terytorialnymi. Dotyczyła ona w szczególności rozpatrywania spraw na etapie uzgadniania uwarunkowań środowiskowych planowanych przedsięwzięć oraz dokonywania czynności odbiorowych.

W 2025 roku w trakcie dokonywanych odbiorów pod względem sanitarnym nie było obiektów, które zmuszałyby do wniesienia sprzeciwu podczas ich uruchomienia.

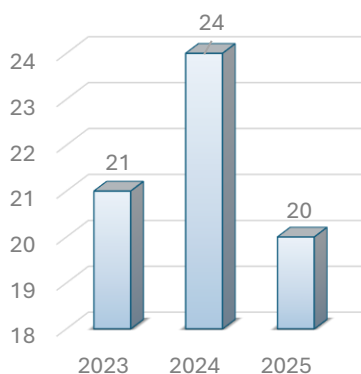
Ilość załatwionych spraw w 2025 r. w poszczególnych zakresach tematycznych

Lp.	ZAKRES TEMATYCZNY	ILOŚĆ SPRAW
1.	Wydawanie opinii dotyczących zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko	10
2.	Opiniowanie projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko	14
3.	Uzgodnienie dotyczące odstąpienia od przeprowadzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko	3
4.	Wydawanie opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko	40
5.	Wydawanie opinii w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia mogącego zawsze znacząco oddziaływać na środowisko przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach	8
6.	Uzgodnienia warunków zabudowy i zagospodarowania terenu	169
7.	Uzgodnienia dokumentacji projektowej w zakresie warunków higienicznych i zdrowotnych	9
8.	Zajmowanie stanowiska w sprawie dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych - podjęte czynności kontrolne	20
OGÓŁEM ILOŚĆ SPRAW ROZPATRZONYCH W ZNS		273

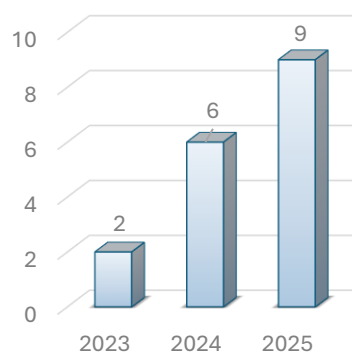
Poniżej przedstawiono graficznie ilościowe zestawienie w latach 2023 ÷ 2025:

- czynności odbiorowych,
- uzgadniania projektów budowlanych,
- wydanych opinii co do konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko,
- wydania o opinii dotyczących uzgodnienia warunków realizacji inwestycji.

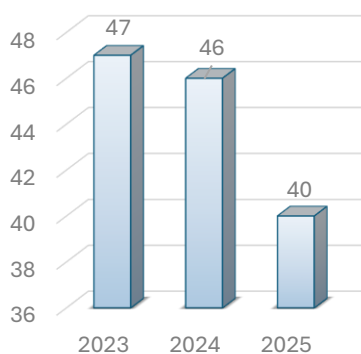
**Ilość czynności kontrolnych
(odbiorów budynków)**

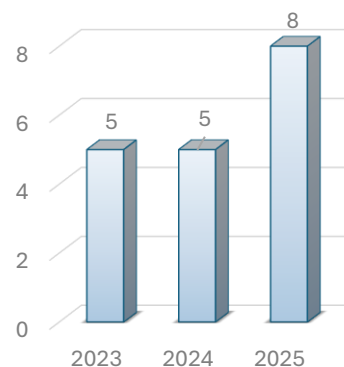
**Ilość uzgodnionych projektów
budowlanych**

**Ilość opinii co do potrzeby
przeprowadzenia oceny
oddziaływania na środowisko**

**Ilość opinii w sprawie uzgodnienia
warunków realizacji przedsięwzięcia**

VIII. ZAKOŃCZENIE

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna we Wrześni w 2025 roku posiadała pod swoim nadzorem 1863 obiektów. W powiecie wrzesińskim w nadzorowanych obiektach przeprowadzono ogółem 1626 kontroli sanitarnych (w tym 11 kontroli granicznych) na

podstawie, których wydano 695 decyzji administracyjnych, w tym 287 stanowiły decyzje płaćnicze. Nałożono 26 mandatów karnych na łączną kwotę 6.450,00 zł.

W 2025 roku podjęto zadania ustalone przez GIS i WPWIS ujęte w Planie Zasadniczych Zadań na 2025 r. Na podstawie zasadniczych zadań planowane są kontrole sanitarne w obiektach nadzorowanych przez Oddział Nadzoru PSSE, w skład, którego wchodzi: Sekcja Higieny Pracy, Sekcja Higieny Żywności i Żywienia, Sekcja Higieny Dzieci Młodzieży i Promocji Zdrowia, Sekcja Higieny Komunalnej, Sekcja Epidemiologii, Stanowisko Pracy ds. Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego.

W 2025 roku do PSSE we Wrześni nie wpłynęła żadna skarga dotycząca wykonywania czynności służbowych przez pracowników PSSE we Wrześni.